

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 6 mars 2006*§ 3 Interpellation om kulturlokaler på Skeppsholmen (nr 2005:46)*

Anförande nr 1

Borgarrådet **M o g e r t** (s): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Varför det tog nästan sex månader att producera det här svaret begriper inte jag. Men det finns det säkert något bra skäl till.

Såvitt jag förstår av borgarrådet är man nu tillbaka på ruta ett, nämligen det som det har handlat om helat tiden, en förhandling mellan staden och Statens fastighetsverk om var hyran för de här lokalerna ska ligga. Är det verkligen allt man har åstadkommit på två år?

När vi diskuterade den här frågan i kulturnämnden för omkring tre kvarts år sedan drev majoriteten igenom en skrivning i beslutet där det står ungefär att man vill fortsätta att hyra om hyran är rimlig. Som vi sade, och som jag har sagt senare, måste man ha smällt champagnekorkarna i taket på Fastighetsverket när man läste det. Underförstått betyder det att staden vill hyra och är beredd att gå ganska långt för att kunna fortsätta göra det.

Borgarrådet säger att gränsen för var den rimliga hyran går är föremål för förhandlingar, självklart. Det är naturligtvis det man förhandlar om. Men jag tycker fortfarande att detta är alldeles oerhört vagt. Var någonstans är man i förhandlingarna? Varför har vi inte fått veta någonting om detta tidigare? Är skälet till att interpellationssvaret har dröjt så länge att borgarrådet har hoppats att ha mer information att komma med än det här? I så fall får jag naturligtvis förstå det.

Sedan undrar jag också lite grann över den allra sista meningen i borgarrådets svar, där det står att ett av de viktigaste skälen till att processen tar tid är att det är så många som är inblandade. Men det kan inte ha kommit som någon nyhet att det är många parter inblandade. Det är inte bara staden. Landstinget är bitvis inblandat i detta. Det måste ni rimligen ha vetat redan när ni gav er in i de här diskussionerna, redan när ni skrev till Pagrotsky, vilket uppenbarligen besvarades med att han inte kan göra något för det vore ministerstyre. Det borde ni för övrigt också ha vetat, men det gjorde ni uppenbarligen inte.

Jag vill fortfarande ha svar på frågorna om hur det här har följts upp, var förhandlingarna ligger i dag och vad ni hoppas få ut av dem.

Anförande nr 3

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det ligger oerhört mycket i de frågor som Cecilia Brinck ställer i sin interpellation. När vi fattade beslut i kulturnämnden i

augusti förra året gick borgarrådet ut i pressen och sade att nu kommer det här att lösa sig. Det finns inget hot mot kulturverksamheterna på Skeppsholmen. Och nu ser vi i svaret att det gör det visst, för det ska fortsätta diskuteras mellan staden och Statens fastighetsverk, vilket har skett i fem år redan utan att man har fått en lösning på den frågan.

Jag är också otroligt nyfiken på att höra vad som händer nu. Har det skett några framstötter? Vad har förändrats i de positioner som hittills varit extremt låsta? Hur kunde du i augusti gå ut och lova att det här kommer att lösa sig när du nu i mars kommer tillbaka och säger att ingenting har hänt på de senaste fem åren? Vad är det som har hänt mellan augusti och nu? Det skulle vi bra gärna vilja veta.

Sedan vill man gärna också reagera på att du säger att vi inte har något ministerstyre i Sverige. Det där är ju otroligt. Har du pratat med Pagrotsky? Har han sagt detta till dig över huvud taget? Det är ett otroligt tunt argument. Om staten ville att kulturverksamheten skulle ha rimliga hyror kunde man gå till riksdagen med en proposition i detta ämne. Det har man tydligen från den socialdemokratiska regeringen inte velat. Det handlar inte om ministerstyre utan det handlar om att ministern inte vill göra någonting.

Jag undrar: Vad säger ministern när du har de här samtalen med honom? Jag skulle jättegärna vilja veta vad det stod i Leif Pagrotsky's svar på ditt brev, som jag tror att du skickade den 22 juni förra året? När fick du svar och vad stod det i det svaret?

Anförande nr 4

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det var en spännande kombination av anklagelser för att ingenting har hänt på fem år, tror jag du var uppe i, och varför man inte har fått veta någonting tidigare, retoriskt spännande om inte annat.

Jag måste säga att jag faktiskt aldrig har lovat att detta är löst. Jag har däremot sagt till medierna, och det vågar jag faktiskt säga nu också, att jag tror att det här ska kunna lösa sig. Vi har en positiv dialog med Statens fastighetsverk. Det har, tycker jag, kommit fram ett visst spelutrymme, och förhandlingarna pågår. Det finns ingen anledning att gå ut och säga att det är kris och katastrof eller att detta inte kommer att lösa sig. Däremot kan man aldrig lova. Det tänker jag inte heller göra i dag.

När det gäller ministerstyret var det inte Pagrotsky's svar till mig. Det var mitt svar till er. De frågor och de interpellationer som har kommit har byggts på någon slags tro att ministern kan gå in och peka med hela handen över någon annan ministers område och säga: Ni ska göra så där och hyran ska bli så där! Så vet ni ju att det inte är. Pagrotsky blev nyligen till och med KU-anmäld därför att han ställde en fråga på Sveriges Televisions styrelsemöte, tror jag att det var. Då hoppade det fram en moderat och KU-anmälde honom för han skulle minsann vara tyst på de styrelsemötena. Där befinner vi oss i dag.

Anförande nr 5

C e c i l i a B r i n c k (m): Men bästa borgarrådet, det är precis som Madeleine säger, statsrådet driver en fråga som han är intresserad av genom att lägga fram en proposition för riksdagen. Det skulle han kunna göra i den här frågan också.

Jag tolkar Roger Mogert här som att Pagrotsky för det första över huvud taget inte själv har svarat någonting, och för det andra, om han eventuellt har gjort det, har han gett uttryck för att han faktiskt i stort sett struntar i vad som händer med kulturlokaler på Skeppsholmen. Det är mycket möjligt att det är så. Jag kan inte klandra honom. Han har rätt att ha vilka uppfattningar som helst. Men vad regeringsformen säger om ministerstyre kan vi också, Roger Mogert.

Du sade också att du ändå tror att det ska kunna lösa sig och att ni för en positiv dialog med Statens fastighetsverk. Jo, vi har förstått att det förs en dialog. Det som jag ställde en fråga om i min interpellation – det var en fråga, ingen anklagelse – var: Var går smärtgränsen, hur hög hyreshöjning tycker ni är acceptabel? Den frågan fick vi inget svar på när den diskuterades i kulturnämnden i augusti, och vi har inte fått något svar på den i interpellationssvaret i dag.

Anförande nr 6

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det vore oerhört intressant att höra någonting litet om den dialog som pågår mellan staden och Statens fastighetsverk. En liten gnutta kanske man skulle kunna lyfta på förlåten för att vi skulle kunna få reda på vad som händer med hela det kulturliv som finns på Skeppsholmen om två år när statens avtal med de här verksamheterna går ut.

Faktum är väl, Roger Mogert, att det du säger till oss är att det absolut inte har hänt någonting och att staten över huvud taget inte är intresserad av de här frågorna. Du har helt enkelt inte fått något svar. Det är väl ytterligare ett tecken på den Stockholmsfientlighet som finns från regeringens sida. Man bryr sig faktiskt inte om verksamheten på Skeppsholmen. Och jag skulle bra gärna vilja veta: Vad säger du till verksamheterna på Skeppsholmen? Ska de planera för att vara kvar eller ska de planera för att flytta? Och vad säger du till kulturförvaltningen? Var ska de få dessa pengar ifrån? Det handlar om tredubbelt höjda hyror för de verksamheter som redan är kraftfullt subventionerade av staden. Var ska de pengarna tas ifrån i så fall?

Anförande nr 7

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det svar jag har fått från Kulturdepartementet är det svar som är beskrivet i mitt interpellationssvar. Om man tycker att det är bra eller dåligt kan vara upp till var och en, det kan man ha olika uppfattningar om. Men så är svaret. Detta är en förhandling. Det är en process som ska fortgå. Det är det svar vi har fått.

Jag tänker självklart inte i den här salen eller offentligt ge uttryck för någon smärtgräns medan vi befinner oss i en förhandling. Det vore inte riktigt begåvat, för att uttrycka sig milt.

Sedan till frågan var pengarna ska tas. Det är väl själva grundfrågan. Det är det vi förhandlar om. Någon måste betala en renovering av Skeppsholmen. Det råder det väl inget tvivel om. Men det handlar om vilken del av den offentliga sektorn som ska betala detta. Det är det vi diskuterar. Det är det vi förhandlar om. Det trodde jag var den självklara utgångspunkten för detta.

Anförande nr 8

Cecilia Brinck (m): Jag tvingas återigen konstatera att allt majoritetens munväder i den här frågan i slutändan kokar ned till att man har skrivit ett brev till Pagrotsky som har svarat att det här inte är mitt bord, det får ni lösa i förhandlingar med Fastighetsverket. Då vet vi det. Jag tycker att det är bra att veta att det är den nivån det är på intresset för kulturverksamheter i Stockholm från kulturministerns sida.

Har ni då tagit några andra kontakter i den här frågan? Jag antar att eftersom ni är partikamrater med grabbarna tvärs över vattnet har ni kontakter. Det finns nätverk att utnyttja. Det finns möjlighet att föra den här diskussionen även på annat sätt än direkt med ministern.

Vad gäller frågan om var pengarna ska tas handlar det ju inte alls, som Roger Mogert sade, bara om vilken offentlig ficka de ska plockas ur. Det handlar också om vilken nivå det ska vara på den renovering som ska genomföras. Ett argument som staden har framfört gentemot Fastighetsverket tidigare är att renoveringen och de planer som finns ligger på en alldeles för hög nivå. Man gör helt enkelt alldeles för mycket. En del är nödvändigt, annat är ingalunda nödvändigt. Den diskussionen måste ju också föras när man diskuterar var hyran ska hamna. Gör ni det?

Anförande nr 9

Borgarrådet Mogert (s): Det är väl närmast självklart att vi diskuterar vad som ska ingå i en renovering. Det är väl själva grunden för priset.

Jag har personligen haft kontakt med både Kulturdepartementet och Finansdepartementet. Jag ingår inte i någon slags bastunätverk eller vad du ville antyda, men självfallet har jag haft direkta kontakter med dem.

Sedan går det inte att komma undan, även om vi kan diskutera vilken nivå det ska ligga på och hur mycket pengar det ska kosta, att det faktiskt handlar om ifall det är stat eller kommun som ska betala och i vilken storleksordning. Det är lite smått komiskt, kan man väl säga, att ni så tydligt tar ställning för att det är staten som ska betala allt detta när ert parti på riksnivå faktiskt går fram med 260 miljarder i skattesänkningar, det vill säga en urholkning av statens betalningsförmåga. Det är också en matematik man ska pussla ihop.

Anförande nr 10

Peter Lundén-Welden (m): Herr ordförande! Jag vill bara korrigera borgarrådet Mogert. Nej, vi går inte till val med en skattesänkning på 260 miljarder. Det är ett försök från er socialdemokrater att kanske fara lite oförsiktigt med

sanningen. Så sent som i tidningarna i dag har det varit en del artiklar om detta som jag hoppades att herr Mogert hade läst. Vi har föreslagit skattesänkningar under fyra år på ca 40 miljarder. Men vi från den borgerliga alliansen har också satsat betydligt mer än ni på skola, sjukvård och kriminalvård.

Anförande nr 11

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Roger Mogert! Du trodde kanske att vi inte hade några repliker kvar på den här sidan.

Det är oerhört avslöjande när du säger att vi tar det för självklart att staten ska betala. Det är intressant, för jag trodde att vi var överens om att det faktiskt är staten som ska betala. Det är Statens fastighetsverk som ansvarar för de här lokalerna och det är de som kan rå över alltihop. Är vi inte överens om detta inser vi var dessa hyreshöjningar kommer att hamna. De kommer att hamna hos oss. Och det var faktiskt det mest intressanta som framkom i den här debatten, att Roger Mogert är beredd att ta den ökade kostnaden på staden. Jag tror att det kommer att innebära att många av de här verksamheterna kommer att få flytta därifrån.

§ 4 Interpellation om arbetet med Österleden (nr 2005:51)

Anförande nr 12

Borgarrådet Rönngren (s): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 13

Madeleine Sjöstedt (fp): Jag vill tacka borgarrådet för det väldigt uttömmande svaret som redogör för den process som man använder sig av då man planerar nya vägar. Det är också väldigt uttömmande i den delen som talar om att Socialdemokraterna inte längre har vare sig pengar eller vilja att genomföra Österleden och att det därmed inte ska bli någon ring kring Stockholm.

Det svaras väldigt ordningsamt på mina två första frågor, hur arbetet fortskrider och hur processen går vidare. Däremot får jag inte något svar på när nästa steg i planerna kan förväntas vidtas och om borgarrådet tycker att det går tillräckligt snabbt. Det är snarare så att borgarrådet tvärtom säger att det inte finns några pengar till det här.

När man har läst svaret på min interpellation och sedan ser det program som Stockholms Arbetarekommun har antagit i trafikfrågorna inser man att Österleden inte längre finns i Socialdemokraternas planering, därför att regeringen inte har anslagit några pengar till detta. Det finns inte heller någon vilja härifrån salen att propagera för det. Det är oerhört sorgligt och väldigt negativt för stockholmarna.

Jag förstår nu att vi har slagit in på en väg där det blir högre skatter på att åka, där de som inte har råd inte ska få åka på våra vägar och att nya vägar inte är någon lösning på trafikproblemen i Stockholm. Det är vad man tycker från majoritetens sida. Det är bara att gratulera Miljöpartiet till denna enorma seger över Socialdemokraterna.

Anförande nr 14

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill inte alls hålla med om de slutsatser Madeleine Sjöstedt drar efter att ha läst mitt utdelade svar. Jag hoppas att alla som är intresserade av sakfrågan läser detta svar. Det står mycket väl beskrivet hur processen ser ut för vägproduktion, vem som har ansvaret och var i processen Österleden befinner sig för närvarande, det vill säga under prövning i en förstudie som Vägverket ansvarar för.

Det står också väldigt tydligt i svaret på dina frågor att nästa steg är en vägutredning som kommer att belysa var någonstans den eventuella vägen ska byggas, med underlag av vägval, av korridorer, standard på vägen och miljökonsekvensbeskrivningar.

Nästa fråga som du har ställt är om jag tycker att det går tillräckligt fort. Även på det har jag svarat och beskrivit att det här faktiskt är en fråga som har debatterats ivrigt och länge i fullmäktigesalen. Stockholmsberedningens betänkande kom 2002. Där pekas väg E 20, alltså Österleden, ut som ett av de vägprojekt som skall genomföras i länet. Nu är det så att det ligger i planerna för 2004–2015, och vi vet att Vägverket

inte har med detta i sin investeringsplan för 2004–2015. Men vår uppfattning är att Stockholmsberedningens betänkande kvarstår. Det ligger fast och även tidsramarna för detta.

Sedan drar Madeleine Sjöstedt upp ett antal nya frågeställningar om Stockholms Arbetarekommun och vilka beslut vi har fattat. Det är ju kul att Madeleine tar del av mediebeskrivningarna. Jag hoppas att vi kommer att återkomma till många spännande debatter i de frågorna och även i de strategiska frågor som vi ska ta upp under våren, inte minst i det strategiska ärende där det här självklart måste få sin del och tas upp som en viktig del av att klara av de utmaningar som Stockholm står inför när vi växer och blir alltfler när vi bygger bostäder.

Vi har som bekant uppfattningen att vi behöver bygga ut lederna, vägarna och länkarna men också satsa på kollektivtrafiken. Med de två ingredienserna kommer det att bli oerhört bra många år framöver i Stockholm. Men min uppfattning är att Madeleine Sjöstedt har fått svar på varenda en av sina frågor, dessutom, som hon själv beskriver det, väldigt utförligt.

Anförande nr 15

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Jag tänkte att jag skulle passa på att delta i diskussionen när Madeleine Sjöstedt nu så påpassligt ställde frågan om arbetet med Österleden. Förevändningen i den här interpellationen är liksom att det är en självklarhet att Österleden bör byggas. Jag förstår att Madeleine Sjöstedt går på det tidigare valprogrammet från Folkpartiet och naturligtvis tycker att den ska byggas. Men är det inte så att man bör ifrågasätta väldigt stora projekt, särskilt de som kräver *väldigt* mycket pengar, eftersom det trycker undan andra satsningar och möjligheter att utveckla Stockholm.

Då undrar jag utifrån vilka principer Folkpartiet tittar på projektet för Österleden i dagsläget. Man måste väl ändå konstatera att när det gäller pengapåsen har även borgerligheten ett stort problem med finansieringen. Eller är det så att man inte behöver prioritera, för det finns oändligt mycket pengar? Det är ju en fråga som jag ställer mig efter att ha läst Madeleine Sjöstedts fråga om hur arbetet går med Österleden. Varför ska man prioritera det? Jag tycker inte att man har underbyggt varför man skulle prioritera arbetet med Österleden i den här frågan.

Det sägs att det behövs en omedelbar lösning på Stockholms akuta trafikproblem. Men att bygga en motorväg, oavsett hur oansenlig den är eller ens om den skulle gå ute på ett platt gärde utan en annan intressent, skulle ta flera år. Att göra det mitt inne i Stockholm förstår väl även Madeleine Sjöstedt att det skulle ta många år, även om alla partierna mot förmodan skulle vara överens om ett sådant katastrofalt bygge. Någon omedelbar lösning på ett akut problem kan det aldrig vara fråga om.

Om det är lösningar i form av att minska trängseln finns det betydligt snabbare sätt att göra det på. Ett av dem är faktiskt under försök just nu, Stockholmsförsöket, och har också minskat en hel del trängsel på Stockholms vägar. Man skulle kunna säga att det har kunnat visas att det väldigt akuta trafikproblemet att man aldrig kommer fram i rusningstrafiken på ett sätt kan lösas med projekt som inte kostar i miljardklassen och inte tar 20–30 år att planera.

Anförande nr 16

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Från Vänsterpartiets sida skulle jag tycka att det var väldigt trevligt om Madeleine Sjöstedt hade rätt i sina farhågor att Österleden skulle vara slutligen avskriven från dagordningen. Vi tycker ju inte att Österleden ska byggas. Den behövs inte. Vi ser redan nu hur bra Stockholmsförsöket har slagit ut. Satsningar på kollektivtrafik i kombination med trängselavgifter är en betydligt bättre metod att få bort trängseln från Stockholms gator och förbättra trafikmiljön än att bygga ut motorleder.

Det är inte så att Österleden slutligen är borta. Tyvärr, skulle jag vilja säga. Den finns fortfarande med i planeringen, men ett antal år framåt i tiden. Då kan jag undra hur Madeleine menar att man skulle skynda på det hela. Det är ju en hel del pengar det handlar om. Är det några andra leder som skulle planeras senare är jag väldigt nyfiken på vilka. Är det E 18, Norra länken eller Klarastrandsleden som skulle vänta? Om ni skulle fixa alltihop på en gång, hur sjutton hade ni då tänkt er att ni skulle klara finansieringen för detta? Jag bara frågar.

Anförande nr 17

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Du kan inte ha det så himla enkelt, Leif Rönngren, kan man konstatera efter dina kompisars inlägg här, men du har ju försatt dig i den situationen själv.

Mycket ska man höra innan öronen ramlar av. Vänsterpartiet och Miljöpartiet tycker att det är alldeles förfärligt att man har en visionär syn på trafiksituationen i Stockholm. Att det tar jättelång tid att lösa olika problem tycker de skulle vara ett argument för att inte sätta i gång. Det är häpnadsväckande att höra från två partier som är beredda att genomföra den största pålagan inom trafikpolitiken som någonsin har gjorts över en natt, när helt plötsligt Göran Persson och Peter Eriksson möttes för att diskutera en ny regering. Det kostar stockholmarna enorma pålagor varje år. Att något som man kan lösa i en bastu mellan kl. 12 och 2 på natten ska vara så enkelt men att planera en väg ska vara så oerhört svårt övergår mitt förstånd.

Om det ska bli någonting gjort i Stockholm, Leif Rönngren, krävs det att man har tydliga viljeinriktningar, att man säger tydligt vad man vill. Du säger inte att du vill ha en Österled i det svar du har gett mig. Och jag förstår det, eftersom det inte är så att jag har läst mediernas rapporter från ert interna arbete i Socialdemokraterna utan jag har programmet framför mig och där står det mycket tydligt att det är en nedgrävning av Centralbron som ska säkra den östliga leden i Stockholms stad. Då förstår jag ju att Socialdemokraterna nu håller på att åla sig ur de diskussioner som vi tidigare har haft om Österleden. För Socialdemokraterna är det kärare att sitta tillsammans med Miljöpartiet och Vänsterpartiet och kuckla kring biltullar och ökade hinder för stockholmarna att komma in till staden än att hitta en långsiktig lösning så att vi får en ring kring Stockholm. Det är oerhört beklagligt för stockholmarna, och det är tråkigt att du inte kan stå upp och säga vad ni egentligen står för, Leif Rönngren.

Anförande nr 18

Å s a R o m s o n (mp): Jag skulle bara vilja bemöta uttalandet om bastumöten. Det finns väl fler vägar i den här staden som har planerats genom bastumöten än andra seriösa politiska projekt, skulle jag vilja säga när det gäller den delen. Vi vet väl hur man i den gamla byggkartellen i Stockholms gubbanda planerade både det ena och det andra i den här staden.

Planeringsprocessen när det gäller vägar är, oavsett om Madeleine gillar det eller inte, väldigt lång. Den innehåller bland annat en fyrstegsprincip där man först ska titta på om man kan lösa trafikproblemen på något annat sätt, genom befintlig infrastruktur, med utbyggd kollektivtrafik, genom effektivisering av befintlig infrastruktur, vilket är trängselavgifter, därför att då effektiviserar man användningen av den nyttjade vägytan, och hur man gör det på miljöbästa sätt. Jag är ledsen att säga det, men Österleden har väldigt små chanser att komma igenom inom en begränsad tid, om man inte har, som Folkpartiet verkar ha, oändligt med pengar att lägga på det ni tycker är visionär politik för Stockholm, det vill säga mer bilar.

Madeleine! Har du tittat på statistiken över vad som hände med Stockholms biltrafik från ostsektorn när man öppnade Södra länken? Fattar du hur mycket mer trafik som vi drar till staden genom en miljardsatsning på biltrafik med Österleden? Jag skulle faktiskt rekommendera dig att titta på de siffrorna. Vi har i ostsektorn i dag en utbyggnad där vi föder ett samhälle för mer bilism i Stockholm utan dess like i Stockholmsregionen.

Jag tror att vi skulle behöva samlade tag från den här staden tillsammans med Nacka och Värmdö kommuner för att radikalt se till att få en kollektivtrafik som fungerar från den sektorn. Det kostar pengar. Där bör prioriteringarna ligga. Om vi behöver någon österled är det en kollektivtrafikösterled. Bygg ut tunnelbanan från Kungsträdgården till Nacka som var planerat! Anslut kollektivtrafiken från ostsektorn så att vi får en kollektivtrafikförsörjning från de delarna av länet, så att vi inte får in 10 000 fler bilar, som det blev i nettoökning under första halvåret från Södra länken. Hur mycket blir det inte av Österleden?

Madeleine! Jag tycker att ni ska ta en diskussion i Folkpartiet. Det finns trots allt människor där som uppenbart verkar se idén med att man kan lösa trafikstocknings- och trängselproblem med ekonomiska styrmedel. Jag tycker att du kan prata med dem.

Anförande nr 19

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kan säga återigen att jag inte delar slutsatserna som Madeleine Sjöstedt drar av det skriftliga svaret. Det står väldigt tydligt att jag anser att Stockholmsberedningens prioritering gäller och att vi ska jobba vidare utifrån den. Där ingår också E 20-Österleden.

Sedan har vi i Stockholms Arbetarekommun haft årsmöte och diskuterat angelägna och viktiga strukturfrågor för denna region. Där väcker vi tanken om en östlig länk. Den är inte utredd eller prövad. Men den skulle fylla samma behov som Österleden är tänkt att göra. Det blir väl en senare diskussion och möjlighet att ta ställning till det förslaget när vi lägger fram det och väcker den frågan. Det ingick också i

Citybanans dragning att man faktiskt skulle gräva ned Centralbron. I det sammanhanget är det väl gott om man kan samordna de stora väginvesteringarna och göra en helhet som också löser de trafikproblem som vi har i regionen.

För att det inte ska råda något som helst tvivel vill jag säga att vi fortfarande står bakom Stockholmsberedningens betänkande. Men jag tycker att frågorna från både Vänsterpartiet och Miljöpartiet till Folkpartiet är viktiga och relevanta. Vad är det för pengar? Vad är det för annan prioriteringsordning som Madeleine Sjöstedt tar upp nu? Finns det extra pengar? Vill ni stuva om i de projekt som nu ligger i fas, som vi har drivit på och där vi har fått igenom väldigt många av de stora trafiksatsningar som har legat stilla, inte minst under förra mandatperioden, då många frågor gick i stå och man inte tog de nödvändiga besluten.

Det har hänt en hel del sedan den tiden. En viktig del i det som händer är att vi har en kraftsamling, inte bara i staden och i länet utan i hela regionen, för hur vi ska se på trafikpolitiken och lösningarna framöver utifrån att Stockholm faktiskt kommer att växa med ganska många stockholmare över en 30-årsperiod. Då behöver vi satsningar på vägutbyggnad men också på kollektivtrafiken, bussar, pendeltåg, spårväg och annat. För oss är detta en helhet. Det råder inget tvivel för den som läser innantill vad vi står för.

Anförande nr 20

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Du har ett inlägg kvar, Madeleine, så jag hoppas att du kan komma med svar på de frågor som jag ställde i mitt första inlägg. Annars kommer jag att tro att du inte har några, vilket faktiskt är rätt troligt.

Det är inte så, tyvärr, att Österleden är avförd. Den finns med i Stockholmsberedningens planering, men längre fram i tiden. Är det så att du vill ha en annan prioritering är jag väldigt nyfiken på hur du har tänkt dig det, vilka andra leder som ska senareläggas. Är det så att du vill ha allt på en gång undrar jag hur du hade tänkt dig finansieringen. Jag vill minnas att det i det tidigare Dennispaketet fanns biltullar, de biltullar som ni nu håller på och kritiserar ned.

Det är inte så att vi på vår sida saknar visioner, varken i Vänstern eller i Miljöpartiet. Men våra visioner ser annorlunda ut än era. Våra visioner är en stad med minskad biltrafik och ökat kollektivresande. Där är vi väldigt glada åt att Stockholmsförsöket har fungerat så väl. Det är en betydligt trevligare vision, tycker vi, och dessutom billigare.

Vi såg ju vad som hände när Södra länken öppnades. Jättesuccé för Södra länken, men biltrafiken ökade ju och det korkades igen i andra ändan i stället. Det är inte så att fler motorvägar är någon lösning på trafiksituationen i Stockholm. Det är trängselavgifter och det är en utbyggd kollektivtrafik.

Än en gång undrar jag vilken finansiering Madeleine Sjöstedt har när det gäller Österleden och hur du hade tänkt dig att det skulle fungera. Är det andra prioriteringar, annan ordning? I så fall vill jag veta vilken. Är det så att ni vill bygga allt på en gång undrar jag fortfarande hur ni hade tänkte er finansieringen. Kom igen nu, Madeleine!

Anförande nr 21

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det är en oerhört intressant, milsvid klyfta som öppnar sig mellan Vänsterpartiet och Miljöpartiet och tydligen också Socialdemokraterna och oss andra. Den går ut på att det inte är bra att förenkla för stockholmarna därför att de ska ha det så tufft och djävligt som möjligt så att de inte åker bil. Man ska inte bygga nya vägar, och Söderledstunneln var bedrövlig därför att då kom det oerhört mycket mer bilar.

Vi ser det på ett helt annat sätt. Vad känner stockholmarna att de har behov av, och vad tror vi är bra för Stockholm? Vi tror att rörlighet är bra för Stockholm, och vi tror att det är bra att stockholmarna kan komma till jobbet i rimlig tid och på det sätt som de själva tycker passar dem bäst. Därmed inte sagt att man inte ska ha en utbyggd kollektivtrafik. Det ska man naturligtvis ha. Men för vissa stockholmare passar bilen bäst. Och vi säger inte att de har fel. Vi kan i stället säga att ni har alternativet kollektivtrafik, och det står vi också bakom.

Då säger ni: Vad har ni för andra prioriteringar? Det är en fullkomligt glasklar prioritering. Vi säger nej till trängselskatterna. Vi gjorde det före valet och vi gjorde det efter valet. De 4 miljarder som man har plöjt ned i ett experiment som kostar stockholmarna stora summor varje dag hade kunnat läggas på något helt annat om man hade velat. Jag upprepar ”om man hade velat”. Men man ville inte det. Nu har ni skapat valsedlar där det står att de här pengarna ska gå till kollektivtrafiken, vilket är en ren och skär bluff. Driften kostar ju mer än vad man får in på det här systemet. Det kommer att göra så inom överskådlig tid. Ni tvingar även oss att ha detta på våra valsedlar, en ren bluff. Men det är så demokratin fungerar här i Stadshuset tydligen.

Leif Rönngren har slutligen lämnat den eniga front som vi trodde fanns mellan oss som tyckte att det var viktigt att stockholmarna kunde ta bil och tyckte att det var viktigt med vägutbyggnad i Stockholm. Han tar nämligen inte ordet i sin mun att han vill ha en utbyggnad av Österleden. Han tar inte ordet i sin mun att han vill ha en kringled. Och det är mycket symptomatiskt. Det är tråkigt för stockholmarna, men vi har fått svar på tal i alla fall.

Anförande nr 22

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Om det nu finns fler än Madeleine Sjöstedt som inte förstår vad jag säger kommer jag att säga en gång till att Stockholmsberedningens arbete, det som är nedlagt i det betänkande som lagts fram i riksdagen, står fast. Där ingår E 20-Österleden. Detta står fast. Det finns en prioriteringsordning. Det finns också sagt när i tiden detta ska ske. Just nu pågår ett arbete med en förstudie som Vägverket har satt i gång. Det kan inte bli mer tydligt än så.

Till detta ska man i sammanhanget föra de resonemang som vi har fört om en östlig länk. Vi har ju ett enigt beslut i detta fullmäktige som handlar om att gräva ned Centralbron. Det beslöt vi 1996/97. Jag har suttit i den här församlingen sedan 1991 och varit med om oändliga diskussioner om Dennispaket och annat som inte kom någonvart förrän nu när vi tar det i delar, när vi ser en helhet, inte bara vägar utan också kollektivtrafik.

Jag noterar, trots att Madeleine Sjöstedt inte har några inlägg kvar, att hon inte svarade på några av frågorna utan väljer att se konfrontationen. Hon upplever någonting som jag har väldigt svårt att se, att vi skulle vara oeniga i fråga om att bygga ut vägnätet i Stockholm. Tvärtom är det en förutsättning om vi ska bygga vidare på Stockholm och få fler stockholmare som ska kunna leva, verka och bo i vår stad. Även om vi ser det i ett större sammanhang, i både länet och Mälardalen, behövs det satsningar på vägar, men också på kollektivtrafiken. Det är just det både-och-perspektiv som vi socialdemokrater står för. Jag har ändå uppfattat att det är så också på andra håll, i andra församlingar. Jag ser väldigt mycket fram emot de valdebatter som vi ska ha, inte minste gentemot Stella Fare, nybliven folkpartist i landstinget, som jag förstår har en helt annan uppfattning än folkpartisterna i det här huset i synen på trängselskatter och avgifter.

Kollektivtrafiken är av vikt när det gäller att lösa de problem som vi har i trafiken, men också faktiskt ett sätt att i framtiden lösa finansieringsfrågan, för det är ingen av oss som har en sedelpress i källaren. Man måste alltså lösa finansieringen. Ska man göra det på ett seriöst sätt och se en helhet är det bra att man funderar på hur man får ihop helheten med en östlig länk, östlig förbindelse, österled, man må kalla det vad man vill, det ska åtminstone lösa samma behov. I det sammanhanget kan man gräva ned Centralbron som en del i en lösning tillsammans med att man gräver ned Klarastrandsleden, som vi har lagt fram ett förslag om att utreda, skapa byggrätter för bostäder, fina strandpromenader, men också för vägutbyggnad som fyller de krav och behov som morgondagens stockholmare har. Det är det perspektivet vi har på frågorna.

Anförande nr 23

Å s a R o m s o n (mp): Jag ska bemöta Madeleines oro för att trängselavgifter i Stockholm inte ger intäkter utan är ett bankruttsystem som hela tiden går back. Jag tror, Madeleine, att ni har haft en konstig workshop på Folkpartiet när ni har räknat på kostnaderna och investeringarna, för ni säger: Jaa, de här fyra miljarderna hade man kunnat satsa på kollektivtrafik i stället.

Men nu är det så att av de 3,8 miljarderna som är budgeterade i statens budget för Stockholmsförsöket är 1,5 in-tecknade just för kollektivtrafiksatsning. De är in-tecknade på ett sådant sätt att de går till den satsning som man på kortast tid kunde få flest antal resenärer att just i rusningstid kollektivtrafikpendla med till och från Stockholm. Den kollektivtrafiksatsning man har gjort är nämligen beställd på det sättet. Sedan kan vi alla vara eniga om att vi vill bygga ut Tvärbanan till Kista så fort som möjligt. Men den satsning som man gör från statens sida i samband med Stockholmsförsöket, med 1,5 miljarder på kollektivtrafiken i Stockholm, är den största kollektivtrafikökningen som man har kunnat göra i Stockholm.

Det känns som om ni vill göra något helt annat för exakt samma pengar och på det viset vill visa att de här pengarna inte är en kollektivtrafiksatsning, vilket de till stora delar är. 0,3 miljarder går också till information och utvärdering. Jag hoppas att vi alla inser vikten av att utvärdera den här typen av försök. Tycker man att det är ett dåligt instrument borde man vara väldigt intresserad av att följa utvärderingen. Och

de 2 miljarder som går till teknikinvestering och drift av systemet borde också vara intressant att titta närmare på just för att se hur fördelningen ligger.

Min uppskattning är att 1,5 miljarder ligger i investering och att 0,5 miljarder ligger i drift. Då handlar en stor del av driftkostnaderna, som jag håller med om är för höga, om ett skattesystem som jag hoppas att vi i den här salen skulle kunna vara eniga om att vi helst vill ha till ett avgiftssystem och att vi därmed kan kräva en ändring av de delarna. Det skulle också gå mycket väl ihop med det trafikpolitiska motionsskrivande som folkpartisterna i riksdagen har hållit på med de senaste åren, där man har skrivit att man tycker att det här är en kommunal angelägenhet. Man kan använda detta som en avgift.

Det är väl bara att välkomna att Folkpartiet deltar lite mer aktivt i den politiska referensgrupp vi har så att ni också kan se vad kostnader, debet och kredit, in och ut, och satsningar i kollektivtrafik faktiskt handlar om när det gäller Stockholmsförsöket. Då tror jag att även ni ser att det här är någonting som kan vara bra, även om jag inser att ni naturligtvis vill ha mycket större intäkter. Ska ni bygga Österleden, till exempel, kommer ni att behöva de gamla hederliga biltullarna, för de drar in mycket mer pengar. De kräver också att de ensamstående mammorna pungar ut mycket mer och får högre kostnader. Men det kanske ni inte vill prata så högt om just här.

Anförande nr 24

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vi kan ju konstatera att Madeleine inte hade något svar på de frågor som jag ställde i tidigare inlägg, och det hade jag inte förväntat mig heller, för du har ju inga.

När det gäller kostnaderna för Stockholmsförsöket har Åsa redan redogjort för hur det fungerar. Det hade varit bra om Folkpartiet hade tagit del i referensgruppen så hade ni varit bättre insatta i hur det fungerar. Men det är klart att det hade varit en smärtsam insikt för er att se hur bra det har gått.

När det sedan gäller finansieringen av Österleden har ni ingen. Att stoppa kostnaderna för Stockholmsförsöket skulle inte ens räcka till en halv österled, ännu mindre en hel. Några omprioriteringar är ni heller inte beredda att göra så jag kan bara konstatera att ni inte är trovärdiga. Ni har ingen annan finansiering. Ni har därmed ingen realism i er utsago att ni skulle vilja tidigarelägga och snabba på byggandet av Österleden. Jag hade inte heller förväntat mig något svar.

*§ 5 Interpellation om lokalt kulturliv i Vantör, Farsta, Enskede-Årsta och Skarpnäck
(nr 2005:58)*

Anförande nr 25

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 26

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Anledningen till min interpellation var en inbjudan till Farsta stadsdelsnämnd som låg dukad på ett sammanträde till alla i nämnden trots att inbjudan hade gått till majoritetspolitikerna. Det här var ett möte måndagen den 7 november 2005, och det har som sagt var tagit lite tid innan man har fått svar på interpellationen. Svaret är ju ganska tunt, tycker jag, men jag vet inte om man kan komma så mycket längre.

Jag skulle i alla fall vilja ställa några frågor till Roger Mogert med tanke på att Bengt Göransson, tidigare kulturminister, var moderator på det här mötet och de medverkande var Roger Mogert, en tjänsteman från Farsta stadsdelsförvaltning, en Mattias Qvarsell och dessutom Göran Eriksson, ABF Stockholm. Det var inga konstigheter med att man använde ABF Stockholms logga, men att man använde Stockholms stads logga fick mig att fundera. Jag hade inte reagerat på något vis om det hade varit Stockholms Arbetarekommun som hade gått ut med inbjudan. Det föranledde mina fyra frågor, som jag fortfarande tycker att jag inte har fått något svar på.

Den sista av mina fyra frågor var varför inte tjänstemannen i Farsta stadsdelsförvaltning tillfrågades om sin medverkan innan inbjudan trycktes och postades. Jag har ställt den frågan två gånger på nämnden och fått svaret att han inte tillfrågades. I svaret från Roger Mogert säger man att enligt arrangören var tjänstemannen tillfrågad. Vi kan lämna den frågan därhän. Jag kan gå vidare med den på annat vis.

Men det viktiga och det som jag är intresserad av att få svar på är: Hur kommer det sig att Stockholms stad enbart bjudit in majoritetspolitiker till detta evenemang? Man säger att Stockholms stads kulturborgarråd till samtliga seminarier bjudit in ordförande i respektive stadsdelsnämnd och fria kulturaktörer för att samtala om det här. Jag skulle fortfarande vilja veta varför man bara har bjudit in majoritetspolitiker.

Min andra fråga, som jag delvis har fått svar på, är om det är tillåtet att använda Stockholms stads emblem för aktiviteter som enbart vänder sig till en viss grupp av partipolitiska organisationer. Enligt kommunallagen är det tillåtet att vid inbjudan till möten använda sig av Stockholms stads logga, står det. Då kan man vara elak och säga: Ja, då slapp ju socialdemokratiska partiet betala det här, förmodar jag. Det är väl Stockholms skattebetalare som får betala evenemanget, som vänder sig enbart till socialdemokrater eller vänsterpartister och miljöpartister där de har ordförandeskapet.

Fråga 3: Är det god demokratisk anda att enbart bjuda in en viss grupp politiker när staden står som medverkande – eller står inte staden bakom denna inbjudan? Då får jag till svar: Det ligger i borgarrådets uppdrag att följa upp de politiska beslut som

fattas. Det begriper jag också. Men det är inte det som är svaret, tycker jag. I det här fallet var det rimligt att bjuda in de lokala politiker som ansvarar för sin stadsdelsnämnd, alltså ordförande i respektive nämnd, säger Roger Mogert, alltså era kompisar.

Jag undrar fortfarande: Varför är det så att man bara bjuder in majoritetspolitiker till detta evenemang när man använder Stockholms stads logga, som jag trodde ändå skulle vara en slags officiell markering av att det är borgarråden som har bjudit in? Jag tycker inte att jag får något svar. Jag förmodar att jag inte kommer att få det här och nu, men jag vill ändå ge Roger Mogert en chans att svara på detta.

Anförande nr 27

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill nog påstå att det finns ett ganska tydligt svar. Det är kulturroteln och kulturborgarrådet; i det här fallet är ju jag en officiell del av Stockholms stad. All post som kommer till mig diareiförs. Så är det. Om du skriver ett brev till mig måste jag diarieföra det, därför att jag i det fallet är en myndighet. Det blir lite lustigt när du säger att jag som kulturborgarråd inte ska få använda stadens logotyp. Det blir för mig svårbegripligt.

Sedan kan man naturligtvis tycka att det vore intressant att ha en bredare diskussion i den här typen av uppföljning för att få veta hur oppositionen ser på saken. Det kunde också vara intressant. I det här fallet valde jag att ha ett samtal och en uppföljning med den styrande majoriteten, med presidier i vissa fall, med bara ordförande i andra fall för att jag ville lyssna av dem som har det politiska ansvaret, precis som det står här, som en del av en uppföljning av våra beslut. Så mycket mer dramatiskt är inte detta.

Dessutom tyckte jag att det var intressant att möta det fria kulturlivet i ett samtal. Så mycket mer dramatiskt är inte detta.

Anförande nr 28

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Jo, Roger Mogert, det är skillnad rätt ofta här i livet mellan vad man får och vad man bör. Jag betvivlar inte att borgarrådet har agerat helt inom ramen för sin formella beslutskompetens. Däremot ifrågasätter jag om det var lämpligt att göra det i det här fallet. Det är alldeles uppenbart att vad det handlar om här var ett internt möte för de rätttroga. Det är inte lämpligt att använda stadens officiella logga i inbjudan till ett sådant möte. Ni borde ha använt er interna partilogga, i synnerhet som det hela arrangerades i samarbete med ABF.

Anförande nr 29

B i r g i t t a H o l m (m): Roger Mogert säger att det inte är dramatiskt. Jag tycker att du svävar på målet. Vad då dramatiskt, det är inte det jag vill veta. Jag kan fortfarande inte förstå varför man när man bjuder in bara bjuder in sina egna rätttroga. Jag har inte tvivlat på det viset på att du skulle få använda logotypen, men hur kan det komma sig att man gör det när det bara är en viss typ av människor som bjuds in? Det hade varit mer klädsamt att räkningen hade skickats till Stockholms Arbetarekommun i stället för till Stockholms skattebetalare. Jag menar att det är vi

som får betala era möten. Det är inget ovanligt. Men varför är det så? Varför kan inte alla få komma på de här mötena? Eftersom inbjudan låg dukad på stadsdelsnämndens bord, så att vår stadsdelsdirektör gav även oppositionen möjlighet att gå på mötet, kan man fundera: Hade vi motats i dörren?

Anförande nr 30

Borgarrådet M o g e r t (s): Först och främst kan man väl diskutera hur rättrogna våra socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister är i det här fallet. Det var lite av syftet med att komma dit.

Räkningen ska inte gå till Stockholms Arbetarekommun därför att Stockholms Arbetarekommun inte på något sätt var arrangör. Det var kulturroteln och kulturborgarrådet som tillsammans med en fri aktör, ABF, bjöd in till mötet. Du är på fel spår. Självklart hade vi inte motat dig i dörren. Hade vi haft syftet att mota någon i dörren hade väl inbjudan inte delats på ditt nämndmöte. Jag begriper faktiskt inte riktigt den frågeställningen.

Anförande nr 31

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Jag vet inte om Birgitta Holm har missuppfattat vad som är person och funktion. Det kanske är så. Om man som ordförande i en stadsdelsnämnd får en inbjudan får man det i egenskap av sin funktion som ordförande. Den som skickade inbjudan i det här fallet var kulturborgarrådet i sin funktion som kulturborgarråd. Det hade kunnat vara ett annat borgarråd.

Det är också så att det ofta kommer inbjudan till ordförande i stadsdelar just därför att de har funktionen ordförande. Under förra mandatperioden försiggick också en mängd sådana möten där ordföranden i stadsdelen inbjöds till möten med olika politiskt ansvariga borgarråd i den majoriteten. Det är fullständigt naturligt.

Det var väl trevligt för Birgitta Holm att också bli inbjuden. Det är väl ingenting att hänga läpp för. Varför gick du inte dit?

Anförande nr 32

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det här är en jätteintressant debatt, därför att jag tror på Roger Mogert när han säger att han inte begriper frågeställningen. Jag tror att han har helt rätt. Det är det som är hela problemet.

Att Socialdemokraterna använder den förvaltning som vi har i staden som sin egen partiapparat är faktiskt inget nytt. Jag vet att vi ofta till Färsta stadsdelsnämnd får inbjudningar till olika möten från borgarråden, och det är helt okej. Vad som inte är okej är att borgarråden skickar inbjudningar till sina partikompisar och använder förvaltningen som brevlåda. Det är nämligen det ni gör. Ni säger till förvaltningscheferna: Fixa så att jag får träffa mina partikompisar hos ser! Detta händer hela tiden, det vet jag, och det är ett stort problem i hela förvaltningen i Stockholm. Jag förstår att ni inte begriper det, men detta strider mot den goda tonen att förvaltningarna svarar mot hela nämnden, alltså även mot oppositionen.

Ännu mer komplicerat blir det när myndighetspersonen Roger Mogert, borgarrådet, ligger sig med en fristående part och säger att det är väldigt odramatiskt. Men visst förefaller det osannolikt att du skulle skicka ut en inbjudan tillsammans med Medborgarskolan till ett möte, eller om Birgitta Rydell hade varit kulturborgarråd och skickat ut en inbjudan tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan. Jag kan tala om att ni hade låtit som bandhundar då. Men just för att det gäller Socialdemokraterna och ABF blir det hela helt plötsligt odramatiskt. Det är det som är det oerhört intressanta. Ni förstår inte att detta är ett problem, som alla andra tänkande människor fattar att det är.

När ABF är avsändare till ett brev som går till en förvaltningschef och säger "bjud in våra kompisar till ett möte" blir det jättekonstigt. För det innebär att en fristående aktör ger order om vad våra myndighetspersoner i staden ska göra, och det är faktiskt inte okej. Jag tycker att det är tråkigt att ni inte begriper detta.

Anförande nr 33

B i r g i t t a H o l m (m): Det här var, som sagt var, en intressant fråga. Det är väl som i de andra frågorna som vi har haft uppe i dag att vi står milsvitt ifrån varandra när det gäller vad vi tycker är rätt och riktigt. Jag vet inte ens vad Monika Lindh sade att jag var, om det var att jag hängde läpp och kunde ha gått eller något sådant.

Jag har som sjuksköterska en brosch med S:t Erikslogotypen på. Den bär inte jag när jag står på Farsta torg och delar ut moderata flygblad. Jag har den i mitt arbete därför att jag vill bära den av vissa anledningar. Jag är stolt över att ha den broschen. Jag tycker att det är fruktansvärt illa, precis som Madeleine och andra säger, att man utnyttjar Stockholms stads logotyp för att bedriva partipolitik.

Jag kan, som jag sade i mitt första inlägg, bara förstå de halva svar som jag får på mina frågor. Hade ni skrivit att det var Stockholms Arbetarekommun som stod för den inbjudan som låg dukad till hela Farsta stadsdelsnämnd hade ingen sagt något. Men där hade ni inte hamnat, så klart, för den hade ni skickat till er. Vad ni gör på era partimöten och vad ni gör med era utskick har ingen annan än ni med att göra. Men man måste vara försiktig och man borde använda sunt förnuft, även om Roger Mogert tycker att det här är skojigt att lyssna på.

Jag kan fortfarande inte förstå varför det bara var socialdemokrater eller vänsterpartister och eventuellt miljöpartister som var inbjudna till de här mötena, när det var Stockholms stad som stod som inbjudande. Men vi lär inte få något svar på det, och det här är mitt sista inlägg.

Anförande nr 34

M o n i k a L i n d h (s): Jag har suttit i stadsdelsnämnder i 15 år, och det kanske är alldeles för länge, men jag har suttit i alla oppositioner och majoriteter som har funnits i den här staden och jag måste ändå säga att är man i opposition så är man i opposition och är man i majoritet så är man i majoritet. Som oppositionspolitiker kan man vara väldigt frustrerad över att man inte får alla inbjudningar som går till majoriteten. Det har jag själv upplevt, Birgitta Holm, när det var Moderaterna som alltid fick gå på alla möten och jag aldrig fick veta någonting. Men det var så det var.

Det är så det är att vara oppositionspolitiker, och det är så det är att vara majoritetspolitiker. Då får man kanske fler inbjudningar.

Sedan får man en inbjudan av ansvarigt borgarråd. Det är också väldigt viktigt. Det ansvariga borgarrådet bjuder in i sin funktion som yttersta uppföljare av det vi gör i stadsdelarna på det verksamhetsområdet. Det är självklart att han måste träffa oss som är ansvariga.

Anförande nr 35

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! De säger här i min bänk att jag inte får bli arg, så jag ska väl inte bli det. Men maken till fräckhet får man väl...

Det var inte så att jag stod och delade ut några flygblad på det här mötet. Det var det tramsigaste jag har hört. Detta var för mig en viktig del av en uppföljning, att få höra hur man har resonerat i det fria kulturlivet och i ledningarna för stadsdelarna, hur man jobbar med det lokala kulturlivet. Om jag vill bedriva propaganda har jag väl alla möjligheter att göra det i andra sammanhang. Men jag måste rimligtvis få göra mitt jobb. Det har exempelvis påpekats av revisorerna att det är en viktig del för borgarråden att delta i uppföljningen av budgetbesluten på ett mer konkret sätt. När jag gör det får jag höra att jag är ute och delar ut flygblad.

Anförande nr 36

C e c i l i a B r i n c k (m): Nu ska vi inte missförstå mer än vi absolut måste. Det Birgitta Holm, som inte har fler inlägg kvar, sade och som jag tror att alla uppfattade utom möjligen några stycken där borta i salen var att i olika sammanhang har man på sig olika hattar. Om man är ute på ett politiskt möte har man på sig sin politiska hatt. Är man ute på något annat möte har man på sig en annan hatt. Är man ute i jobbärenden har man på sig jobbhatt. Birgitta Holm sade inte, insinuerade inte, påstod inte, antydde inte ens att det du gjorde på mötet var att dela ut socialdemokratiska flygblad. Det hade man inte behövt lyssna så förfärligt noga för att uppfatta.

Vad det handlar om här är ju det Madeleine Sjöstedt har sagt, att staden det är ni och att det står er fritt att använda alla de möjligheter som administration och förvaltning ger för att driva den agenda ni har. Det är så ni uppfattar er roll. *Fine!* Bara ni talar om det för väljarna också. De kan nämligen bli lite förvirrade när de inte riktigt vet vem som är avsändaren, som i det här fallet.

Här handlade det om ett internt möte för de närmast sörjande, rätttroga i vänstermajoriteten. Det skulle inte ha skett under Stockholms stads officiella logotyp.

*§ 8 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Postboxarnas placering i kulturellt känsliga miljöer*

Anförande nr 37

C e c i l i a B r i n c k (m): Som vi alla vet och har kunnat läsa oss till kommer vi som bor i flerfamiljshus inom en rätt så snar framtid förmodligen att bli tvingade att ersätta postinkasten i dörrarna med postinkast på nedersta våningen i trappan.

Nu ska jag inte gå in på för- och nackdelar med det systemet. Jag råkar bo i ett hus där det redan är så, och jag tycker att det i huvudsak är ganska praktiskt. Men i det huset som jag bor i finns det inte heller några stora kulturhistoriska värden att bevara. Detta kan ju bli ett problem i känsliga miljöer.

Det finns många känsliga gamla och nyare hus i Stockholm där postboxar av det här slaget kan utgöra ett rätt stort ingrepp i den miljö som vi har beslutat oss för att skydda genom skyddsbestämmelser i plan och annat.

Då är min fråga till borgarrådet: Hur ser du på det här? Hur ska vi göra för att kunna förena det praktiska med ett ansvarsfullt omhändertagande av kulturhistoriskt känsliga miljöer?

Anförande nr 38

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kan i viss mån dela oron över utvecklingen. Jag är övertygad om att det måste ske en individuell prövning fastighet för fastighet när det gäller var detta är lämpligt och inte lämpligt av kulturhistoriska skäl. Det är en hantering som måste göras i bygglovsdelegerade stadsbyggnadsnämnden. Jag kan inte se någon annan metod.

Anförande nr 39

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag gläder mig åt att borgarrådet inser det som kan komma att bli ett problem. Min följdfråga blir då huruvida det pågår förberedelser för en sådan hantering redan nu, eftersom detta inte ligger särskilt långt fram i tiden.

Anförande nr 40

Borgarrådet M o g e r t (s): På kulturroteln har vi inga sådana förberedelser, om det var din fråga. Däremot misstänker jag att det på stadsbyggnadskontoret finns en beredskap för att hantera den här frågan, rimligen i dialog med Stadsmuseet.

Fråga nr 2. Beredskapssituationen i staden

Anförande nr 41

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Nu har fågelinfluensan nått Sverige, och det är väl knappast någon överraskning att så skulle ske. Inom någon månad kommer det mängder av flyttfåglar till Stockholm. Om det vill sig illa kan detta få förödande konsekvenser, framför allt för fågellivet men så småningom också för människor.

För en tid sedan hade vi en katastrofövning i kommunstyrelsen där en epidemi av fågelinfluensan ingick som en viktig ingrediens. Jag undrar nu vilken beredskap det egentligen finns i Stockholms stad om fågelinfluensan slår på ett sådant sätt att läget blir riktigt allvarligt. Hur kommer kommunstyrelsen att hantera den här frågan framöver?

Anförande nr 42

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande, Lotta Edholm! På onsdag ska vi ha en första information för stadens krisledningsnämnd som ju utgörs av kommunstyrelsen. Jag tror mig veta att brand- och räddningsnämnden redan förra veckan hade en information. Den som är ytterst ansvarig för detta just nu är naturligtvis stadsdirektören i sin operativa roll.

Stadens ledning – den politiska ledningen och tjänstemannaledningen – ska ha en första informationsgenomgång på onsdag. Då ska vi fatta beslut om ytterligare mått och steg.

Men det viktigaste av allt är att hela kommunstyrelsen får den information som den ska ha såsom stadens krisledningsnämnd.

Anförande nr 43

Borgarrådet E d h o l m (fp): Information är väldigt bra, och det finns ju otroligt mycket information om fågelinfluensan. Min fråga gällde väl egentligen inte hur informationsflödena ska gå fram och tillbaka i samhället, utan den gällde mera vilken beredskap det finns i Stockholms stad för en sådan här händelse i det fall att vi skulle upptäcka att det ligger hundratals döda fåglar och flyter vid strandkanterna. Vi vet att barn så småningom kommer att vistas på de badstränder som redan förra sommaren täcktes av fågelskit.

Vi vet också att det finns många fåglar i lekparker och vid olika dagis. Katter och hundar kan också smittas. Då räcker det inte bara med information, utan det måste ganska snabbt till en handlingsplan för att möta detta.

Anförande nr 44

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Lotta Edholm, jag tror att du misstolkade mig. Det är klart att det inte räcker med information. Det jag sade var att kommunstyrelsen kommer att informeras om det aktuella läget såväl nationellt som regionalt och

lokalt. Naturligtvis är det kommunstyrelsens uppgift att fatta beslut om strategierna framgent.

Jag håller med dig om att informationsinsatser är det grundläggande. Sedan ska vi ha en beredskap, och det är det som stadsledningen på tjänstemannanivå ska redogöra för så att också kommunstyrelsen känner delaktighet i besluten och i det fortsatta arbetet med tanke på den stundande våren och sommaren, precis som Lotta Edholm säger.

Fråga nr 3. Ålders betydelse för stöd inom äldreomsorgen

Anförande nr 45

Ewa Samuelsson (kd): Herr ordförande! Äldreomsorgen debatterar vi både titt som tätt här i stadshuset. Ibland har diskussionen gällt om ålder ska ha betydelse. Vi från Kristdemokraterna har bland annat sagt att från det man är 85 år skulle man kunna bli lite mer generöst bedömd om man behöver en plats på servicehus.

Det svar vi har fått är ju att åldern inte har någon betydelse. Jag undrar, borgarrådet Olofsson: Finns det någon åldersgräns där man skulle kunna bli lite mer generöst bedömd om det finns ett behov av hjälp och stöd?

Anförande nr 46

Borgarrådet Olofsson (v): Som Ewa Samuelsson säkert vet har det bedrivits en försöksverksamhet med fyra timmars hemtjänst per månad för personer som är 80 år och äldre, och det har varit en väldigt uppskattad verksamhet. De som är över 80 år får ett hembesök om de så önskar och de får själva bestämma vad de vill ha hjälp med. Denna verksamhet består av två delar, dels är det en form av ”uppsökeri”, dels ska de som är 80 år och äldre kunna hålla sig friska längre. Det är också ett sätt för oss att se hur man på bästa sätt kan öka valfriheten för de äldre så att de själva får bestämma vad de vill ha hjälp med. Det är vårt sätt att se på valfriheten. Någon annan ska inte bestämma vad som ska göras en viss bestämd dag, trots att de äldre egentligen inte har lust med det.

Det är den enda åldersgränsen förutom att man naturligtvis ska vara 65 år om man inte är förtidspensionerad eller pensionerad på något annat sätt.

Anförande nr 47

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Tack för svaret så långt. Det är bra med den förenklade biståndsbedömningen, att den ska ge ökad valfrihet och att man ska få bestämma själv.

För ett par veckor sedan fick jag vetskap om en man som var 105 år. Han hade fallit i sitt hem och hamnat på sjukhus. Han ville gärna få möjlighet till korttidsvård efter sjukhusvistelsen. Men det fick han inte för man ansåg att han kunde få hjälp i hemmet. Då undrar jag var detta med att de själva ska kunna bestämma vad de ska ha

för hjälp har tagit vägen. Jag tycker nog att man borde ha lyssnat på den oro som den här mannen som är 105 år kände inför att åka direkt hem efter sjukhusvistelsen.

Anförande nr 48

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ja, Ewa, det kommer nog inte att bli några åldersgränser såsom du vill ha hur ofta du än tjarar om det i den här talarstolen. Jag tycker nämligen att man ska ha den enskilde som utgångspunkt. Det kan gälla en 75-åring likaväl som en 105-åring som känner sig otrygg och vill vara på ett korttidsboende efter en sjukhusvistelse. Man ska lyssna på den äldre och se på vad det finns för behov och möjligheter.

Det är ju inte alltid så att man behöver mera hjälp bara för att man är något äldre. Det finns även yngre som behöver både känna trygghet och få hjälp med den avlastning som ett korttidsboende kan innebära innan man kommer hem igen till sitt boende.

Anförande nr 49

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Då tackar jag för det beskedet och hoppas att det också förmedlas ut till stadens medborgare, särskilt till dem som är över 100 år. De kan inte räkna med att man från Stockholms stads majoritet tar särskild hänsyn till de behov som en 105-åring kan ha, om han eller hon skulle behöva hjälp utöver att komma direkt hem efter en fallolycka.

Det är ofattbart. Vem som helst borde kunna inse att behovet av hjälp efter en fallolycka är större för en som har en 105-åringens kropp än om man är yngre. Det är mycket märkligt att borgarrådet inte kan säga att en åldersgräns vid kanske 100 år skulle kunna gälla för att man skulle få mera hjälp. Det hade jag önskat.

Anförande nr 50

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ewa Samuelsson, var ska gränsen gå? Vid 99, 98½ eller 101 år? Jag trodde att vi i den här salen var överens om att man skulle utgå från den enskilda individen. Det gör vi på vår sida. Vi utgår från den enskildes behov.

Jag tycker att det är trist att den enda gången som Ewa Samuelsson talar om en enskild är när hon i den här talarstolen vill ställa en fråga om ett enskilt, individuellt ärende som ingen av oss andra ens kan kommentera. Det vore mer klädsamt om Ewa Samuelsson talade om att Kristdemokraterna tycker att gränsen ska gå vid 100 år. Det är så jag måste tolka dig. Det ska alltså tas större hänsyn till om man har fyllt 100 år. Då kan jag tycka att en 76-åring eller en 91-åring kan ha minst lika stora behov.

Fråga nr 4. Förbud av laglig verksamhet

Anförande nr 51

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Herr ordförande! Viss verksamhet kanske inte alltid är den verksamhet som man själv känner att man vill delta i. Men enligt

svensk lag kan man gå på eller arrangera en privat fest och klä sig, kanske inte som vi i den här salen klär oss, utan man klär sig något annorlunda, lite utmanande och använder speciella material såsom lack och latex. Jag har sett efter, och det är inte förbjudet.

Ändå vill nu vänstermajoriteten tydligen skapa ett förbud för vuxna människor mot att umgås på lagligt sätt. Då undrar jag: Är detta verkligen sant? Varken jag eller borgarrådet är nog några frekventa deltagare i sådana här föreningar som tycker att det är kul att umgås lite annorlunda. Men det är inte förbjudet. Tycker borgarrådet att det ska förbjudas? Det är min fråga.

Anförande nr 52

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Herr ordförande och övriga i salen! Jag kan svara kort på den här frågan: Nej, det är ett totalt grundlöst påstående som Peter Lundén-Welden kommer med när han säger att vänstermajoriteten vill införa ett förbud.

Anförande nr 53

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Det var ju spännande att få höra. Detta kommer egentligen från ett ärende i tillståndsutskottet. Det finns tydligen en förening för folk som tycker att det är kul att gå klädd lite mer annorlunda. Den krögare som hade lånat ut sin lokal helt enligt regelverket skulle bli av med sitt tillstånd eftersom att de vuxna – alla myndiga – som hade varit där hade klätt sig utmanande. I tjänsteutlåtandet visade man även bilder för att politikerna skulle bli upprörda och dra in tillståndet.

Det här har nu fortsatt lite grann i den variant som har förekommit när det gäller reklam, att även icke förbjuden reklam ska förbjudas genom det etiska rådet. Därför var det ganska skönt att höra borgarrådet säga: Nej, det här ska vi inte försöka att förbjuda. Då blir man alltså inte av med tillståndet om man hyr ut sin krog till den här föreningen? Så tolkar jag borgarrådet. Om detta är lagligt så får man fortsätta med sin lagliga verksamhet. Det var ju skönt att det inte behövs några fortsatta överläggningar om hur vi ska förbjuda verksamheten. Borgarrådet sade ju att så inte var fallet.

Anförande nr 54

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Spänningen i salen är olidlig inför vad som egentligen pågår. Men jag lovar att vi inte tänker införa något förbud mot laglig verksamhet. Du sade att vi tänkte göra det, men vi tänker inte förbjuda en laglig verksamhet.

Däremot försökte andra att införa någonting annat, och det kan vi ju diskutera om vi ska ta upp i dag eller inte. Men det är inte förenligt med att återkalla ett tillstånd för en ägare som driver en lokal.

Fråga nr 5. Ungdomsbrottslighet

Anförande nr 55

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige, borgarrådet Olofsson! I Dagens Nyheter av i dag kan man läsa att rättsapparaten haltar när det gäller grovt kriminella ungdomar. Staden har ju inte ansvar för rättsapparaten, men det framgår i artikeln med all önskvärd tydlighet att socialtjänstens insatser för ungdomar kan se väldigt olika ut. Det beror helt och hållet på i vilken stadsdel dessa ungdomar bor. Tyngden på insatserna är också olika i olika stadsdelar.

Min fråga till dig är om du tycker att det är bra. Om du inte tycker det, vad tänker du göra åt detta?

Anförande nr 56

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Den här frågan har vi ju diskuterat förut. Som det också framgår i artikeln är det så att det inte är alldeles enkelt att överlämna någon till vård enligt socialtjänstlagen, dels ska insatsen ha ett allmänpreventionssyfte, dels ska den vara utformad individuellt. Jag tycker att det är väldigt svårt att jämföra varför det blir på det ena viset i det ena fallet och på det andra viset i det andra fallet. Alla människor är individer med olika bakgrund och olika förutsättningar. Det ska alltså utformas vård enligt socialtjänstlagen för den unga med utgångspunkt från den individuella personen.

Självklart ska man ha samma syn på straffsatsen om man har gjort sig skyldig till någonting. Däremot är det inte alltid säkert att påföljden blir densamma, beroende på individen som döms till vård enligt socialtjänstlagen.

Anförande nr 57

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är förstås helt rätt att vård inom socialtjänsten inte är något straff, utan det är fråga om vård som måste vara individuellt utformad. Men problemet är väl att man har olika syn i staden på vad som är viktigt. Människor med stor erfarenhet säger att man har så uppenbart olika måttstockar. Lite snatteri kan väl alla begå, resonerar man i Bromma. I Rinkeby säger polisen att ett personrån kan väl alla begå.

Min fråga till dig är igen: Tycker du att det är bra? Och om du inte tycker att det är bra, tänker du göra någonting åt det?

Anförande nr 58

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Till skillnad från hur det är för Ann-Katrin Åslund är inte DN min sakkunskapskälla. Du läser upp ett citat från en person som har den åsikten att man bedömer olika. Det är inte lika med sanningen för mig. Här måste man naturligtvis ha ett vidare perspektiv. Då får vi använda oss av den brottsförebyggande strategin. Vi har också under den här mandatperioden infört brottsofferjourer och medling mellan brottsling och brottsoffer. Utifrån detta kan man dra

säkrare slutsatser än av ett uttalande i en tidning. Vi kommer också att jobba med att man ska ha en likartad syn på de brott som begås.

Det är inte alltid så mycket som vi i den här salen är överens om, men jag tror att vi alla är överens om att brott ska beivras oavsett hur ung förövaren än är.

Anförande nr 59

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag bygger ju inte mina åsikter bara på det som jag har läst i Dagens Nyheter. Jag har faktiskt ganska stor erfarenhet efter att ha jobbat i dessa områden. Jag har pratat med socialsekreterare i olika stadsdelar, och det är olika insatser som görs. Man ser olika allvarligt på brotten, och det är ganska mänskligt, för man blir ju avtrubbad om man jobbar länge på ett ställe och ofta ser väldigt grov brottslighet. Därför är det viktigt att det finns någon form av riktlinjer och att det förs diskussioner om det här.

Men jag konstaterar att du tror att det räcker med den brottsförebyggande strategin. Det tror inte jag. Det måste nog till betydligt mer intensiva åtgärder för att man ska få en samsyn i staden på vad som är allvarligt och på vad som kanske bara är en tillfällig händelse.

Anförande nr 60

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag kan faktiskt inte säga annat än att vi har den brottsförebyggande strategin som är ett mycket gott arbete och som kommer att vara ett mycket bra redskap för hur vi ska se på dessa frågor framöver. Man måste se till att unga människor som begår brott får ett adekvat straff eller vård enligt socialtjänstlagen.

Som jag försökte säga i mitt tidigare inlägg tror jag alla i den här salen är väldigt medvetna om att man tidigt bör försöka att stävja ett brott, hur litet någon kan tycka att det än är. Så länge det är ett brott är det ett brott, och man ska också sätta in adekvata åtgärder mot det. Där är den brottsförebyggande strategin ett gott redskap för att man ska få en samsyn över staden. Det är ändå det som vi strävar efter.

Fråga nr 6. Sexuella trakasserier på bad

Anförande nr 61

N i n a E k e l u n d (kd): Ordförande, fullmäktige, Py! Nu har det hänt igen. Alla kan se den här rubriken: *Flicka våldtogs på äventyrsbad*. Det var andra gången på Husbybadet under ett år. När man går till något av stadens badhus förväntar man sig att kunna vara trygg, kunna ha kul och kunna motionera. Det som hände är så otroligt upprörande.

Jag uppfattar det som att stadens badhus ska vara en fredad zon. Tjejer ska inte behöva råka ut för det här. Småkillar ska inte behöva råka ut för hemska saker i bastun. Jag tycker att det ska finnas en nolltolerans mot sexuella övergrepp på stadens badhus.

Jag undrar, Py, du som är idrottsborgarråd: Vilka åtgärder har vidtagits efter det senaste övergreppet våren 2005 för att minimera sådana här risker?

Anförande nr 62

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är fullständigt självklart att det ska vara nolltolerans när det gäller den här typen av händelser. Det är alldeles riktigt som Nina säger, att det har inträffat en liknande händelse tidigare vid Husby äventyrsbad, i det som kallar för Grottan. Därför har man förstärkt belysningen i den delen av badet. Det är också på väg fram ett ärende där man vill ha kameraövervakning för att ytterligare förstärka säkerheten i denna undanskymda del av badet.

Vid det tillfälle som du talar om fanns det fem personer på plats som övervakade badet. Det fanns också en ytterligare förstärkning med två personer från Lugna gatan eftersom detta hände under sportlovsveckan då det var många besökare där. Personalen fick ganska omgående redan på vad som hade inträffat och tog hand om flickan och uppmanade henne att polisanmäla händelsen. Samtidigt höll annan personal på annan plats i badhuset kvar den misstänkte förövaren som sedan greps av polisen. Ärendet utreds för närvarande.

Vi har ju haft den här typen av incidenter tidigare också vid andra bad. Vi har också ganska ingående diskuterat frågan om kameraövervakning och bedömt det så att det behövs kameraövervakning på en del av baden. Men det är också en fråga om integritet, och det har föranlett en hel del diskussioner i idrottsnämnden.

Samtidigt är det viktigt att veta att alla som vistas i baden gemensamt måste ansvara för tryggheten.

Anförande nr 63

N i n a E k e l u n d (kd): Det är bra att belysningen har förstärkts och att personalen reagerade. Jag uppskattar det och det tror jag att också andra gör. Men jag tror alltid att man kan göra lite till. Jag undrar vad som har hänt sedan detta skedde sist. Har man infört planer, policyer, råd? Har man utbildat personalen? Hur har man skapat en känsla av nolltolerans? Vad gör man för att uppmana de människor som finns runtomkring att använda sitt civilkurage så att de stoppar det som händer? Jag tror att man kan göra mycket mera.

Jag brukar bada på Eriksdalsbadet med min son. Där finns det också en mörk undanskymd kurva där ingen ser vad som händer. Det är väldigt läskigt att lämna sina barn där. Det kan hända vad som helst. Vakterna sitter på ett annat ställe. Trots att det finns möjlighet att vara där är de inte det. Man har bra personal, men man skulle kunna utbilda den än mera.

Jag undrar: Vad har du tagit för initiativ, Py?

Anförande nr 64

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Man kan alltid göra lite till. Det här är väldigt svåra frågor och händelser som är svåra att förutse, trots att vi vet att sådana här saker tyvärr inträffar.

Jag vill nog påstå att personalen på våra anläggningar är medveten om säkerhet på alla olika sätt. Vi har arbetat väldigt mycket med vattensäkerheten, men också med den här typen av frågor som tyvärr återkommer då och då med jämna mellanrum.

Det finns en medvetenhet i personalgruppen. Man kan säkert utbilda mera och man kan säkert också arbeta mycket mera för att skapa en medvetenhet hos allmänheten så att vi alla tillsammans kan hjälpas åt att hålla ögonen öppna.

Anförande nr 65

N i n a E k e l u n d (kd): Jag håller med dig, Py, om att detta är väldigt svåra frågor. Helst vill man inte ta upp dem. Ämnet är väldigt osmakligt.

Jag undrar bara hur man ska ta ett ytterligare steg. Vi har bra personal, men den kan bli ännu bättre. Vi kan inte bara nöja oss med att stå där vi befinner oss i dag. Kan vi ta vara på internationella erfarenheter? Kan vi ta fram en plan för hur man ska utbilda personalen med tanke på den nya forskning och de nya resultat som finns? Jag tror att det finns mycket mer att göra. Vi ska nog inte nöja oss med att stå där vi befinner oss i dag.

Jag har också framställt en interpellation där jag har tagit upp de här frågorna, så du kommer att få ytterligare möjligheter att svara på dessa frågor i framtiden.

Anförande nr 66

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Det tycker jag är bra. De här frågorna behöver hållas levande. Men det som sammantaget nu är gjort är alltså att man ska fortsätta med att jobba med utbildning av personal och att också se till att man får tillstånd till kameraövervakning där det behövs. Jag tror faktiskt att det är viktigt, tyvärr.

Fråga nr 7. Våldtäkten i Husbybadet

Anförande nr 67

K e r s t i n G u s t a v s s o n (m): Min fråga är densamma som Nina Ekelunds fråga. Hur ska man se till att upprätthålla säkerheten? Det är ju vid tunneln som den fallerar. Där ser man ingenting. Sedan tycker jag också att man borde synliggöra vakterna lite mera.

Det stod i tidningen att flickan själv fick ringa polisen, men det är svårt att veta om det är sant. Jag tycker att det känns väldigt obehagligt att säkerheten inte är större i våra badhus. Det är väldigt tragiskt att unga flickor råkar ut för sådana här händelser. Detta är en väldigt angelägen fråga som jag hoppas kan leda till större säkerhet än hittills.

Anförande nr 68

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Då vill jag förtydliga genom att säga att flickan omhändertogs av personalen på badet ganska omgående, och man uppmanade henne att polisanmäla händelsen. Det är just i de undanskymda delarna – som du pratar om, Kerstin – som vi skulle vilja ha kameraövervakning.

Anförande nr 69

K e r s t i n G u s t a v s s o n (m): Jag tackar så mycket för svaret. Jag förväntar mig att det kommer att göras mera insatser i alla våra badhus så att ingen behöver råka ut för dessa svårigheter. Föräldrarna måste kunna vara trygga när de har sina barn på olika aktiviteter. Tack så mycket.

Anförande nr 70

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Medvetenheten finns hos badpersonalen, en medvetenhet som jag tror att också föräldrar och andra badande behöver dela med personalen.

Fråga nr 8. Fågelinfluensans effekter

Anförande nr 71

A n n a S t a r b r i n k (fp): Jag tänkte upprepa mig lite eftersom jag ställde samma fråga för två veckor sedan, men sedan dess har ju mycket hänt. Min fråga var vad borgarrådet Gunnarsson har vidtagit för åtgärder för att minimera risken för en stor smittspridning av fågelinfluensa i Stockholm. Då var svaret att inga åtgärder hade vidtagits hittills.

Men sedan dess har smittan kommit till Sverige, och det är stor risk för att den dyker upp i Stockholm vilken dag som helst. Ännu tycks den här sjukan inte vara något större hot mot människors hälsa, men oron är förstås stor. Däremot är det ett stort hot mot våra inhemska fåglar. Stockholm har ju en rik fauna av fåglar. Havsörnen är kanske den sköraste av fågelarter. Den finns bara i några få exemplar, så den skulle fullständigt slås ut av fågelinfluensan. Även andra djurarter kan tydligen drabbas. Man har på annat håll hittat en katt som dött av fågelinfluensa. Risken är väl stor att andra djur också kan drabbas om de äter upp en död fågel.

Så min fråga är: Vad har du, borgarrådet Gunnarsson, vidtagit för åtgärder sedan smittan dök upp i Sverige för att minimera smittspridningen i Stockholm?

Anförande nr 72

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, ledamöter, Anna Starbrink! Det är inte i första hand miljö- och hälsoskyddsförvaltningen som ska vidta åtgärder. Läget har blivit mycket allvarigare i och med att man har hittat fall i Sverige. Det som nu har inträffat är att Jordbruksverket har inrättat en nationell ledningsgrupp som följer utvecklingen av aviariinfluensan. Där finns också en telefonslinga för

information till allmänheten. Ledningsgruppen har möten två gånger om dagen, och vi får vartefter rapporter därifrån om vad som händer.

Det finns också föreskrifter som man ska följa, men de rör inte vilda fåglar utan hur man ska hantera fjäderfäanläggningar. Man ska registrera dessa anläggningar och se till att fjäderfäna hålls inomhus.

Tyvärr är det inte mycket som vi kan göra när det gäller de vilda fåglarna. Det vi kan göra är att försöka skydda våra egna husdjur genom att hålla dem inomhus. Tills vidare är det bästa skyddet att hålla sig ifrån dessa fåglar tills vi vet mera.

Anförande nr 73

A n n a S t a r b r i n k (fp): Viviann Gunnarsson säger att det inte är mycket som miljö- och hälsoskyddsnämnden kan göra. Vi fick höra tidigare att det så småningom ska lämnas information till kommunstyrelsen. Det känns som att man skulle behöva ta lite kraftigare tag nu när vi står inför risken för en stor spridning av fågelinfluensan.

Det finns också andra aspekter än de vilda fåglarna. Det finns ju tama fåglar även i Stockholm. Hur ser det ut på våra 4 H-gårdar? Hur är det med tamfåglar över huvud taget som människor håller, antingen som hobby eller som näringsverksamhet? Det känns lite riskabelt att bara peka på att det är staten eller någon annan som har ansvaret för hur man ska hantera fågelinfluensan. Vi här i Stockholm måste ta ansvar för att göra de insatser som vi kan göra på kommunal nivå och då gärna i samarbete med de andra parterna.

Men jag blir oroad över att svaren är så luddiga och över att det inte verkar finnas någon plan. Jag vill därför upprepa min fråga: Har det ansvariga borgarrådet någon plan för att förhindra smittspridningen?

Anförande nr 74

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag måste göra dig besviken igen, Anna. Läget är tyvärr sådant att det inte är kommunen som ska agera, utan det är sådana myndigheter som Jordbruksverket som ska kallas in vid ett krisläge. Det vi kan göra och det vi gör är att informera allmänheten och att hålla så öppna dörrar som möjligt mot den. Det är den information som jag kan ge dig nu.

Man bör hålla sig ifrån fåglar så mycket man kan. De förebyggande åtgärder som man kan vidta när det gäller tama fåglar på 4 H-gårdarna är att hålla dem inne. Det finns tyvärr inte så mycket annat att göra i dagens läge.

I de rapporter som jag får från Jordbruksverket talar man om vad som händer. I dagsläget har man hittat ett par fåglar i Oskarshamn. Mer än så kan jag inte lämna information om i dag. Men den krisledning som normalt har ansvaret vid en sådan här smittsam sjukdom följer utvecklingen.

Anförande nr 75

A n n a S t a r b r i n k (fp): Eventuellt har man hittat en fågel i Södertälje, så smittan kommer ju närmare. Jag känner till vem som har ansvaret för vad, att det är staten och olika myndigheter som ska fixa saker i ett krisläge. Det jag är ute efter är att vi borde förebereda oss här i vår kommun där vi ändå har ett stort ansvar. Vi måste vara beredda så att vi inte hamnar i en så svår kris.

Jag inser att jag inte kommer att få något bättre svar än att ingenting hittills har gjorts och att man väntar på att någon annan ska agera. Jag tycker att det är sorgligt.

Anförande nr 76

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det är inte sorgligt. Vi gör precis det vi ska göra i ett sådant här läge. Vi ska inte göra någonting på egen hand utan vi ska se till att allmänheten blir rätt informerad och att informationen kommer från rätt kanal. Det gör vi genom miljö- och hälsoskyddsnämndens informationer och den information som vi får från Jordbruksverket. Om vi skulle göra en mängd andra saker skulle allmänheten nog bli mycket mer oroad än vad man blir när man får riktig information.

Jag tycker inte att du ska vara så besviken. Läget är sådant att vi hela tiden följer de rapporter som kommer. Dessutom är inte dessa fall helt och hållet färdigtestade ännu. Men man kan väl befara att det rör sig om fågelinfluensan, och det är väldigt sorgligt. Men, som sagt var, det vi kan göra tills vidare är att hålla oss undan från fåglar.

Fråga nr 9. Säkerhet på stadens idrottsanläggningar

Anförande nr 77

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige, borgarrådet! Precis som både Nina Ekelund och Kerstin Gustavsson tidigare tog upp läste vi nog alla om händelsen på Husbybadet när vi tog oss till jobbet i morse. När jag kom till jobbet hade jag dessutom fått ett mejl från en person som berättade att två ungdomar utsattes för ett rånförsök när de lämnade Liljeholmshallen i går kväll.

Det här är ett större problem än händelsen i Husbybadet. Sådana här händelser inträffar tyvärr titt som tätt vid våra idrottsanläggningar. Man utsätts för stöld, rånförsök, sexuella trakasserier, till och med för våldtäkt och diverse andra saker. Det har även hänt att någon har råkat sticka sig på kanyler.

Jag tror att det är dags för omfattande åtgärder. Vilka åtgärder har borgarrådet för avsikt att vidta?

Anförande nr 78

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Tyvärr begås det brott i hela samhället och så även i våra idrottsanläggningar. Jag har också hört om rånet vid Liljeholmshallarna. Det är ju ett exempel på hur vi ska fortsätta vårt projekt med

att göra staden ljusare och tryggare. Det är en ganska mörk väg från Liljeholmshallarna till tunnelbanan.

Vi har stora problem inom idrotten när det gäller omklädningsrum. De ligger vid några enskilda bollplaner ute i olika områden. Det har gjorts att vi har dragit slutsatsen att man inte kan ha omklädningsrum vid så många av bollplanerna. Tyvärr får ungdomarna byta om och duscha på hemmaplan eller vid någon central anläggning. Detta är tråkigt och ett stort problem.

Ändå måste man säga att idrottens anläggningar är viktiga mötesplatser för barn och unga. Där finns många medvetna vuxna som är goda förebilder. Jag tror att vi ska fortsätta med den väg som vi har slagit in på. Ibland behövs det kameraövervakning, belysning och utbildning av medarbetarna på idrottsanläggningarna. Detta är ett arbete som måste ske oförtrutet och med hjälp av alla. Det är det som är möjligt för oss att göra. Vi ska också försöka hitta nya vägar för att se till att vi får säkra idrottsanläggningar.

Anförande nr 79

Caroline Silverudd Lundbom (fp): Jag tror att vi har en rätt stor samsyn i den här frågan. Men jag efterlyser ändå kanske ett lite mera proaktivt arbete. Vi ska kanske anordna någon form av hearing i samarbete med mark- och fastighetskontoret om hur vi kan göra anläggningarna säkrare. Det talas mycket om kvinnofrid, men vi måste nog också snart börja tala om ungdomsfrid vid våra anläggningar.

Om vi fick till stånd samarbete med polisen skulle vi kunna göra det här betydligt mycket bättre och enklare för att mota detta vid grind. För inte så länge sedan kunde vi också läsa om att många brottsoffer som har varit utsatta för rån själva har blivit gärningsmän. Vi måste införa nolltolerans när det gäller ungdomsbrottsligheten.

Anförande nr 80

Borgarrådet Börjeson (s): Jag tycker att det är en alldeles utmärkt idé att sammanföra det stora arbete som genomförs på markkontoret när det gäller att skapa en ljus och trygg stad med den medvetenhet och kunskap som finns inom idrotten och idrottsförvaltningen.

Visst, den bollen tar jag gärna, Caroline, för att se till att vi organiserar det mötet till gagn för många fler.

Fråga nr 10. Servicehus

Anförande nr 81

Karl Bern (fp): Fullmäktige, Margareta Olofsson! Jag måste säga att jag är oroad. Många av stadens äldre som bor på servicehusen är också oroad. Det gäller inte minst deras anhöriga och även socialsekreterarna ute i stadsdelarna. Det som man är oroad över – och det som jag tänker fråga dig om, Margareta – är bland annat

takten i omvandlingen av servicehusen till äldreboenden. Tycker du att den takten är bra? Själv tycker jag att det går alldeles för fort.

De flesta stadsdelar håller på att avveckla servicehusen och gör om dem till andra boenden. Det är inte bra. Våra gamla upplever en otrygghet. Hur upplever du det här? Tycker du att det går för fort, eller tycker du att takten är bra? Är du beredd att minska takten på omvandlingen?

Anförande nr 82

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Karl Bern, om du hade ställt den här frågan till mig för två år sedan hade jag kanske förstått den bättre. Men sedan en ganska lång tid tillbaka har vi infört ett moratorium. Vi omvandlar inga fler servicehus till seniorboenden, vilket har varit den stora omvandlingen.

Vi har också sett till att Äldrecentrum har gjort en utredning av vad som hände, vad vi har gjort som har varit bra och vad vi har gjort som har varit dåligt. Man har också tagit upp en historisk del i den rapporten. Utifrån den ska vi fatta beslut om ifall man vill ha fler omvandlingar eller om man vill göra någonting annat. Det är ganska länge sedan vi införde detta moratorium.

Anförande nr 83

K a r l B e r n (fp): Men, Margareta, jag skulle vilja veta: Tänker du fortsätta omvandlingen eller inte? Du säger att ni har stoppat den. Jag har i dag varit på Långbrobergs äldreboende ute i Älvsjö, och där undrar både personal och gamla vad som händer. Varför ska det ändras om? De har i alla fall inte uppfattat att det har satts stopp för detta. Därför vill jag fråga: Tänker du stoppa det här helt, eller ska du fortsätta med det? Tänker ni omvandla ännu mer? Det är det som vi vill veta.

Jag tycker att det är lite cyniskt att spara på de äldre. Jag förstår att det ligger ekonomiska motiv bakom det hela. Hade det varit fråga om ett daghem som skulle läggas ned hade det blivit ett herrans liv. Men dessa gamla människor har lite svårt att göra sig hörda och föra fram sin talan. Därför tycker jag att det är synd och tråkigt att man sparar på de absolut sämst ställda i samhället som behöver den här tryggheten.

Anförande nr 84

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Karl Bern, det är två år sedan det fattades beslut om det exemplet som du tog upp. Äldreboendet skulle i så fall omvandlas 2007. Sedan ligger det fortfarande i stadsdelsnämndens händer att besluta om man vill fortsätta eller inte. Men utgångspunkten är en utredning som före detta äldreomsorgsborgarrådet folkpartisten Birgitta Rydell genomförde. Man började titta på hur servicehus såg ut och vad man måste göra med dem eftersom de inte fyller de krav som ställs på ett modernt boende i dag.

Utifrån detta har man omvandlat. Även under den förra majoriteten omvandlades servicehus till ett dygnet-runt-vård- och omsorgsboende. Redan då förändrade man förändrande inriktningen. Men det fortsätter att finnas kvar för de äldre. Det är bara det att man har ändrat inriktning.

Anförande nr 85

K a r l B e r n (fp): Jag hör vad du säger, men jag är inte nöjd med svaret. Jag håller med om att det sker omvandling hela tiden och att man började med det för flera år sedan. Men det är takten, Margareta, som är så hög. Alla stadsdelar håller på att omvandla för att spara pengar.

Jag vill ha ett svar av dig, Margareta: Finns det eller finns det inte ett förslag till beslut till nästa äldreomsorgsberedning om att stoppa upp det här? Kommer du att lägga fram något sådant förslag?

Anförande nr 86

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ja, du, Karl Bern, jag såg att du blev ”inviskad” av någon annan som sitter med i äldreomsorgsberedningen där jag har sagt att det kommer att tas upp ett förslag vid nästa sammanträde den 17 mars.

Hade du varit verkligt intresserad av hur utvecklingen har sett ut, Karl Bern, hade du också tagit reda på att det har varit ett stopp. Det har inte omvandlats fler servicehus. Det är inte speciellt hög takt i omvandlingen. Det är inte heller många som väntar i kö. Det är inte många som har fått avslag. Tvärtom har vi byggt flera nya vård- och omsorgsboenden.

Jag tycker att det vore klädsamt om Karl Bern tittade också på detta.

§ 15 Namn för gata inom stadsdelen Nockebyhov - Gubbkärrsbacken återupplivas, namnet Tyska Bottens Backe utgår (utl. 2006:51)

Anförande nr 87

H a r d y H e d m a n (kd): Jag har ingenting emot förslaget, men när det gäller ett ärende om namnändring borde man få veta om det fanns något historiskt skäl till att det skulle heta Tyska Bottens Backe. Finns det något historiskt skäl till att det ska heta Gubbkärrsbacken?

Det verkar som om folk röstar och lyssnar på dem som talar mest. Det borde finnas något slags historisk botten i de namn vi föreslår. Jag vet ingenting om något av namnen. Om någon känner till det vore det bra att få veta vad det beror på att någon har föreslagit Tyska Bottens Backe. Det kanske är en alldeles utmärkt koppling till historien.

*§ 17 Förslag till detaljplan för kv. Glädjen inom stadsdelen Hornsberg,
Dp 2003-14972-54 (utl. 2006:53)*

Anförande nr 88

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Detta planförslag inbegriper 100 lägenheter i ett attraktivt läge med närhet både till staden och till rekreation och vatten. Det här huset har under processens gång omgestaltats. Det har bland annat inneburit en sänkning av höjden på fastigheten och också fasadändring.

I bottenvåningen på fastigheten finns det plats för butiker och kontor. Läget ger också en naturlig tillhörighet till den stora byggnationen i nordvästra Kungsholmen. Planen inbegriper också kolonistugeområdet Karlsbergs bro som planläggs som odlingsområde och utökas med sju lotter med vidhängande stugor. Planen ger också möjlighet till en park vid strandpromenaden utmed Karlbergskanalen.

Det är ett jättebra tillskott till övriga lägenheter i Stockholm som staden nu bygger i hög takt. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 89

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Nu är ni där igen, alla andra partier – ni som inte värnar grönstråken. Dugliga stadsplanerare och stadsträdgårdsmästare som Glemme och Blom förstod tanken med att ha sammanhängande grönstråk som ligger som ett nätverk över Kungsholmen. Det här är en del av detta.

Här ska vi klämma in en otroligt hög bågformad byggnad, mycket nära kontorshusen där. Det blir väldigt underligt. Titta på bilderna, så kanske ni förstår det. Det blir väldigt svårt att få till en trädgård innanför, som det står i planerna. Jag förstår inte hur det ska gå till.

Det blir rena motorsågsmassakern på höga fina träd i en slänt ned mot kulturbyggnader och kolonistugeområdet. Det är en mycket underlig plan som vi säger nej till. De stora träden är dessutom en bra bullerdämpning och tillför området stora estetiska kvaliteter. Vi kommer att bygga oerhört tätt alldeles i närheten, därför borde vi värna de gröna nätverk som finns på Kungsholmen. Det här är ett mycket underligt ställe att klämma in en mycket hög byggnad på.

Vi avslår. Jag yrkar på vårt utlåtande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 90

I n g v a r S n e e s (m): Det här är ett alldeles utmärkt ställe på Kungsholmen att bygga bostäder på. Att bo centralt är väldigt eftertraktat. Det klarar vi genom att bygga här.

Vi ratar dessutom ut en trafikfarlig trevägskorsning, vilket innebär att man minskar olycksrisken där.

Jag yrkar bifall till förslaget att bygga där.

Anförande nr 91

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Trafiklösningarna har ju ingenting med husbyggandet att göra. Det kan man ordna i alla fall.

*§ 18 Delegation för utbetalning av stadens andel i genomförandet av Citybanan
(utl. 2006:54)*

Anförande nr 92

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ordförande! I samband med en debatt om Citybanan för tre-fyra veckor sedan ställde jag ett antal frågor. Jag ställde framför allt en viktig fråga till Leif Rönngren. Det handlade om kostnadsökningen för Citybanan. Den frågan vill jag ta upp även nu.

Den kostnadsökning som anges här är trots allt inte den senast kända kostnadsökningen. Här uppges kostnaden totalt till omkring 9-10 miljarder. Den senaste, som åtminstone massmedierna har skrivit, om är 12-13 miljarder, om jag har förstått saken rätt.

Min fråga till Leif Rönngren är: Hur har stadens styrande låtit påtala för regeringen att Banverket behöver besked om finansieringen?

Den debatt vi hade då kom sig av förlängningen av principöverenskommelsen. Den förlängdes då med ett rejält antal månader. Då uppfattade vi att syftet var att från regeringens sida skapa klarhet för Banverket om hur finansieringen skulle kunna lösas. Någon sådan klarhet har, vad jag förstår, inte framkommit ännu. Jag tycker att det vore på sin plats att Leif något beskrev vad staden gör för att se till att regeringen berättar om finansieringen av Citybanan.

Anförande nr 93

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Ärendet handlar ju om delegation för utbetalning av stadens andel för själva genomförandet. Det är alltså en delegation till kommundirektören. Ärendet i sig är inga problem. Vi är ju alla överens om att den här delegationen ska naturligtvis stadsdirektören ha. Problemet ligger snarare i att om stadsdirektören ska kunna göra några utbetalningar måste det bli något utfört; en Mälartunnel måste till.

Som Göran sade i föregående anförande blir det mycket dyrare. De siffror jag har är att det beräknas bli mellan 14 och 16 miljarder dyrare. Det finns dessutom ingen finansiering för de fyra spåren mellan Tomtebodavägen och Kallhäll. Till yttermera visso var det sagt att starten skulle ske 2011. Nu blir det 2013 eller förmodligen ändå senare.

Det finns en hel del frågor till ansvarigt borgarråd. Vad gör ni i majoriteten för att skynda på detta? Vi är ju överens och vi ställer alla upp på att det är viktigt att få i gång Mälartunneln och Citybanan.

Anförande nr 94

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Som det har påpekats handlar det här ärendet om delegationen för utbetalning i den andel som staden an-

svarar för och har förbundit sig att utbetala i det arbete som redan har gjorts. Det här är en del i processen. Arbetet har kommit i gång och det går åt rätt håll.

I detta ärende ger vi stadsdirektören i uppdrag att betala ut upp till 100 miljoner kronor för det upphandlingsarbete och utredningsarbete som redan är igångsatt. Ärendet rullar.

Vi har haft ett antal styrgruppsmöten. Vi har en styrgrupp i staden som består av de politiska partierna. Sedan ett par månader tillbaka har vi gemensamma styrgruppsmöten med landstingets styrgrupp för Citybanan. För några möten sedan träffade vi de ansvariga på Banverket och förde resonemang utifrån våra styrgrupper tillsammans med Banverket som äger och ansvarar för Citybanan. Vi var helt överens om att vi skulle ännu mer nogsamt skulle följa detta, utifrån signaler och beräkningar som visar att kostnaderna drar i väg. Det har också redovisats till regeringen i den rapport som Sven Hulterström har sammanställt.

Det som pågår just nu är intensiva förhandlingar mellan parterna. Förhandlingsarbetet har kommit ganska långt. Parallellt med det säkrar Banverket sina kalkyler för Citybanan.

Man beräknar att det just nu är ungefär ett års förskjutning i projektet. Vi är alla oerhört angelägna om att detta ska komma till stånd så snart som möjligt eftersom det är viktigt för tågtrafiken i vår region.

Det är stadsdirektören som förhandlar för Stockholms stad. Det pågår sammanträden för att klargöra de förutsättningar och frågor som finns i förhandlingsarbetet. Jag tänker självklart inte redogöra för det här eftersom det är tre olika parter med delvis olika intressen.

I dag tar vi det konkreta steget att börja utbetala pengarna eftersom projektet är i gång. Det ser jag som oerhört angeläget. Det vi beslutar om är enligt kommunstyrelsen helt enkelt. Bifall!

Anförande nr 95

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande och Leif Rönngren! Det är klart att det är bra att ni sitter i möten och pratar, men det är ändå pengarna som är avgörande i slutänden. Det är 60 procent dyrare. Är det meningen att staden ska stå för den överskjutande delen? Är det din mening? Var ska du ta de pengarna? Det är väl ändå rimligt att staten i form av regeringen skjuter till medel.

Man har råd att bygga Botniabanan, men i Stockholmsregionen som verkligen behöver detta händer ingenting från statens sida.

Anförande nr 96

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det ligger inte med i principöverenskommelsen. Den har vi ju debatterat ett antal gånger. Det här är frågor som snarare rör den principöverenskommelse som fullmäktige redan har beslutat om.

Där är det tydligt vilka delar som staden ansvarar för, vilka delar som landstinget ansvarar för och för vilka delar Banverket ansvarar. I de delar som staden ansvarar för är det inga kostnadsökningar. De ligger fast. Det är ju stationerna. Det har inte varit några bekymmer.

Det måste vara möten och föras dialog. Vi vet att det pågår ett intensivt arbete med genomförandet parallellt med att man förhandlar om genomförandeavtalet. Det är på väg fram när det gäller de stationer som ska byggas och det är på väg fram när det gäller de arbetstunnlar som måste till. Det vi gör i dag är att skjuta till 100 miljoner kronor till det arbete som redan har pågått en längre tid, det vill säga utredningsarbetet och upphandlingsprocessen. Det är det viktiga i dag.

Det finns ett antal frågor som det är viktigt att vi fortsätter att diskutera. Därför har vi styrgruppsmötena.

Anförande nr 97

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Jag tycker att frågan om Citytunneln är viktig för oss alla i Stockholmsregionen. Leif Rönngren säger att stadens ansvar i avtalet ligger fast. Det är ju ett klart besked.

Problemet är att det i stället för 8-9 miljarder kostar 14-16 miljarder. Om inte staden ska lägga till mer pengar är det rimligt att staten tar sitt ansvar. Det var det jag var angelägen att Rönngren och majoriteten ska trycka på sina partivänner om – de som sitter på de statliga pengarna - och se till att projektet kommer i gång. Staden behöver detta. Vi alla behöver det. Vi är helt överens, men finansieringen måste skötas.

Anförande nr 98

D a g L a r s s o n (s): Jag kan inte låta bli att begära ordet när jag hör Ulf resonera kring detta eftersom jag själv är inblandad i det här arbetet.

Det som först ska slås fast är att Stockholms stad och landstinget har tagit på sig finansieringsansvaret för stationerna. Stationskalkylerna ligger fast. De är kontrollräknade flera gånger och de håller. Det andra har att göra med kostnaderna för att spränga tunnarna. Där har Banverket tråkiga historier bakom sig och där ökar kostnaderna dramatiskt.

Vi har skickat signaler om det till regeringen. Den uppmärksamme har kunnat följa de kommentarer som Ulrika Messing har gjort när det gäller detta. Ulrika Messing har klart och tydligt signalerat att staten är beredd att ta sitt ansvar.

De kalkyler som Banverket har måste naturligtvis kostnadssäkras. Vi måste dessutom slutförhandla stationskostnaderna. Även om staden och landstinget ska bära merparten av stationskostnaderna ska staten och Banverket bära en del av dem.

Det här är en fråga som förenar alla partier. Jag är glad att Ulf bryr sig om den här frågan. Jag tror inte att det finns någon anledning att slå i panikklockan ännu.

§ 20 Arbetsmiljöpolicy för Stockholms stad (utl. 2006:56)

Anförande nr 99

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande! För ett par veckor sedan hade vi en väldigt animerad diskussion här i fullmäktige om den här församlingen skulle anta en policy mot mobbning i stadens skolor.

Jag tycker att dessa tre policyer är alldeles utmärkta. Vi har inga som helst förslag till förändringar av dem. Men jag hade uppskattat om vi också hade kunnat bry oss om de barn som utsätts för mobbning varje dag i våra skolor, och också anta en policy mot mobbning på det sätt som stadens revisorer har begärt vid ett flertal tillfällen.

Det är ganska typiskt att vi nu har tre dokument som riktar sig till de vuxna i staden, men struntar i dem som förföljs och trakasseras varje dag.

Anförande nr 100

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har ingen lust att lägga mig i debatten om mobbning. Man kan möjligen göra anmärkningen att vi har fått ett föreläggande från Arbetsskyddsstyrelsen om att ta en sådan här policy centralt. När det gäller arbetsmiljöpolicy fanns det flera lokala dokument som jag tycker att man möjligen hade kunnat nöja sig med. Men vi fick ett föreläggande om att vi måste ha denna policy centralt.

Anförande nr 101

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag har, som sagt, absolut ingenting emot något av de här dokumenten. Vi kan naturligtvis ta det här i fullmäktige. Jag noterar bara att för Socialdemokraterna är de här tre frågorna viktigare än mobbningen av våra skolbarn.

Anförande nr 102

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Det är utmärkt att man vill ha en arbetsmiljöpolicy. Men jag börjar med att yrka återremiss på det här förslaget. Det behöver omarbetas och förbättras. Förslaget till arbetsmiljöpolicy är kort och koncist. Det brukar jag gilla, men det finns en gräns nedåt för korthet.

Arbetsmiljö är faktiskt en ganska invecklad fråga. Man måste se det som en helhet. Alla aspekter måste finnas med. Det handlar ju om den totala miljö som man arbetar i. Det är både den fysiska, den psykiska och den sociala. Ibland klumpar man ihop det till psykosocial miljö; det kanske inte heller är riktigt rätt. Det behöver belysas bättre.

Lotta Edholm tog upp en intressant sak när det gäller barnen. Varför inte också se alla åldrar som en helhet? Våra barn omfattas ju inte riktigt av samma arbetsmiljölagar. Jag kan ju inte föreslå en lagändring här, men varför inte titta lite längre?

Någonting som Miljöpartiet tycker saknas är något om rehabiliteringsinsatser. Offentliga arbetsgivare är ju inte på något sätt befriade från de problem som kan

drabba lärare och andra där man måste jobba med rehabilitering för att få tillbaka människor i arbetslivet.

Det står heller inte så mycket om personalledningens roll. Chefer är väldigt viktiga nyckelpersoner. Deras roll kan underlätta för alla arbetstagare.

En annan sak som vi tycker behöver bli tydligare är frågan om information och utbildning. Det är ju väldigt viktigt att man tar tag i de frågorna och hela tiden utvecklar arbetet. Det finns några förslag i policyförslaget, bland annat att man ska samverka med de fackliga organisationerna. Men det är en hel del som vi tycker fattas. Därför yrkar jag på återremiss.

Anförande nr 103

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Man ska väl tillägga att det i arbetsmiljöfrågan finns en väldigt starkt arbetsmiljölagstiftning i botten. Den tydliggör bland annat ansvaret för arbetsmiljön. Det är tydligt att varje enskild har ett ansvar för arbetsmiljön.

Jag tycker att det vore märkligt att i en policy anta sådant som delvis strider mot arbetsmiljölagen och peka ut enskilda grupper som mer ansvariga eller att säga sådant som redan finns i lagstiftningen, det vill säga ansvar för vissa typer av utbildningar kring arbetsmiljön.

Jag vill med detta yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 104

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Jag tror inte att det är omöjligt att på ett elegant sätt få med det som Roger Mogert säger i denna policy. Jag tror att det skulle vara möjligt att göra det.

§ 22 Personalpolicy i Stockholms stad (utl. 2006:58)

Anförande nr 105

C h r i s t o f f e r Ö d m a n n (mp): Ordförande, fullmäktige. Några ord tycker jag att vi kan kosta på oss när det gäller personalpolicy i Stockholms stad. Jag tycker att det är bra att vi har tagit fram en sådan policy. Vi får se det i perspektivet att vi har gjort större satsningar på personalen än någonsin tidigare den här mandatperioden. Vi har, inte minst via kompetensfonden och andra satsningar, skapat möjligheter för friår, arbetstidsförkortning och en väldig massa olika projekt.

Jag tror att det är viktigt att se personalen och deras resurser som en enorm tillgång. Det vill jag gärna trycka på. Jag tror att vi skulle kunna göra ännu mycket mer när det gäller att tillvarata personalens resurser. Man kan se det som en viktig tillgång och i framtiden kanske göra någon typ av inventering och se vilka erfarenheter som personalen har. Vi vet av erfarenhet att om man göra en sådan inventering visar det sig att människor som arbetar inom ett visst område, till exempel vård och omsorg, ofta har andra erfarenheter som kan komma staden till godo på olika sätt.

Jag ser fram emot att vi med den här policyn och med de skrivningar som finns kring detta kommer att kunna åstadkomma möjligheter för personalen att känna att man har betydelse i stadens verksamheter ännu mer än vad vi har nått i dag.

§ 24 Nya principer för beräkning av anslag till partierna i kommunfullmäktige (utl. 2006:60)

Anförande nr 106

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Ibland måste man ha tålamod med det tekniska.

Detta ärende handlar om nya principer för beräkningar av anslag till partierna i fullmäktige. Fullmäktige har inte sedan 1992 justerat nivån. Den har alltså legat stilla i 14-15 år. Stödet till våra kanslier här i stadshuset justeras däremot vid varje val. Det sker då förhandlingar mellan partierna. Jag tycker personligen att det är viktigt att tydliggöra att det stöd som går till kanslierna, borgarråd, borgarrådssekreterare, assistenter och andra justeras vid varje val. Det är en fråga för gruppledarna och partierna.

Nu föreslår vi fullmäktige att anpassa sitt system för partistödet och koppla frågan om partistöd till partiorganisationerna till riksdagen. Det är alltså det stöd som är grundstödsbaserat och mandatpasserat, precis som i riksdagen. Det är inte något nytt att fullmäktigeförsamlingen försöker ha ett system för den kommunala nivån som motsvarar det man har för den nationella nivån. När det gäller arvoden för förtroendevalda har vi också en koppling som är jämbördig med riksdagen.

Det är viktigt att se att vi har tagit en vända till via den juridiska avdelningen. Vi har gjort justeringar som innebär att stödet handlar dels om mandat dels om ett grundstöd.

Jag ska inte förlänga min inledning. Jag svarar gärna på frågor.

Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 107

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Hittills har principerna för partistödet varit ganska enkla. Stödet fördelas dels som ett grundstöd dels som ett stöd som fördelas efter partiernas storlek efter varje val. Principen är att stora partier får mycket pengar, små partier får lite mindre pengar. Det kan givetvis ifrågasättas eftersom den demokratiska uppgiften är densamma oavsett om man är stor eller liten.

Vi har dock accepterat principen, förutsatt att det finns ett grundstöd för de riktigt små partierna.

Socialdemokraterna och Moderaterna har nu gjort en ny tolkning av principen: stor får mycket, liten får lite. Den nya principen innebär att när det går dåligt för ett stort parti i ett val ska man öka partistödet kraftigt så att man utjämnar detta dåliga val och de ekonomiska effekterna av det. För syns skull höjer man då även partistödet för de andra partierna.

Vi anser att den föreslagna höjningen är helt orimlig. Det går inte att försvara att de politiska partierna får ett ökat stöd som är långt utöver vad andra verksamheter får. Ingenting i partiernas uppdrag har ju förändrats under de här åren. Stockholmspolitiken ser ut som den har gjort för det mesta.

Socialdemokraternas förslag till höjning är faktiskt den procentuellt största utgiftsökningen i staden, tillsammans med satsningen på socialbidragen. Det är en gigantisk procentuell ökning av partistödet. Det är ganska svårt att förstå den prioriteringen.

Stödet till partierna bestäms oftast efter valen. För mig är det obegripligt att man inte hade en gruppledaröverläggning om detta direkt efter valet och bestämde hur man skulle ha det. Då kunde alla partier ha varit med och diskuterat frågan. Principen att ha gruppledaröverläggningar går Moderaterna och Socialdemokraterna helt ifrån. Man bestämmer helt utan överläggningar vilket system man ska ha och lägger fram ett förslag. Då visar det sig – hoppsan! – att det förslaget är olagligt så att man får göra om det. Det måste finnas ett grundstöd.

Det visar väl hur hafsigt och slafsigt den här frågan har beretts. Det är svårt att se hur ni har tänkt, annat än att ni naturligtvis vill ha mer pengar till era partier.

Anförande nr 108

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Det här är ett ganska speciellt ärende. Jag kan hålla med om mycket, för att inte säga allt, som Lotta Edholm framförde. Jag kan lägga till att jag tycker att det är speciellt eftersom vi här hanterar de verktyg som används för de demokratiska spelreglerna. Vi, som partier, ska vara väldigt känsliga när det gäller hur vi hanterar de här frågorna eftersom vi beviljar pengar till oss själva.

Om det finns någon enstaka fråga som alla väljare i Stockholm är någorlunda överens om i sin syn på politiker, oavsett om man tillhör dem som brukar rösta på borgerliga, röda eller gröna partier, är att man inte vill att det ska finnas en politikerklass. Man vill inte att partierna ska göda sig själva. Man vill inte att politiker ska göda sig själva.

Det vi har framför oss är just ett sådant ärende. Det har dessutom inte försökt hantera det på ett sätt som underlättar för väljarna att förstå att det inte är ett allmänt beviljande av medel till partiernas egna partikassor. Dessutom sker detta precis före valet.

Annika Billström sade att det här är historiskt eftersom stödet inte har ändrats sedan 1992. Det är ju ingen slump att det var just 1992. Det var ju val 1991. Man gjorde alltså en överenskommelse efter valet. Man hade en mandatperiod och partikassörerna visste vilka regler de hade att hålla sig till. De visste vilka buffringar de skulle göra för det kommande valet.

Jag undrar hur dåligt partikassörerna hos Moderaterna och Socialdemokraterna har räknat den här mandatperioden. Det är uppenbarligen bara bristen i deras väldigt skralliga kassor som är anledningen till att vi ska stå här före valet och höja stödet, dessutom utan en ordentlig beredning av ärendet med samtliga partier inblandade.

Det är intressant att notera att man pläderar för förslaget som att det är enklare och att vi ansluter till ett system som man redan har på den statliga sidan.

Jag har läst lagen om stöd till politiska partier och konstaterar att den tydligt hanterar svårigheten med att partierna ger pengar till sig själva. Man har instiftat en parti-bidragsnämnd som man oberoende kan föra talan vid. Man visar i lagen att det handlar både om ett partistöd och ett kanslistöd. Partistödet utbetalas i mandatbidrag som beror på avtrappningsstöd. Det är väldigt tydligt reglerat. I kanslistödet finns det både ett tilläggsstöd och ett grundstöd.

Min fråga blir: Hur ändras våra regler här i staden med det här ärendet om ändringarna sker på riksplanet? Om man ändrar fördelningen mellan partistöd och kanslistöd ändras då våra utbetalningsregler? Det har vi ingen aning om. Det går nämligen inte att utläsa av ärendet. Beredningen har varit fullständigt undermålig även när det gäller att försöka uttrycka hur man har tänkt sig att räkna på detta i framtiden.

Det blir tyvärr ett väldigt dåligt ärende och ett väldigt dåligt beslut i fullmäktige i dag. Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 109

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag har vid något tidigare tillfälle här i talarstolen talat om att vi är förtroendevalda. Det ligger mycket i att ha någons förtroende. Det kan man inte hantera hur som helst.

Förr brukade man tala om *gentlemen's agreement* när man gjorde en överenskommelse. Man behövde bara ett handslag. Det räckte. Man visste att det gällde.

Vi hade en överenskommelse som alla partier hade skrivit på efter valet 2002. I den gruppleदारöverenskommelsen hade visserligen vi från Kristdemokraterna redan då en reservation. Från Socialdemokraterna sade man att det hade blivit så dyrt med föräldralediga borgarråd att merkostnaden för föräldralediga borgarråd skulle tas ur central medelsreserv. Det föreslogs redan då.

Som tidigare tjänsteman i staden har jag varit med om att se hur budgetar har påverkats när chefer runt omkring mig har varit föräldralediga. Men det har man klarat inom budgetramen, har man fått höra.

När det gäller politiker finns det en central medelsreserv som kan hanteras på det här sättet.

Från Kristdemokraternas sida reagerade vi direkt när ärendet kom upp och vi såg att grundstödet var borttaget. Vi gick till kommunallagen. Det vi kunde läsa där och de jurister vi talade med sade att förslaget stred mot kommunallagen. Ärendet drogs tillbaka.

Nu finns det ett nytt ärende i kommunfullmäktige i kväll. Den gruppleदारöverenskommelse som tidigare var beslutad ska inte längre gälla. Utan gruppleदार-

överläggningar har man nu ett nytt förslag. Socialdemokrater och moderater kommer överens.

För övrigt hanterar man en budget som är beslutad av en majoritet av miljöpartister, vänster och socialdemokrater tillsammans där en central medelsreserv finns med.

Jag glad att se att det finns ett grundstöd i det andra förslaget. Fortfarande är det inga gemensamma överläggningar. Varför kunde vi inte vänta till efter valet och diskutera partistödet? Ett halvår före valet blev det plötsligt ett akut behov i partikassorna hos socialdemokrater och moderater. Därför skulle beslutet hastas fram utan överläggningar med övriga partier.

Bifall till Folkpartiets och Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 110

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Vår majoritet har genomfört stora satsningar på välfärden i vår stad. Men det finns fortfarande många verksamheter som behöver resursförstärkning. Mot den bakgrunden tycker vi i Vänsterpartiet att det inte är acceptabelt att ta 12 miljoner från stadens budget och ge till oss själva. Det finns många hål att stoppa de pengarna i.

År 2002 kom gruppledarna överens om hur stort partistödet skulle vara under mandatperioden. Det kan finnas skäl att förändra principerna för partistödet. Det kan finnas skäl att förändra systemet. Men ett sådant förslag måste ju föregås av en bred diskussion bland stadens gruppledare och ett beslut. Vi anser att sådana förhandlingar om ändringar i partistödet bör inledas först efter höstens val och gälla under nästa mandatperiod.

Bifall till Vänsterpartiets förslag i kommunstyrelsen.

Anförande nr 111

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande! Finansborgarrådet inledde med att säga att man ibland måste ha tålamod med tekniken. Det är i och för sig riktigt. Jag skulle vilja säga att man ibland också måste ha tålamod med Socialdemokraterna.

Jag har ingen illusion om att fullmäktige kommer att göra något annat ställningstagande än vad kommunstyrelsen har gjort. Men till protokollet vill jag framföra min synpunkt och till eventuella åhörare och dem som lyssnar på närradion säga att jag inte tillstyrker förslaget.

Jag vill uppmärksamma alla medborgare i Stockholm på detta oförblommerade sätt av Socialdemokraterna att gynna sig själva på skattebetalarnas bekostnad. Man ska nu se till att man får mer pengar. Man ser inte bara till att man får mer pengar, utan man ser också till att man får mer pengar i förhållande till de andra partierna jämfört med vad som gäller i dag.

När man läser finansborgarrådets argument för detta ser man att det finns tre stycken. Det första är att det är en fördel. Det är väl uppenbart för var och en att det till största delen är till Socialdemokraternas fördel.

Det andra är att det skapar tydlighet. Många talar före mig har pekat på detta. Det finns ingen tydlighet i det här beslutet. Jag har tidigare varit kanslichef för Folkpartiet i riksdagen. Jag vet hur systemet där är uppbyggt. Det kanslistöd som Åsa Romson talade om existerar ju. Det finns ingen tydlighet i det här förslaget från kommunstyrelsen när det gäller hur fördelningen eller partiernas stöd i fullmäktige kommer att vara konstruerat framgent. Det är snarare väldigt otydligt.

Det tredje argumentet är att det ger klara förutsättningar för partierna att bedriva långsiktigt hållbart politiskt arbete – där fick man in "hållbart". På vilket sätt?

Det viktiga under en mandatperiod är ju att partierna vet hur mycket pengar man har att röra sig med. Nu föreslår Socialdemokraterna att man ska få mer pengar under år 2006. Man undandrar alltså partierna förutsättningen att bedöma hur mycket pengar man skulle få under den här mandatperioden i strid mot en överenskommelse som finns mellan gruppledarna.

Om det inte finns förutsättningar för partierna att bedriva långsiktigt hållbart politiskt arbete beror det enbart på att Socialdemokraterna bryter ingångna överenskommelser.

Anförande nr 112

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande! Frågan om partibidrag och bidrag till politiska partier som är representerade i fullmäktige är naturligtvis komplicerad. Det handlar ju om att sätta demokratins villkor mot annan verksamhet. Det handlar om hur vi som företrädare ska förvalta stadens skattepengar.

Vi har i dag ett system som inte är tydligt och som inte förhindrar de diskussioner som vi just nu befinner oss i, nämligen hur bidrag till politiska partier ska delas ut.

Den här diskussionen har vi fört väldigt ofta när det gällde borgarrådslöner innan vi bytte system. Vi har nu fått en följsamhet. Man kan tycka att nivåerna är fel. Det vet jag att en del partier tycker. Man tycker att borgarrådets följsamhet mot statsrådslöner ligger för högt och att den procentsatsen borde sänkas.

Vi skapar ett följsamhetssystem där vi ger möjlighet till förändringar rakt av utifrån vad den granskningsnämnd som finns på statlig nivå fattar beslut om. Jag tycker att det är bra.

En likställighet mellan det sätt som vi betalar ut partistöd i stadshuset på och hur riksdagen har det också är bra. Jag konstaterar att vi har haft ett och samma system. Det har legat sedan 1992, kanske beroende på att det har varit svårt att röra vid.

Herr ordförande! Det här är inget lätt ärende eftersom det handlar om oss själva och våra partiorganisationer som vi är här att företräda. Jag yrkar ändå bifall till

kommunstyrelsens förslag. Jag tror att det är viktigt att vi får denna följsamhet i staden också. Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 113

Å s a R o m s o n (mp): Jag måste ställa en fråga till Lundén-Welden som tycker att det här är så oerhört tydligt och skapar sådan oerhörd stabilitet.

Jag vet inte om det är jag som inte kan läsa, men av den text där man beskriver ärendet bör man kunna utläsa efter vilka principer vi kommer att fördela stödet till partierna i framtiden under budgetåret. Från 2006 är det med 70 procent av beloppen för partiernas allmänna verksamhet i riksdagen, omräknat efter att det är 349 ledamöter i riksdagen och vi är 101.

Betyder det, Peter Lundén-Welden, att kanslistödet på riksdagen är inräknat i den totalram som det här är beräknat på? Betyder det att om den delen av ramen ökar på riksdagen ökar också stödet här? Om man gör en omfördelning mellan kanslistödet och partistödet på riksdagen ökar ingenting här. Ska vi fortfarande inte räkna in något kanslistöd i den del som rör utrymmet för partiet? Var är då följsamheten och likställigheten med det system man har i riksdagen?

Anförande nr 114

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Man ska i alla fall inte lägga ord i min mun som jag inte har sagt. Jag har inte sagt att det här är så oerhört mycket bättre. Jag använde inte orden oerhört mycket bättre. Jag sade att jag tycker att det här är ett bättre system. Det är därför jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 115

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Ordförande! Jag ska inte ta upp frågan om att storleksökningen är på tok för stor och att tidpunkten är väldigt dåligt vald.

Ärendet ger på något vis sken av att framräkningarna motsvarar det system som finns i riksdagen. Det gör det faktiskt inte. Man har plockat bort ungefär halva partistödet. Det är det som flera talare har tagit upp, nämligen kanslistödet. Kanslistödet i stadshuset är inte alls reglerat. Om man vill göra ett system som fungerar på ett sätt liknande det man har i riksdagen måste man rimligtvis stoppa in den delen. Den har oerhört stor betydelse för att de politiska partierna ska kunna göra ett bra arbete här i stadshuset.

Anledningen till att man inte har det är säkert att just den delen skulle gynna de mindre partierna. Här är det moderater och socialdemokrater som har gjort upp om ett system som passar dem alldeles utomordentligt bra och är mycket sämre för de mindre partierna.

Om det hade varit ett system som fungerar i enlighet med riksdagssystemet hade man naturligtvis föreslagit en reglering som skapar möjlighet också för de mindre partierna att få bra resurser för kansliarbetet här i stadshuset. Det är därför som det här

förslaget i ännu högre grad gynnar de större partierna, i förlängningen blir det på de mindre partiernas bekostnad.

I ärendet tar man upp frågan om kanslistödet. Jag begriper inte varför man tar upp den delen. Det är ju inte reglerat. Det regleras inte i ärendet, och det finns inte som något förslag. Det tas upp.

Vi vet hur det är. Som mindre parti får man kämpa väldigt hårt för att få några resurser för att bedriva kansliarbetet och partiarbetet via stadshusets kanslier.

Det är egentligen ett ärende som leder fel. Ärendet borde egentligen gå på någon typ av återremiss så att man kan diskutera om vi inte ska hålla de överenskommelser vi har och fundera på hur mycket som ska vara en höjning för de olika partierna. Om man hänvisar till riksdagen bör man faktiskt försöka få ett fullödigt ärende där alla delar tas upp på vederbörligt sätt.

Anförande nr 116

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! När vi hör argumentationen från Socialdemokraterna och Moderaterna är det tydligt att det är principen man talar om, inte nivån. Det är nivån som man inte vill tala om. Det är klart att det berör medborgarna i Stockholm

Jag umgås på grund av min ålder en hel del i pensionärskretsar och kan tala om att kommentarerna inte är nådiga när politiker föreslår drastiskt höjda bidrag till partierna. Jag tror att ni inte förstår att det här är dynamit. Om Vänsterpartiet har räknat rätt och det är en höjning med 58 procent tycker jag att Socialdemokraterna och Moderaterna ska gå ut i valrörelsen säga att man från och med hösten vill höja arvoden för de politiska partierna med 58 procent, och inte försöka dölja det.

Det är orimligt. Det är att öka politikerföraktet i Stockholm

Anförande nr 117

Å s a R o m s o n (mp): Det ser så tomt ut på talarlistan och jag får inga svar på mina frågor.

När det gäller den del som handlar om kanslistödet får jag inga svar. Jag får inte svar från vare sig Socialdemokraterna eller Moderaterna som ju stöder det här förslaget. Varifrån får ni den klumpsumma som ni för 2006 ska ta 70 procent av, och som ni under budgetåret ska ta 80 procent av? Den klumpsumma som riksdagen fastslår inkluderar den kanslistödet eller inte? Jag får inte något svar på den frågan.

Hur ser beräkningsmodellen ut? I ärendet står det att enligt den föreslagna beräkningsmodellen faller det ut så och så mycket. Man ser vad de olika partierna får för 2006. Vad säger den beräkningsmodellen? Kommer grundstödet för 2007 också att vara 480 000? Eller kommer grundstödet också att stiga från 70 till 80 procent? Det har vi ingen aning om. Kan inte någon av er försöka svara på frågorna, så att våra partikassörer också kan gå till sin kammare och räkna för nästa valrörelse.

Vi har varit förutseende nog att se till att vi har valkassor som räcker till årets valrörelse. De kommer inte att vara lika stora som era, men det är den matematik vi har fått ägna oss åt.

Det vore anständigt att svara på de frågorna.

Anförande nr 118

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Svaret blir inte tydligare bara för att Åsa Romson höjer rösten. Det jag vill säga till Åsa är det som jag inledde med. Utgångspunkten för resurserna till kanslierna är förhandlingar som sker efter valen. Det är just det ni har skrivit i er egen reservation där ni talar om att det är viktigt för partierna att ha resurser för kansliarbete.

Vi arbetar inte som ni. Vi ser att de resurser man får i opposition eller i majoritet är de pengar som framförhandlas efter valet när man går igenom utifrån mandat vad majoritet och opposition ska ha för sitt majoritetsarbete respektive oppositionsarbete.

Som Hardy Hedman säger är det självklart viktigt med principen och kopplingen till riksdagen. Det är den här församlingen som bestämmer nivåerna. Det har vi inte gjort nu. Vi kommer att göra det. Det kommer självklart att ske justeringar. Annars är man inte uppriktig och ärlig.

På samma sätt som borgarrådets arvoden har koppling till statsrådets arvoderingar är det, som Peter Lundén-Welden säger, bra att partierna inte själva fattar beslut om sina egna ersättningar utan att vi får en principiell koppling till riksdagen även i detta ärende.

Det står vi för. Vi tycker att det är viktigt. Jag förstår inte den koppling som Folkpartiet och Miljöpartiet gör när de säger att det är märkligt att de stora partierna ska ha mer pengar än de som är små. Ska ni sätta er över folkets uttryck i allmänna val? Det är ju mandatbaserat.

Man må stå upp för det. Någon princip vill väl också Folkpartiet och Miljöpartiet ha, hoppas jag.

Anförande nr 119

Å s a R o m s o n (mp): Det var många ytterligare förklaringar till ärendet, men inte särskilt många svar. Jag förstår mycket väl varför Socialdemokraterna och Moderaterna vill genomföra det här beslutet.

Jag fick inget svar på om de 70 procenten av beloppet för partiernas allmänna verksamhet i riksdagen inkluderar kanslistödet. Varför skulle det i så fall vara omöjligt att inom stadshusets ramar bestämma att vi ska ha något slags miniminivå eller åtminstone några principer i förväg för att alla partier ska garanteras någon typ av kanslistöd? Det är ju så ordningen är nu. Man måste antingen tillhöra Moderaternas hägn eller Socialdemokraternas hägn för att veta i förhandlingen efter valet om man har någon som helst möjlighet att ha en politisk sekreterare i det här huset.

Det är klart att det inte är demokrati att ha det på det sättet. Här står man och talar om att vi ska höja partistödet med 58 procent och inte reglera den delen samtidigt som man refererar till att man ska ha de fina principer som man har på riksdagen. De principerna har vi ju inte. Då skulle vi ha gjort om ärendet helt.

Jag har fortfarande inte fått svar på frågan om grundstödet kommer att vara 480 000 kronor nästa år också, eller om det också går upp med 10 procent.

Anförande nr 120

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Hur många assistenter, borgarråd och politiska sekreterare som Miljöpartiet ska ha nästa mandatperiod kommer det att finnas en politisk överenskommelse om. Där kommer det säkert att vara diskussioner kring miniminivåer.

Det här ärendet handlar om är kopplingen till en princip som Sveriges riksdag har när det gäller stöd till partiorganisationerna, det vill säga det arbete som utförs utanför parlamenten. Det är det vi tar ställning till i dag.

Anförande nr 121

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Hur du än försöker tala om detta med principen, Annika, så blir det inte mer rättfärdigat att ni som största partier tillskansar er en massa pengar för att era egna valkassor behöver förstärkning.

Vad är det som säger att principen ska vara 70 procent? Varför kan det inte vara 60 procent? Vad är det som har gjort att det var så tydligt med just 70 procent och att det var det bästa alternativet och det som skulle göra allting så mycket bättre när det gäller partistödet? Vilka överenskommelser framöver ska vi förvänta oss blir brutna? Vilka ska vi lita på kommer att hålla? Vi har skrivit under en överenskommelse med våra egna namnteckningar, men det hade ingen betydelse när det plötsligt började kännas att man behövde mer pengar i den egna valkassan.

Anförande nr 122

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Det finns ingen som kan insinuera på detta sätt så som Ewa Samuelsson. Du får gärna fortsätta med det; jag tror inte att det kommer att uppskattas av stockholmarna. Låt mig stå för min politik, och stå du för din politik! Det är med väljarna jag har kontrakt när det gäller partipolitiken.

Vi står faktiskt för det här. Vi har inga problem med att prata om partiarbete i valrörelsen, som din partikollega Hardy Hedman uppmanade oss att göra. Det gäller också de ekonomiska, organisatoriska och demokratiska förutsättningarna för det. Sedan kan ni kommentera det som jag säger i talarstolen, som Ewa Samuelsson gör nu, eller göra som Lotta Edholm och fnissa och föraktfullt försöka få det här till en fråga för själviska socialdemokrater. Ni vinner inte den diskussionen, för detta har i grunden att göra med att partiorganisationerna ska kunna arbeta på ett bra sätt.

Anförande nr 123

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det dunkelt sagda är ofta det dunkelt tänkta. Det är det här ärendet ett utmärkt exempel på. När det behandlades förra gången i kommunstyrelsen handlade det om de mest fantastiska principer som kunde tänkas. Sedan visade det sig att det var olagligt. Då fick man hitta på nya principer som var de mest fantastiska som man kunde tänka sig. Varför kan ni inte erkänna att det här handlar om pengar, om stolar, om deg, som vi stockholmare säger? Det handlar om pengar till er så att ni ska kunna bedriva en valrörelse. Det handlar om mer pengar till Moderaterna så att de ska kunna driva en bra valrörelse.

Det har ingenting med principer att göra. Principer hade vi kunnat sätta oss ned och diskutera vilken dag som helst. Ni har brutit en gruppleदारöverenskommelse och hittat på nya principer, och de principerna är det faktiskt inte alla i den här fullmäktigesalen som förstår.

Anförande nr 124

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Som man försöker känna sig själv känner man andra. Det är precis det som Lotta Edholm gav uttryck för. För Folkpartiet handlar det om att smutskasta, förnedra och tala om precis hur andra är. Om det bara handlar om pengar för er del – så visst, *fine*, det har inte vi några problem med.

Vi sade inte under det förra kommunstyrelsemötet att det var det bästa som vi hade tänkt. Vi tog kritiken på allvar. Ärendet har blivit överklagat. Länsrätten har lämnat detta utan bifall därför att vi har arbetat om det. Vi lyssnade på kritiken. Om ni sedan inte vill att vi ska jobba utifrån ett antal principer så är väl det ett gott besked till medborgarna. Låt det svänga mellan mandatperioderna som det alltid gör i den här salen!

Jag är stolt över att vi över blockgränserna kan fatta nya beslut om principer som gör att vi får en koppling till riksdagen.

Anförande nr 125

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Du har helt rätt, Hardy Hedman; jag tror att vi i Vänsterpartiet kan räkna. Det är 58 procents höjning, och det är en väldigt stor höjning. Jag tror också att du har rätt i att människor tycker att det är otroligt märkligt att de politiska partierna beviljar sig själva så stora anslag.

Jag skulle vilja ställa en fråga till Moderaterna. Ni har i varenda budgetdebatt och varje gång vi har diskuterat det strategiska ärendet talat om hur hemskt det är att så mycket pengar går till byråkratin. Ni har velat spara på allting. Och nu står ni här utan att blinka och ger er själva en del av de 12 miljonerna. Ni bryter gruppleदारöverläggningar, kontrakt och avtal för att ge er själva pengar. Det skulle jag vilja ha en förklaring till.

Anförande nr 126

C r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Kanslistödet i Stadshuset är inte reglerat, men det är det när det gäller kanslierna i Riksdagshuset. Det är just det som är felaktigt i

hänvisningen i ärendet. Moderaterna och Socialdemokraterna har bara tagit med halva principen från riksdagen – just den som gynnar de stora partierna och missgynnar de mindre. Den andra delen, som handlar om partistöd till kanslierna, har man struntat i. När man hänvisar till att det här är samma princip som i riksdagen är det alltså bara halva delen. Den andra finns helt enkelt inte med.

Därför borde ärendet egentligen gå tillbaka och omarbetas. Vi borde ta det som vi brukar göra och diskutera fram vettiga principer där alla delarna finns med – både kanslistöd och pengar till partierna. Vi borde göra som vi gjorde sist och ta det efter valet på ett vanligt sätt. Då kanske vi också kan diskutera vettiga nivåer i framtiden.

Bifall till Miljöpartiets reservation!

Anförande nr 127

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande! Finansborgarrådet ställde en fråga om ifall vi i Folkpartiet inte vill följa väljarnas utslag. Och det ska man behöva höra från en politiker som har gått till val på att inte införa biltullar och sedan gör det efter valet!

Jag kan konstatera att Socialdemokraterna vill traska patrull efter vad man hittar på i riksdagen fortsättningsvis. Jag tycker att det är lite beklämmande. Det här är Stockholms stadsfullmäktige och inte en filial till riksdagen. Man behöver inte ha kopplingar till stadsrådets löner. Man behöver inte ha kopplingar till partistödet i riksdagen. Vårt arvode som ledamöter och ersättare är inte kopplade till riksdagsledamöternas arvoden. Det finns fler sådana exempel. Skatten i Stockholm är till exempel inte kopplad till skatten i staten.

Det finns egentligen inget skäl för Stockholms stad att gå i något slags ledband till riksdagen. Vi är ledamöter av Stockholms stadsfullmäktige, och vi kan avgöra själva efter vilka principer som partistöden här ska fördelas. Det finns en viktig princip i det här ärendet. De som trycker på grön knapp här snart kommer att bryta mot den princip som har gällt sedan flera tusen år och som fortfarande gäller. Det är en romersk rättslig princip, nämligen att man ska hålla ingångna avtal.

Anförande nr 128

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Som en av dem som har suttit länge i den här salen – jag tror till och med att jag slår Berthold när det gäller år – måste jag säga att jag nog aldrig har varit med om att vi har behandlat en fråga så här tidigare. Därför måste jag nu ställa en fråga till m och s. Man kanske borde säga s och m; det tycker jag är mer passande. Vad betyder egentligen en gruppleदारöverläggning och en gruppleदारöverenskommelse för er?

Vi vet att Annika Billström har blivit överkörd av sin partiledare. Vi har hört kommentarerna från en besviken Annika efteråt. Men det här är någonting värre, tycker jag. Det här är ohederligt. Så känner jag det. Men jag är väl en gammaldags politiker som försöker vara hederlig, och det går uppenbarligen inte i dag. Här kan man visst strunta i överenskommelser. Man bryter dem bäst sjutton man vill, bara det gynnar en själv. Jag är jättebesviken på Moderaterna, som är ett parti som jag samarbetar med. Här står ni och pratar om demokratins grunder, men det ni gör nu är

att sno åt er mer pengar till partiet i stället för till väljarna. Det är banne mig inte någonting som jag uppskattar. Jag är mycket besviken.

Anförande nr 129

M a l i n S t r i d (fp): Det har pratats en del om olika principer här i kväll. Det finns en princip som inte har nämnts, nämligen den att man ska leva som man lär. Vi förväntar oss av varje verksamhet i staden att de ska vända på varje krona. De ska spara och gmeta och spara på sin administration. Sedan ska politikerna här i Stadshuset bevilja sig själva en ökning på 58 procent av sitt eget anslag! Jag vet många verksamheter här i staden som skulle tycka att det var en fördel att få en 58-procentig ökning av sitt eget anslag. Jag tycker att detta är rätt osmakligt.

§ 25 Ändrad standardbolagsordning för stadens helägda privata aktiebolag

2006 års ordinarie bolagsstämma vid Stockholms Stadshus AB. Val av stämмоombud, fastställelse av resultat- och balansräkning, arvoden m.m.

- jämte val av ombud för övriga, utanför Stadshus AB-koncernen stående, hel- och delägda bolag samt delägda dotterbolag till Stockholms Stadshus AB (utl. 2006:61)

Anförande nr 130

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande och ledamöter! Det är viktigt att det förs en debatt också om bolagens styrning och verksamhet i fullmäktige. Vi har i flera år i rad pekat på att vi borde ha en sådan debatt i högre grad. Det har blivit mer debatt, men fortfarande har vi väldigt liten insyn från fullmäktigesidan i bolagen. Vi arbetar mycket lite med att diskutera frågor som hör till bolagen. Det är också en följd av att det är just bolag. Det är meningen att man ska arbeta utifrån en annan vinkel med bolagen.

Men bolagen är ägda av våra medborgare i Stockholms stad. Därför menar vi att vi ska hålla bolagsstämmorna öppet i fullmäktige. Under en sådan bolagsstämmedebatt ska vi också debattera bolagens verksamhet mer grundligt än vad vi hittills har gjort i fullmäktige. Vi har ett särskilt uttalande om det här, liksom vi har haft de senaste åren när ärendet har varit uppe i fullmäktige.

Det är fortfarande tämligen tyst om vad bolagen egentligen håller på med. Inte ens när vi bearbetar årsredovisningar eller andra övergripande ärenden förs det någon större debatt om bolagen. Det är just den inriktningen som vi vill bryta. Vi vill att vi ska kunna diskutera bolagens verksamhet precis på samma sätt som vi gör med nämnder och styrelser och alla andra frågor. Därför har vi lagt fram det särskilda uttalandet om öppen debatt i fullmäktige om koncernens verksamhet och dess bolags verksamhet. Det handlar också om att vi ska ha frågan om bolagsstämmorna öppet i fullmäktige.

Anförande nr 131

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag delar Miljöpartiets ambition om att få mer av bolagsdiskussionen i fullmäktige. Men jag tror att bolagsstämмоformen är fel vald form. Vi debatterar bolagen under budgetdebatten. Vi diskuterar också bolagen under det strategiska ärendet som antas i juni.

Under den här mandatperioden har vi också jobbat med olika teman för fullmäktige under ett antal bestämda timmar mellan klockan 18 och 20. Det är möjligt att vi i samband med årsredovisningar och årsbokslut också ska kunna se fram emot och gemensamt planera för ett temamöte om bolagen. Det får vi pröva. Vi är beredda att återkomma med förslag i frågan. Men jag tror som sagt att det är fel valt att koncentrera detta till de enskilda bolagsstämmorna.

Anförande nr 132

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det är bra att vi får fler debatter om bolagen. Det är ungefär samma svar som vi har fått förut. Jag tycker också att steg har tagits framåt. Men jag tycker att detta är viktigt. När vi nu gemensamt äger de här bolagen så är det viktigt att medborgarna också får insyn i hur det här går till. Samtidigt med det bör vi få en samlad diskussion om bolagens verksamhet. Jag tycker fortfarande att det finns för lite av det.

*§ 26 Motion om införande av flexibelt sportlov**Motion om större flexibilitet av skolundervisning och lov (utl. 2005:169)*

Anförande nr 133

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! Förde-
len med flexibel lovverksamhet i stadens skolor är en gemensam nämnare i båda
motionerna. Flera av remissinstanserna anser inte att sådana lov ska införas. Men
utbildningsnämnden och stadsledningskontoret har en mer positiv inställning, där
man säger sig vara intresserad av att pröva och att det kan vara viktigt att anpassa
skolan till andra kulturer och deras högtider.

Utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att undersöka möjligheten att införa
flexibla lov när det gäller lovdagar och annan ledighet. Man kommer att följa exemp-
let i Sigtuna, säger man. Jag vill då särskilt påpeka att Sigtuna inte har flexibilitet i
sina lov på det sätt som jag förespråkar. Sigtuna har en helt annan modell med
utlagda lov på läsårsdata för vissa andra kulturer, det vill säga de kulturer som
vanligast förekommer i Sigtuna. Sigtuna införde därför förändringar i sina läsårsdata
så att tre nya lovdagar infördes. Det är i anknytning till Ramadan den 4 november,
till Newroz den 21 mars och till den ortodoxa kyrkans långfredag den 21 april. De
här lovdagarna har lagts ut så att det totala antalet undervisningsdagar inte påverkas,
det vill säga 178 skoldagar och 12 lovdagar.

Men Sigtuna är fortfarande ett exempel på central styrning. Det finns också exempel
på skolor som inte lägger ut sportlov och höstlov i schemabunden form med central
styrning utan som låter enskilda skolor och föräldrar avgöra hur ledigheterna läggs
ut. Då kan man planera ledigheterna så att de harmonierar bättre med lokala
förutsättningar och behov. De skäl som anförs mot flexibla lov i remissvaren är bland
annat ekonomiska, verksamhetsmässiga och pedagogiska effekter. Jag förstår varför
farhågorna uttalas, men jag ser dem inte som något hinder för att pröva och följa upp
de redan startade försöken.

Min erfarenhet är att man måste pröva nya metoder. Allt går om man bara vill, och
omvärlden har förändrats. Vi måste anpassa oss lite grann. Visst kan det bli en något
högre kostnad i vissa fall för att bedriva undervisning för färre elever under ett
sportlov till exempel. Men återigen kan det kanske vara värt det om resultatet blir
bra.

Som jag anför i min motion har jag givetvis känt till att alla elever som så önskar
redan i dag får ledigt för att utöva sin religion; skam vore väl annars! Men vitsen
med motionen var att ledighet för religiösa högtider inte skulle minska barnens rätt
till utbildning och undervisning. Det finns ingen kommentar i remissvaren – inte i
något fall av svaren – som bemöter det här. Ökad närvaro i skolan är väl någonting
som vi alla, oavsett parti, vill försöka stärka.

Jag yrkar bifall till det utdelade papperet, där Kristdemokraterna och Moderaterna
har ett förslag till beslut.

Anförande nr 134

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Flexibilitet är någonting som är bra och välkommet i den svenska skolan. Frågan är om vi måste ha mer flexibla lov. Är det en av de viktigaste frågorna i den svenska skolan? Eller kommer det att leda till ytterligare trassel för skolor som redan har stora problem med elever som kommer och går som de själva vill och med föräldrar som vägrar att inse att vi har skolplikt i Sverige?

Det stora problemet med det här förslaget är naturligtvis att det får pedagogiska konsekvenser. Föräldrar som tar ut lovet vid andra tidpunkter kommer tillbaka till skolan och ställer krav på att eleverna ska få ta igen den undervisning som de har missat när huvuddelen av eleverna var på plats. Jag tror också att det medför problem för övriga elever att ha ett helt och hållet flexibelt sportlov. När man har grupparbeten och jobbar ihop är det då plötsligt en elev som inte längre finns på plats.

Det finns också stora fördelar med att sportlovet ligger där det ligger: Om man har barn i flera olika skolor så vet man när det är sportlov. Jag tror inte att man behöver vara alltför negativ till de här idéerna för att förstå att det finns argument för att loven ligger där de ligger och att de har gjort det i 150 år, höll jag på att säga.

Anförande nr 135

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande och fullmäktige! Detta är möjligen inte den allra viktigaste åtgärden på skolans område. Men den är viktig, för den är ett led i att öka elevernas valfrihet och att öka flexibiliteten i skolan.

De problem som Lotta Edholm tar upp med obehörig frånvaro och föräldrar som inte tar ansvar för att se till att deras barn är i skolan när de ska vara där är allvarliga. Man måste hantera dem. Men jag kan inte riktigt se kopplingen mellan flexibla lov och obehörig frånvaro.

Det är inte politiker och byråkrater som ska bestämma, utan de här frågorna bör kunna avgöras på de enskilda skolorna som på det sättet kan anpassa sig efter lokala förutsättningar och efter de behov som just deras elever har. Därigenom kan de erbjuda flexibilitet och valfrihet, vilket på sikt ökar kvaliteten i skolan.

Jag yrkar bifall till det gemensamma moderata och kristdemokratiska förslaget. Jag vill också, innan någon annan säger det, påpeka att den moderata reservationen i borgarrådsberedningen är en alldeles utomordentlig reservation. Men den handlar inte riktigt om det här. Den handlar nämligen om flexibel skolstart. Möjligen har det skett ett litet administrativt misstag där.

Anförande nr 136

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det finns i dag en ganska stor flexibilitet när det gäller elever som har ett verkligt behov av att ha lov vid andra tidpunkter, precis som det påpekas både i svaret och i motionen. Det här gäller framför allt sportlovet.

Man kan verkligen fråga sig hur mycket en rektor och en lärare kommer att ha att sätta emot med hänvisning till de pedagogiska vinsterna när en förälder kommer och begär sportlov vid en helt annan tidpunkt på året. Jag tror att det blir ganska svårt. Redan i dag har rektorer ganska svårt att säga nej till alla dessa ansökningar om lov som kommer in. Det är svårt för rektorer att säga: Nej, Kalle kan faktiskt inte få lov för han borde vara i skolan. Han kan så lite så han borde i själva verket vara här lite mer än alla andra. De bedömningarna tvingas rektorer och skollädaingar att göra varje dag. Jag tror att problemen kommer att öka ytterligare om man inför detta.

Anförande nr 137

C e c i l i a B r i n c k (m): Det blir alltid administrativa problem när man inte längre centralstyr den här typen av beslut. Det är självklart. Om möjligheten att bestämma när man vill ta ut sportlovet förs ned på elev- och föräldranivå så kommer sportlovet förstås att spridas ut över flera veckor. Det är inte säkert att man behöver förutse det allra värsta, nämligen att man kommer att ta ut det när som helst under året. Det går ju utmärkt att till exempel ägna en månad åt detta. Man kan säga att någon gång under mars månad eller februari månad ska sportlovet tas ut. Det blir ändå en ökad flexibilitet.

Det som händer i dag med de problem som Lotta Edholm mycket riktigt pekar på är att när rektor säger nej så tar föräldrarna barnen ur skolan i alla fall. De ringer dem sjuka så att man ändå kan åka till fjällen. Jag är inte säker på att det är ett bättre alternativ.

Anförande nr 138

M u j d e R a s h i d (v): Ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Självfallet måste man i en mångkulturell skola ta hänsyn till de kulturella och religiösa olikheter som präglar ett samhälle. Men en större flexibilitet för lovdagarna kan medföra både organisatoriska och andra stora kostnader för skolan. Det kan även medföra att skolan får störningar i den pedagogiska verksamheten. Som flera av remissinstanserna har påpekat finns det inte några hinder i nuvarande system för att tillgodose de kulturella och religiösa olikheterna i dag.

Rektor har i dag möjlighet att bevilja en enskild elev sammanlagt tio dagars ledighet under ett läsår för enskilda angelägenheter. Det nuvarande skolsystemet medger alltså en betydande flexibilitet, men denna möjlighet till flexibilitet utnyttjas mycket lite i dag. Personalen i de skolor som har haft försök med flexibelt sportlov anser att det medför mer arbete och att det blir svårare att planera undervisning och annan verksamhet i skolan.

Jag tycker inte att skolan ska specialanpassas till just vårt lovbehov. Den anpassningen måste vi själva ta ansvar för. Dessutom kräver flexibelt sportlov mer resurser. Jag tycker att man ska stödja skolan med lärare och läromedel i stället för att införa flexibelt sportlov.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 139

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag tycker också att man ska förstärka lärarresurser och jag tycker också att man ska ha bättre läromedel i skolan. Men det faktum att inte alla elever utnyttjar den möjlighet att välja som finns på vissa ställen är ju inget argument mot möjligheten i sig. Det faktum att de flesta människor väljer en sorts tvättmedel är inget skäl för att ta bort alla andra sorter – eller hur?

Anförande nr 140

M u j d e R a s h i d (v): Möjligheten finns redan i dag. Jag har själv två barn i grundskolan. Förra året i mars behövde vi ta ledigt i fyra dagar för att åka till Tyskland. Skolan sade inte nej till mig. Det finns alltså möjlighet att ta ledigt redan i dag på andra tider än dem som skolan har angett. Jag tycker inte att det finns behov av flexibla lovdagar i skolan.

Anförande nr 141

Borgarrådet N i l s s o n (s): Motionerna handlar om två väldigt olika saker. I diskussionen här har vi blandat ihop hänsynen till religiösa högtider och frågan om flexibelt sportlov. Jag tänker ändå separera dem, för jag tycker olika om de här två sakerna.

När det gäller frågan om religiösa högtider tror jag definitivt att vi måste fortsätta att diskutera den. Vi måste se att mycket av vår planering utgår från ett monokulturellt samhälle där det är det traditionella kristna högtiderna som firas – de kristna högtider som man har valt att fira i vår kyrkohistoria. Jag tror att vi måste vara mer flexibla för framtiden när det gäller detta.

Vi ska följa det som händer på andra håll i landet när det gäller att lägga ut lovdagar på högtider. Men det finns en flexibilitet i systemet redan i dag. Det finns tre lovdagar som man har möjlighet att lägga ut när man vill. Det finns också studiedagar som man kan lägga ut när man vill. Rinkeby stadsdelsnämnd har till exempel valt att lägga en sådan studiedag på Ramadans sista dag eftersom det är så många av eleverna i det stadsdelsnämndsområdet som firar den dagen. Det tycker jag är ett alldeles utmärkt sätt att lokalt anpassa sig till de stora religiösa grupper som finns i de olika skolorna. Det är möjligt att vi behöver göra mer när det gäller frågan om olika religiösa högtider. Det är också det vi säger i svaret; vi måste fortsätta att titta på detta.

Jag har en annan uppfattning om flexibelt sportlov. Jag kan förstå att man tänker att det vore bra för föräldrarna om de kunde ta ledigt när de vill. Men om man bara diskuterar stugbokningar i fjällen så finns det ju faktiskt en fördelning över landet som är tänkt just mot bakgrund av detta. Man ska fördela mellan olika regioner för att det inte ska bli fullt i de stugor som finns i fjällen, helt enkelt. Det är tre olika veckor som sportloven är utlagda på. Detta skulle ju snarare bryta mot den möjligheten att få en bättre och jämnare fördelning över landet.

Det stora felet – och det som är mer principiellt felaktigt – är att det i motionerna finns en föreställning om att skolan som kollektiv och institution är helt upplöst och att undervisningen är helt individualiserad. Så är det inte. Jag har tillhört dem som i

hög grad var individualiseringsförespråkare, och jag tycker fortfarande att mycket måste individualiseras. Men jag tror att vi i dag ser att vi på många punkter måste gå tillbaka och se att skolan och undervisningen är en grupprocess. Det går inte att glömma gruppen och institutionen skolan.

Det är intressant att två partier som brukar kalla sig konservativa, i varje fall i vissa sammanhang, i det här ärendet intar en ståndpunkt som definitivt är nyliberal medan Folkpartiet intar en konservativ ståndpunkt. Jag ansluter mig till den konservativa ståndpunkten. Skolan är en institution, och när det gäller vissa saker går det inte att individualisera. Man kan inte säga: Jag vill ha undervisning när jag själv vill. Själva undervisningen baserar sig på gruppen. Det är i gruppen som mycket av undervisningen sker.

Mot bakgrund av detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 142

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Jag har lyssnat på Erik Nilsson. Jag håller mig till den första delen, som handlar om de religiösa högtiderna. Du säger att du förespråkar mer flexibilitet när det gäller de religiösa högtidsdagarna. Sedan lyfter du fram exemplet på hur man gör ute i Rinkeby. Jag tycker också att det verkar lovligt att göra som de har kommit på där. Det passar bra i Rinkeby.

Men innebär det här att du, Erik Nilsson, är beredd att låta andra skolor tillämpa bestämmelserna på de sätt som de tycker är lämpliga? Det kan ju finnas flera olika idéer om det här från olika geografiska skolor.

Anförande nr 143

Borgarrådet N i l s s o n (s): De beslut som har fattats om läsårsdata låser vissa datum men ger ett visst utrymme för flexibilitet både när det gäller ett par lovdagar och när det gäller studiedagar. Jag tycker att man ska föra en lokal diskussion om det. Man kan bestämma sig i stadsdelen om en gemensam policy. Man kan också tänka sig att det finns lite variationer i skolorna där man tar hänsyn till de religiösa högtiderna.

I praktiken handlar det naturligtvis om att man försöker hitta lösningar om man vet att det finns en religion som många elever tillhör och att det gäller en dag som är viktig för den religionen. Det behöver inte bara gälla individuellt, så att rektor ger lov för de eleverna, utan det kan också handla om att man lägger ut studiedagar och de lovdagar som är flexibla i läsårsdata på de dagarna.

Det är möjligt att vi behöver göra mer. Det är därför jag säger att vi får följa utvecklingen framöver.

Anförande nr 144

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Miljöpartiet bifaller kommunstyrelsens förslag. Men vi har stor sympati för att man funderar på på vilket sätt man kan öka flexibiliteten när det gäller båda motionerna.

Det är lite av en balansgång. Det finns, inte minst från professionen och från skolorna själva, ett motstånd mot att luckra upp undervisningen alltför mycket. Med tanke på det papper som är lagt på bordet från kd och m tror jag nästan att det skulle bli mindre flexibilitet om skolorna själva skulle bestämma om den här delen. Jag tror att det är bra att man från politiskt håll säger: Låt oss titta på på vilket sätt som man kan öka flexibiliteten!

Det är också så som Erik Nilsson säger – det är mycket som talar för och det finns många aspekter. Bland annat är aspekten på pedagogiken oerhört viktig. Jag har också stött på ett motstånd mot att öka flexibiliteten.

Från Miljöpartiets sida välkomnar vi att man ser på på vilket sätt man gör detta. Men vår inställning är ändå att vi bifaller kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 145

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är klart att man kan tala om en konservativ och en nyliberal inställning till detta. Man skulle också kunna säga att skolan inte längre är en tayloristisk industri där hela arbetet bygger på något slags löpandebandsprincip där alla arbetare måste finnas på plats, där man har industrisemester och allt möjligt annat.

Vi brukar annars säga att skolan mer ska likna arbetslivet. Det är väl inte på så många arbetsplatser som man inte klarar av att olika vuxna tar semester på olika tider under året? Det får man lösa med hjälp av planeringen. Gruppen kan arbeta trots att någon är borta. Det borde väl också finnas underlag för ett sådant individuellt arbete även i en grupporienterad skola. Jag tycker inte att det borde vara svårt att fatta ett sådant här beslut om att göra skolan mer lik arbetsmarknaden för övrigt.

Vi vill att vi ska fatta beslut om att bifalla motionerna och att som svar på motionerna säga att lovdagar inte bör vara en fråga för politiker och byråkrater. Detta bör avgöras på den enskilda skolan.

Anförande nr 146

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag tror faktiskt att Hardy Hedman har fel när det gäller den parallellen till arbetslivet i övrigt. Jag hade nog kunnat hålla ett anförande ungefär som ditt för tre år sedan. Men ju mer jag har lärt mig om detta, desto mer vänder jag mig mot sättet att betrakta skolan primärt som ett individuellt arbete.

Om du i praktiken skulle ha en period på tre eller fyra veckor under vilken du inte kan ha gruppgenomgångar med hela gruppen – alla elever som du arbetar med – så tror jag att det skulle stöta på betydande svårigheter. Det är väl också därför som förslaget så fullkomligt sågas av alla remissinstanser som är verksamma ute i skolorna.

Anförande nr 147

H a r d y H e d m a n (kd): Den som jobbar i skolan i dag vet att det som Erik Nilsson talar om inte är beroende av att några föräldrar är bortresta med ett barn. Det

är i högre grad beroende av att så många elever struntar i skolan och är borta under alla möjliga tider under året. Det gör ingen som helst skillnad om man inför detta.

*§ 27 Motion om omsorgen om de funktionshindrade**Motion om bättre villkor för människor med funktionshinder (utl. 2005:173)*

Anförande nr 148

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Herr ordförande! Kristina Axén Olin har skrivit en motion som handlar om de funktionshindrade och omsorgen om de funktionshindrade i Stockholm. Vi som arbetar politiskt ute i stadsdelsnämnder har nog lite till mans nickat instämmande när vi har läst motionen om hur de funktionshindrade hanteras genom att man har valt att decentralisera detta ute i stadsdelsnämnderna.

Vi borde centralisera omsorgen om de funktionshindrade. Vi borde skapa *en* stad av Stockholm. Vi borde acceptera att funktionshindrade ska kunna leva på samma villkor som andra människor i den här staden. Man får höra funktionshindrade ringa och fråga varför de inte kan få komma på en viss dagverksamhet eller varför de inte kan få det som de har sökt och faktiskt har fått en biståndsbedömning som säger att de har rätt till det. Det beror på att den egna stadsdelen inte arrangerar verksamheten där man bor, utan man måste åka över till Norrmalm – och det är ju en hel ocean emellan Östermalm och Norrmalm! Den oceanen heter Birger Jarlsgatan.

Det här är för mig oerhört svårt att argumentera för. Det styrker mig i min diskussion med envar att de stadsdelsnämnder vi har och de konstlade gränserna som försvårar för funktionshindrade att få en verksamhet som kan förgylla deras tillvaro är fel. Därför tycker vi att föredragande borgarråd har fel i sin text om att Stockholm har en likvärdighetsprincip. Vi känner att de funktionshindrade har en kommunarrest.

Det är också därför viktigt, det som Kristina Axén Olin tar upp om att kommunstyrelsen ges i uppdrag att införa ett valfrihetssystem inom omsorgen av de funktionshindrade. Det är en valfrihetsreform där inte stadsdelsgränserna hindrar en bra verksamhet för de funktionshindrade utan där omsorgen om människor är det som är bärande.

Bifall till den moderata reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 149

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till folktopmotionen som är skriven av Jan Björklund med flera, varav jag är en av de där med flera.

Alla människor ska ha samma möjligheter att leva ett självständigt liv oavsett om man har en funktionsnedsättning eller ej. Man ska ha ett arbete att gå till och känna sig trygg när det gäller att slippa alla former av diskriminering. Man ska kunna påverka livet så att det passar en själv på bästa möjliga sätt.

Vi tycker att det är viktigt med en ny stor handikappreform, som i det här fallet handlar om tillgänglighet. Det handlar inte bara om fysisk tillgänglighet, utan också

om mental tillgänglighet. Handikapporganisationerna talar om någonting som heter mentala kantstenar, och det tycker jag är viktigt. Det är ett bra begrepp. Det måste finnas möjligheter till arbete och meningsfull verksamhet.

Vi har många gånger stått i talarstolen här, jag och flera med mig, och talat om att stadsdelsarresten måste upphöra. Företrädare för majoriteten säger att det inte finns någon stadsdelsarrest. Men handikapporganisationerna skriver i sina verksamhetsplaner att stadsdelsarresten, som ni säger inte finns, måste upphöra. Vi delar deras synpunkt.

Det måste byggas fler bostäder för funktionshindrade. Hur ska man annars kunna ha någon sorts möjlighet att påverka var man vill bo någonstans? Ett bra boende innebär också att man i största möjliga mån ska kunna få välja var någonstans i staden man vill bo, och inte vara hänvisad till den stadsdel som man råkar bo i just för tillfället.

Men allt det här som handlar om valfrihet är majoriteten egentligen emot. Ni är emot införande av ett valfrihetssystem som handlar om ett pengsystem som skulle göra det möjligt för individen själv att få välja. Det tycker jag är tråkigt. Det är ändå de handikappade själva och de funktionshindrade, oavsett vilket funktionshinder de har, som själva eller efter att ha resonerat med sin omgivning vet vad som passar dem bäst. Men det är tydligen så att det är ni som vet bättre.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 150

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Det här är en fråga som intresserar mig djupt. Jag är nämligen själv funktionshindrad reumatiker sedan 27 år tillbaka. Jag tycker i och för sig att det finns guldgrubbor i motionen. Det står att alla funktionshindrade ska få samma behandling. Det är naturligtvis en fullständig rättighet. Jag vill spänna bågen ännu högre. Jag tycker att alla funktionshindrade inte bara ska få samma behandling i alla stadsdelar utan även en god behandling överallt. Det finns faktiskt många saker att göra.

Samtidigt vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Om man läser svaren noggrant ser man att det finns många guldgrubbor. I motionen tas förslaget upp om att man vill centralisera allt till socialtjänstnämnden. Det tycker jag inte alls låter bra. Funktionshindrade är precis som alla andra människor; vi rör oss i alla stadens verksamheter. Vi tycker i stället att detta ska decentraliseras ut. Alla verksamheter ska genomsyras av ett tänkande att de ska vara anpassade till alla möjliga olika typer av funktionshinder. Det har redan nämnts här, och det gäller inte bara fysiska funktionshinder utan även de olika kognitiva funktionshinder som finns. De är ganska vanliga.

Det är alldeles utmärkt att stadsdelsnämnderna och politikerna där får ta hand om det här. Man ska naturligtvis också satsa på utbildning. Det finns insiktsutbildningar där bland andra politiker och tjänstemän får prova hur det är att vara handikappad. Det tycker jag är bra.

Gatu- och fastighetskontoret redovisar på ett utmärkt sätt sitt arbete med frågan, liksom stadsbyggnadskontoret.

Vi i Miljöpartiet tycker att valfrihet är bra. Det ska naturligtvis inte vara till varje pris, men det finns mycket valfrihet. Det gäller både enligt LSS-lagen, där man kan välja personlig assistent. Också för hemtjänst finns valfrihet sedan ganska lång tid tillbaka. Det pågår en utvärdering av det här, som jag med spänning ser fram mot resultatet av.

Jag skulle kunna prata i tre timmar om den här frågan, men jag nöjer mig med det här

Anförande nr 151

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag måste ha missförstått Åsa Öckerman, eller så har Åsa missförstått mig. Vad Åsa säger är att det är bra att vi har stadsdelsnämnder och politiker i 18 decentraliserade styrelser som bestämmer om de funktionshindrade. Jag kan inte tolka det på något annat sätt.

Och då är det just det att majoriteten i vår stadsdelsnämnd, Östermalm, tycker att det är viktigare att de funktionshindrade hålls inom vår stadsdelsnämndsgräns än att lyssna på de funktionshindrade som vill in i den dagverksamhet som Norrmalms stadsdelsnämnd bedriver därför att det går en gata som heter Birger Jarlsgatan däremellan som vi inte tillåter dem att åka över.

Ni säger att ni är för valfrihet. Ni säger att ni är för att ge de funktionshindrade reala möjligheter att leva och att de har rätt att leva samma liv som vi lever. Men ni vill ändå begränsa in dem i stadsdelsnämnderna. Ni vill inte ge dem en valfrihet att få välja verksamhet genom att ni vill behålla stadsdelsnämnderna med sina gränser som försvårar detta.

Anförande nr 152

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Peter Lundén-Welden! Du har inte missförstått mig ett dugg. Jag tycker att det är alldeles utmärkt att stadsdelsnämndernas politiker och tjänstemän hanterar frågan. Men jag tror också på en utveckling mot det bättre. Det går åt rätt håll när det gäller handikapp- och tillgänglighetspolitiken, men det finns mycket kvar att göra. Det vet både du och jag.

Anförande nr 153

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige och Åsa! Jag har läst svaret från roteln och jag har läst svaren från förvaltningarna. Du säger att det finns guldkorn, Åsa. Ja, i motionerna gör det det! Tyvärr återfinner jag inte guldkornen i borgarrådets svar. I stället är det lite gammal skåpmat och en massa ord som är alldeles rätt skrivna. Det är ingenting som är fel i det, men det innehåller ingenting. Det är luft. Det är tomt.

Fortfarande är det stadsdelsarresten som gäller, Åsa. Det är våra stadsdelar som nekar funktionshindrade barn och vuxna att fara över gränserna. Precis som Peter säger är Birger Jarlsgatan ett krondike för människor med funktionshinder. Vi gillar

inte att det är så, och det gör inte de heller. Jag har hemskt svårt att se att Miljöpartiet av alla kan ställa upp på ett sådant här svar.

Anförande nr 154

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande, ledamöter! De här två motionerna om omsorg om funktionshindrade av Axén Olin och om bättre villkor för människor med funktionshinder av Folkpartiet är två viktiga motioner som vi i dag debatterar. Tillgänglighet som mål är viktigt. Vi jobbar med att öka tillgängligheten i staden. Men det gäller också delaktigheten i samhället oavsett om man har ett funktionshinder eller ej.

Motionärerna föreslår att man ska göra olika förändringar för funktionshindrade i staden. Flera saker är bra. Moderaterna föreslår dock en centralisering av omsorgen om funktionshindrade. Där är vi inte riktigt överens med dem. Verksamheten är så omfattande att vi tror att den behöver decentraliseras på många av handikappområdena och på funktionshinderområdet.

Det finns vissa problem som kan behöva lösas. Det har jag skrivit i min reservation i socialtjänstnämnden. Det handlar om hur vi ska få en ökad likvärdig behandling i staden. Jag tänker främst på socialpsykiatri och särskolan. Där skulle vi kanske behöva ha en översyn avseende till exempel stadsdelsarresten, som drabbar många som behöver dagverksamhet. Men som vi ser det innebär inte detta att vi behöver centralisera verksamheten.

När det gäller valfrihet inom omsorgen av funktionshindrade är vi förstås för en ökad sådan. Men flera av de att-satser som finns i de här två motionerna gör att vi inte helt kan stödja dem. Därför yrkar vi bifall till kommunstyrelsens förslag om att anse motionerna besvarade.

Anförande nr 155

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Det är roligt att höra att också Kristdemokraterna har insett att en centralisering till socialtjänstnämnden av ärendena rörande funktionshindrade människor inte är den rätta modellen.

Anförande nr 156

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Peter Lundén-Welden inledde med att säga att han trodde att många kände igen sig i stadsdelarna. När man läser att det här var en bra motion av Kristina Axén Olin och läser remissvaren ser man att inte en enda av stadsdelarna håller med Peter Lundén-Welden och motionen. Det är ett lite konstigt sätt att läsa svaren på, eller snarare ett önsketänkande.

Det är inte heller fler än Moderaterna och Peter Lundén-Welden som föreslår en centraliserad verksamhet, men det handlar om att ni vill lägga ned stadsdelarna. Såvitt jag vet vill ni inte det längre, ni kanske ska ändra er i denna fråga också. Det handlar om att ni ska ha en central biståndsbedömning, att människor ska åka kors och tvärs över staden för att få sitt rättmätiga behov tillgodosett. Det är vad de har – de har ett behov som ska tillgodoses.

Det är för mig fullkomligt obegripligt hur man i en stad i Stockholms storlek ens över huvud taget kan tänka den tanken. Ni har uppenbarligen ändrat er nu. Det vore klädsamt om Peter Lundén-Welden kunde säga om ni ska ha stadsdelar eller inte, för det är vad det handlar om. Det är därför ni har lagt det här förslaget.

Det finns mycket man kan göra, men jag lovar hela fullmäktige att så mycket som det har gjorts på de senaste åren har inte gjorts på många, många år tidigare. Det handikappolitiska program som fullmäktige antog håller på att med full kraft att implementeras i verksamheten och i verksamhetsplanerna. Det går inte över en natt, det går inte så fort som man skulle önska, men det travar på, det går. Det är ett gigantiskt arbete som faktiskt genomförs av de personer som vi har tillsatt för att implementera det handikappolitiska programmet i verksamheterna.

Det finns många kantstenar, det finns mentala och fysiska kantstenar, och det är något som man tar upp i det handikappolitiska programmet. Det finns även i budgeten, där vi har tagit upp förslag om hur man ska se över hur arbetsmarknaden ska se ut för de funktionshindrade så att man kan få det bästa möjliga utbudet. Det har visat sig att många stadsdelar har ett ganska likartat utbud och att det därför börjar bli ganska enahanda. Även funktionshindrade människor utvecklas och måste kunna få utvecklas inom arbetslivet, och därför är det viktigt att se över det hela.

Jag kan med gott samvete säga att även om det finns guldkorn i motionen är det handikappolitiska programmet rejält guldkantat, men framför allt är det ingen hyllvärmare utan ett arbete som genomförs i staden nu. Jag kan hälsa alla välkomna till det andra seminariet i serien om hur vi implementerar det handikappolitiska programmet.

Anförande nr 157

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Den här debatten handlar inte om stadsdelsnämndernas vara eller inte vara, men jag kan väl säga att oavsett hur det blir efter valet efter höst kommer de inte att se ut som de gör i dag.

De funktionshindrade och funktionsombudsmannen har riktat kritik mot hur de funktionshindrade i dag sitter i en stadsdelsarrest. Politiker i stadsdelsnämnderna är ganska nöjda med dagens system och påtalar som beslutande politiker naturligtvis inte att de funktionshindrade, de vi pratar om, får dra det kortaste strået för att de råkar bo på fel sida av Birger Jarlsgatan, bara för att ta ett exempel. Det finns många andra gränser i stadsdelarna.

Att vi nu i den här motionen föreslår en central biståndsbedömning innebär inte, som någon ledamot sade här, att vi ska centralisera verksamheten för de funktionshindrade. Nej, vi ska ge de funktionshindrade, var de än bor i staden, samma möjlighet vad gäller biståndsbedömning, men det hindrar inte att de som sedan fattar besluten sitter lokalt. Men vi ska en central biståndsbedömning. Det är bara det första.

Det viktigaste är det som både funktionsombudsmannen och de funktionshindrade säger, att de ska ha valfriheten i sina händer, inte att vi politiker bestämmer var den funktionshindrade ska göra eller inte göra. Jag litar faktiskt på att hon eller han klarar av att ta det beslutet.

Anförande nr 158

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Antagligen kan jag ert budgetförslag bättre än du själv, Peter Lundén-Welden. Det kanske inte så konstigt, för man läser alltid reservationerna väldigt noggrant. Där kan man göra jämförelsen inte minst med äldreomsorgen, där ni också föreslår centralisering av bedömningarna. Läser man motionen noggrant kan man också se att det här ska handhas centralt och inte av de 18 stadsdelarna. Det handlar om att ni ville lägga ned stadsdelarna. Därför måste ni naturligtvis hitta en annan konstruktion, Peter Lundén-Welden, och den visar inte på någon aktning för den enskilda individen och personen som ska i en storstad ska ha en central biståndsbedömning. Det är det vad det handlar om.

Anförande nr 159

In g e - B r i t t L u n d i n (fp): Möjligheten för en enskild person med funktionshinder att själv få välja vilken verksamhet man vill delta i har jag väldigt svårt förstå vad du har mot. Familjerna kan bestämma ganska bra själva. Det är inte så att det största förnuftet på den handikappolitiska scenen sitter i den här salen. Det skulle jag inte säga som har jobbat med handikappfrågor i över 30 år.

Det handikappolitiska programmet tycker jag är väldigt bra, och den nystartade seminarieriet är väldigt bra. Men uppenbarligen är det så att de flesta i den här salen redan kan allt om handikappfrågor, för det var tunnsått härifrån. Som vanligt var det vi som redan är frälsta som var där, men i övrigt var det som sagt tunnsått. Det gjorde mig lite besviken. Man får snacka som man vill men det händer inte så mycket. Det är mycket skrik för lite ull, som den som klippte grisen sade.

Men Margareta, jag letar fortfarande efter dina satsningar. Du kan inte bara hänvisa till att det är ett bra handikappprogram. Vad gör du?

Anförande nr 160

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag gör, Inge-Britt Lundin, det ni underlät att göra under förra mandatperioden. Ni tog inte fram ett program värt namnet och såg inte till att implementera verksamheten i staden, vilket är det viktigaste man kan göra. Ett program ska inte bara ligga och samla damm på hyllan. Vi ser till att vi implementerar det, vi ser till att verksamheterna kommer i gång. Vem, Inge-Britt Lundin, inte jag i varje fall, har sagt att man inte får välja själv?

Anförande nr 161

M o n i k a L i n d h (s): Moderaternas motion handlar om att centralisera den verksamhet för funktionshindrade som i dag bedrivs i stadsdelsnämnderna. Man vill inte att omsorgen ska vare sig administreras eller utföras i stadsdelsnämndsområdena. Det står i motionen, och så är det.

Det är logiskt om man är ett parti som vill lägga ned stadsdelsnämnderna, men här är man mycket ensam. Stadsdelsförvaltningar, centrala förvaltningar, handikappörelsen, de som har svarat på den här motionen, har i alla fall inte fångats av Moderaternas förslag, inte heller Kristdemokraterna eller Folkpartiet. Folkpartiet sade väldigt tydligt i sin reservation i socialtjänstnämnden när ärendet var uppe att man absolut

inte kunde se varför man skulle ta bort funktionshindersfrågorna från stadsdelarna. Jag tror att Moderaterna nog får fundera på hur man ska ha med det där.

Den här motionen har några år på nacken. Det blir rätt knepigt att gå in i en diskussion om motionens innehåll när den är så omodern. Det omoderna i Moderaternas motion är att man kräver centralisering när utvecklingen på hela verksamhetsområdet kring funktionshindre utvecklas mot en mycket större decentralisering till både form och innehåll. Inte minst påskyndas den utvecklingen av att vi har ett nytt handikappolitiskt program, som är ett riktigt verktyg och som finns i varenda nämnd och förvaltning och som används för verksamhetsplaneringen. Tillgänglighetsarbetet har vi decentraliserat från att vara ett ganska udda projekt i gatu- och fastighetskontoret till att finnas i varenda stadsdelsnämnd som ett uppdrag.

Vi förstärker tillämpningen av LSS. Vi jobbar kring riktlinjerna och återkommer med gemensamma utbildningssatsningar för biståndshandläggare, introduktionskurser och utbildning i ny rättspraxis på området. Det här är sådant som pågår på stadsdelsnivå men som Moderaterna vill centralisera. För vems skull? Ja, inte är det för de enskilda människornas skull, som ska åka kors och tvärs genom staden och sitta långa väntetider hos en central handläggare och absolut inte har en möjlighet att se ett känt ansikte varje gång.

Nej, den centraliseringsivern är både trist och omodern. Jag tycker att vi lägger den åt sidan och säger bifall till kommunstyrelsens förslag i stället.

Anförande nr 162

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tyckte, Monika Lindh, att det var jätteintressant att höra att du lade ned så oerhört stor energi på att tala om varför man inte kunde ha en modell med centralisering trots att du såg att det inte var något annat parti på vår sida som har förespråkat det. Men inte ett ord sade du om valfrihet, inte ett ord, trots att vi i båda de här motionerna har tagit upp det som en bärande idé att man ska ha möjlighet, oavsett om man är funktionshindrad eller ej, påverka var man ska bo och ha sin dagliga sysselsättning. Men det tyckte du inte var så viktigt. Jag kan inte förstå, ja, det kan jag för det ser vi på andra områden också, varför ni inte gillar valfrihet när den redan inte är genomförd. Den dagen den är genomförd är era väljare så glada att ni inte vågar ta tillbaka det.

Det är konstigt att ordet valfrihet inte tas i din mun.

Anförande nr 163

M o n i k a L i n d h (s): Jag tror att vi många gånger har pratat om valfrihet, både kring äldreomsorgen och kring funktionshindre. Men det intressanta för mig med era motioner avgör jag själv. Jag tyckte att det intressanta i den här motionen var den omoderna inställningen till centralisering som Moderaterna står för och som både Kristdemokraterna och Folkpartiet har förstått är både omodern och otidsenlig. Jag tyckte att det var intressant att lyfta fram det som en principiell fråga.

Självklart finns valfrihet inom funktionshindersverksamheterna på samma sätt som vi har kundvalssystem inom äldreomsorgen. Vi har det för personlig assistent. Vi

förstärker arbetet med LSS, och vi är väldigt aktiva att också titta på bemötandefrågor som kan understödja mycket större självständighet för brukarna. Det är oerhört viktigt, men vi hinner inte ta upp allt på tre minuter.

Anförande nr 164

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ann-Marie Strömberg känner inte alls igen sig i den bild som utmålas från borgerligheten av ordföranden i Liljeholms stadsdelsnämnd. De dagliga verksamheterna för utvecklingsstörda och psykiskt funktionshindrade hör till våra flaggskepp.

Vi har två dagliga verksamheter för utvecklingsstörda och flera annexverksamheter numera, ett huddagis, och de kommer att utföra fixartjänster för äldre, och en verksamhet som heter Torpet. Vi har för psykiskt funktionshindrade fem verksamheter som alla kompletterar varandra, och på alla verksamheter har vi arbetstagare som kommer från andra stadsdelar. Vi har ett stort antal gruppbofästigheter. Vi har inrättat nya, och vi kommer att inrätta ytterligare i Årstadal och har nybyggda vid Telefonplan. Tänk, alla boende som kom var från andra stadsdelar.

Det finns ingen stadsdelsarrest, däremot kommer vi inte att uppnå en total valfrihet, för platsantalet är begränsat både i boendena och i de dagliga verksamheterna.

Det är oerhört svårt för mig att se att ett pengssystem skulle vara genomförbart därför att de funktionshindrades behov är väldigt specifika. Det handlar väldigt mycket om att matcha rätt person till rätt boende och rätt daglig verksamhet. Det är det som biståndshandläggare jobbar med hela tiden, att hjälpa de funktionshindrade och deras familjer att hitta den verksamhet och det boende som bäst passar just deras behov. Väldigt ofta lyckas man hitta rätt. Likaväl som vi har arbetstagare och boende som kommer från andra stadsdelar så beviljas folk från vår stadsdel dagliga verksamheter på annat håll när det uppstår önskemål och behov av detta. Det är vad biståndshandläggarna jobbar med hela tiden.

Jag kan inte heller se att en centralisering skulle innebära några som helst fördelar. Vill man ha valfrihet och stor variation på verksamhet gäller det att ha ett stort utbud med varierande verksamhet, att ha ett stort utbud av gruppbofästigheter med variation som tillgodoser människors olika behov. Det är vad det handlar om i en verklig valfrihet. I stadsdelsnämnden ser vi till att vi har en verklig närhet till gruppbofästigheter och dagliga verksamheter. Vi märker därför väldigt snabbt när det är någonting som inte funkar.

Någon stadsdelsarrest finns inte. Den finns bara i er fantasi men inte i vår verklighet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 165

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Du säger att stadsdelsarresten bara finns i vår fantasi. Den finns inte i verkligheten. Då skulle jag vilja fråga: Du tycker alltså att handikappföreningarnas samarbetsorgan som har gjort ett handikappprogram för Stockholms stad ljugar? De ljugar när de säger att det är en stadsdelsarrest. Det står

nedskrivet att den måste upphöra. Då är din syn att handikapporganisationerna ljuger. Då tycker jag att du ska säga det till dem.

Anförande nr 166

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Nej, det finns ingen stadsdelsarrest. Däremot finns det inte heller någon absolut valfrihet. Jag tycker att det är att lura folk att inbilla dem att det skulle kunna finnas absolut frihet där man alltid kan välja precis allt fritt. Det går inte. Sådana resurser kommer vi aldrig att uppnå. Men det finns heller ingen stadsdelsarrest. Biståndshandläggarna i våra stadsdelar gör så gott de kan. De försöker tillgodose både behov och önskemål så långt som det går.

Anförande nr 167

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Ann-Marie Strömberg frågar vilka verkligheter jag och några andra på vår kant lever i. Jag måste säga att jag är tacksam att jag inte lever i Ann-Maries verklighet. Jag kan bara beklaga att de handikappade tyvärr tvingas leva i Ann-Marie Strömbergs verklighet. Det är det som är det stora bekymret, och det är det som Ann-Katrin Åslund visade i sin replik. Ann-Marie Strömberg som sitter i majoritet styr den verklighet som vi försöker rätta till. Det är tyvärr Ann-Marie Strömberg som är i fel världsdimension.

Anförande nr 168

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag tycker alltså att det är fel att vi i våra dagliga verksamheter i Liljeholmen välkomnar människor från andra stadsdelar – jag tror till och med att vi har människor från andra kommuner. Det har vi haft på Liljeholmsgården. Du tycker alltså att det är fel att människor från andra stadsdelar flyttar in i våra gruppbofasta. Du tycker att det är fel att vi ger människor från vår stadsdel möjlighet att delta i verksamheter i andra kommuner och flytta till bostäder i andra stadsdelar. Det tycker du alltså är fel. Hur ska du ha det?

Anförande nr 169

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Jag måste reagera när Ann-Marie Strömberg säger att stadsdelsarresten inte finns i verkligheten. Vi måste ändå tro på de människor som faktiskt säger att de inte får daglig verksamhet i en annan stadsdel än den där de bor. Vi måste lita på dem som faktiskt uttalar detta. Det finns inte skrivet på papperet att det är stadsdelsarrest, men den finns i den dagliga verksamheten för många av våra funktionshindrade. Så möts de av biståndshandläggarens svar som säger att det finns verksamhet i den egna stadsdelen och att du är hänvisad till vår stadsdel.

Visst finns det ett problem som vi behöver lösa på det här området för att uppnå en likvärdig behandling av alla och en valfrihet som ökar. Det tycker vi är en självklarhet.

Anförande nr 170

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Återigen: Alla får inte det som de vill ha, och det har jag aldrig påstått heller. Men det är inte samma sak som att ingen får det som man vill ha. Vi försöker i stadsdelsnämnderna så långt som möjligt tillgodose både behov och önskemål. Ibland går det inte, ibland räcker platserna inte till på de ställen man önskar komma till.

Vi har ibland haft köbildning på våra dagliga verksamheter, men vi försöker i alla fall tillgodose önskemålen så långt det går.

Anförande nr 171

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Jag ska försöka plocka ut guldkornen ur denna debatt. Den här motionen är skriven 2003, och det är väldigt länge sedan. Jag skulle kunna vara ganska arg. Det finns en väldigt gammaldags, omodern, dammig och mossig syn på funktionshindrade som människor som sitter i en rullstol som ska gå på någon dagverksamhet och håller på med sysselsättningsterapi. Det är helt antikverat. Funktionshindrade är inte en sorts människor, utan det är människor som vi alla här.

Jag ser vissa små öppningar till och med hos Moderaterna. Peter Lundén-Welden öppnade lite grann på detta att allting ska skötas centralt. Det står faktiskt i motionen: För att säkerställa likabehandling i hela staden bör omsorgen om de funktionshindrade skötas centralt i Stockholm, inte av stadsdelsnämnderna. Så står det. Jag tror att fullmäktige har rullat längre än denna motion, till och med Moderaterna. I så fall gläder det mig väldigt mycket.

Det har hänt väldigt mycket sedan 2003. Jag ber er omigen att läsa svaren, speciellt gatu- och fastighetskontorets och stadsbyggnadskontorets arbete med de här viktiga frågorna. Naturligtvis finns det hål i detta i och med väntetiden på bostadsanpassning till exempel. Det tycker jag personligen är helt oacceptabelt. Det finns människor som drabbas av stroke eller liknande och kommer hem och kan inte laga mat. Det måste vara samhällsekonomiskt helt vansinnigt att behöva vänta på att kunna klara sig själv när det bara handlar om att anpassa ett kök.

Nu vill jag se framåt och vara positiv, och jag hoppas att vi kan ena oss så gott det går i den här frågan.

Anförande nr 172

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Du må tycka att daglig verksamhet är någonting antikverat. För mig är det något nödvändigt även i dag, ett nödvändigt faktum som inte används av alla människor med funktionshinder. En 17-årig man har inget större behov av att bli biståndsbedömd. Däremot behöver man använda daglig verksamhet. Vi måste anpassa verkligheten runt så att den passar de människor vi har i vår kommun. Det är inte människorna i vår kommun som vi ska ändra på så att de passar vår verksamhet, det är A och O.

Se till de människor som vi har i vår kommun. Dem vi har värnat är just de som har det allra svårast i stadsdelarna, och det är de som blir nekade daglig verksamhet just med motiveringen att det kan tillgodoses inom förvaltningens egen ram och att det

redan finns liknande verksamhet. Att man har sina bästa kompisar kanske där är det ingen som bryr sig om, och inte ni heller.

Anförande nr 173

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): I lördags snöade det, det var ett häftigt snöfall över Stockholm. I olika stadsdelar har man funderat hur man ska hantera detta med snöröjning i olika organisationsmodeller. I min stadsdel ställs nu bortforslande av snö gentemot andra väsentliga behov, bland annat pengar för de funktionshindrade. Skolan, äldreomsorgen och socialtjänsten är de tre programområden som får avstå pengar ett snörikt år för att stadsdelen ska snöröjas. De funktionshindrade och de äldre ställs mot snöröjning.

Därför har vi moderater föreslagit att vi ska centralisera snöröjningen också. Vi tycker inte att funktionshindrade ska få sämre möjlighet till dagverksamhet för att det råkar snöa mer 2006 än vad det gjorde 2005 och att vi lade budgeten på att det skulle snöa lika 2006 som 2005.

I dag hamnar människor i kläm, Ann-Marie Strömberg, Åsa Öckerman och Monika Lindh, inte beroende på att Ann-Marie Strömberg inte hälsar de funktionshindrade välkomna till Liljeholmen. Nej, jag har stor respekt för att ni gör det. Problemet är stadsdelar runt om kring som ser ett bekymmer i att folk vill flytta till Liljeholmen, för då blir man av med pengarna. Då måste man betala, men man har så att säga egen verksamhet inom stadsdelen som kanske står tom.

Peter är en 22-årig gravt handikappad pojke på Östermalm. Det är honom jag har haft i huvudet hela tiden under den här debatten. Han nekas att få komma till Norrmalms stadsdelsnämnd med sina kompisar i samma ålder och sätts i stället på ett avlastningshem på Östermalm med äldre människor, inte med ungdomar i hans egen ålder därför att det kostar pengar att ha en tom plats på Östermalm. Peter vill till platsen på Norrmalm där han känner personalen och vet att han möter jämnåriga människor. Det är detta jag menar med stadsdelsarrest. Därför är jag ganska nöjd och stolt att jag befinner mig på en annan planet än Ann-Marie Strömberg.

Anförande nr 174

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): På vilket sätt, Peter, skulle era pengssystem innebära att det blir ett större och mer varierat utbud av dagliga verksamheter? Skulle biståndsbedömningen bli annorlunda, eller på vilket sätt skulle det ske några förändringar? Jag kan inte se att centralisering på något sätt skulle öka vare sig valfriheten eller utbudet eller variationen, det ni kan erbjuda människor. Att hjälpa människor att finna rätt vare sig det är dagliga verksamheter eller bostäder eller vilket bistånd man behöver är vad det handlar om. Det är det som biståndshandläggarna jobbar med i stadsdelarna dagligen. Det är detta det handlar om. Det handlar om resurser och matchning för att ge så bra bistånd som möjligt enligt den enskildes önskemål.

Anförande nr 175

Peter Lundén-Welden (m): På mitt kylskåp har jag en stripp från Snobben där Linus talar med väggen. Att tala med Ann-Marie Strömberg om valfrihet är som att tala med väggen. Ann-Marie Strömberg tycker att dagens system är bra. Visserligen kan vi inte ta emot fler från andra stadsförvaltningar, och då får hennes förvaltning pengar. Det är bra för henne. Hon kanske kan sköta snöröjningen. Men hon kan inte hitta något argument att det blir bättre om vi skapar valfrihet. Har friskolor gett sämre möjligheter för elever att välja? Eller har det blivit bättre? Vad är det som säger att det skulle minska möjligheterna eller att det skulle vara status quo? Om Peter ändå fick välja utifrån ett valfrihetssystem, som vi menar att kommunstyrelsen ska utreda, i stället för att vi politiker avslår hans ansökan om att få flytta från avlastningsgården på Östermalm. Vad är Peters valfrihet?

Vi kan inte få allt. Men kan vi tillgodose bara några till och ge dem det de önskar sig har vi kommit långt på vägen.

Anförande nr 176

Monika Lindh (s): Hur ska du, Peter Lundén-Welden, tillmötesgå alla önskemål när du vill ta undan 4–6 miljoner från stadsdelarna genom att lägga ned stadsdelsnämnderna och centralisera biståndsbedömningen? Det är det som er första och viktigaste att-sats i motionen innebär. Det är centralisering. Det är så omodernt, unket och gammalt att inget annat parti i den här salen vill gå med er på den smala vägen. Då lämnar vi den motionen.

Jag ska ändå kommentera något Folkpartiets motion. Den är skriven lite innan det handikappolitiska programmet kom. Naturligtvis finns det mycket inspiration hämtad därifrån. Det förstår man när man läser motionen. Det är kul att se att man har fångat upp det som kommer i det handikappolitiska programmet. Den här motionen är också från 2003.

Något ska jag kommentera också bostäder för funktionshindrade. Så här skriver Folkpartiet. Man säger att man under den förra mandatperioden påbörjade byggandet av många nya platser i gruppbo- städer i staden. Så konstaterar Handikapprådet i sin reservation att det försvann en hel del tillgängliga lägenheter från marknaden i och med omvandling från hyresrätt till bostadsrätt. Det var det ena.

Sedan kan man också fråga vad Folkpartiet menar med många nya platser i gruppbo- städer. År 2002 fick man klart 24 platser i sammanlagt 6 gruppbo- städer i hela staden. Var det mycket? Var ligger referensribban hos Folkpartiet i denna fråga?

Sedan kan man också fundera på upprustningsbehovet. Det var enormt. I min stadsdel Skarpnäck, som är en av de gruppbo- stadstätaste i staden, uppfyllde inte gruppbo- städer kraven i LSS om godtagbar standard. Det är åtgärdat nu. Jag kan meddela att 29 bostäder äntligen är i skick som lagen kräver. Det hade ni inte gjort ett dugg åt under er mandatperiod. I dag har vi en plan för det här. Vi vet att vi kan bygga ut. Vi bygger mer, större, annorlunda och utifrån nya krav, nya behov och nya funktionshindersgrupper. Det här är en viktig uppbyggnad, och då räcker det inte med 24 platser i 6 gruppbo- städer på ett år.

Anförande nr 177

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Mycket ska man höra innan öronen ramlar av. Du säger att Folkpartiets motion antagligen kan ha påverkats av programmet samtidigt som du säger att programmet skrevs efter det att motionen lades. Vims-moster skulle jag vilja kalla dig för.

Du säger att det finns ett handikappprogram, en plan, ja, det är jättebra, men man kan inte leva på planer. Det är ungefär som er bostadsbyggandepolitik. Man kan inte bo i planer, man måste göra något, Monika Lindh.

Anförande nr 178

M o n i k a L i n d h (s): Precis det tog jag upp i mitt inlägg. Om man säger att man påbörjar byggandet av många platser, som ni sade i er motion, och mäter det mot resultatet ser vi att det blir 24 platser i sammanlagt 6 gruppbestäder. Då undrar jag var realismen ligger hos er och vilken nivå ni tycker är rimligt att planera utifrån. Det blir bara snömos det ni pratar om. Det mäts mot en verklighet som ni inte kan fylla upp med det ni lovar.

Anförande nr 179

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Du har kanske inte hela bilden klar, Monika Lindh. I vår stadsdel byggde vi bostäder för funktionshindrade som vi var tvungna att lämna tillbaka därför att det var ingen som hade råd att hyra dem. Det är ni som sitter i riksdagsmajoritet och bestämmer hur pass höga skatter det ska vara på byggande i det här landet. Om du kunde påverka er egna i riksdagen så att de sänker skatterna, skulle man kanske ha ytterligare bostäder att erbjuda funktionshindrade i kvarteret Cigarren.

Anförande nr 180

M o n i k a L i n d h (s): Då kommer du dragande med det där, Margareta Björk, men det där håller inte, och det vet du. Det är precis samma villkor som gäller nu som gällde under er mandatperiod när det gäller byggandet. Vi har byggt väldigt mycket gruppbestäder och haft ekonomi för det. Att ni bygger sådana enorma gruppbestäder och så dyrt, precis som era små radhus uppe på något tak i city, blir det naturligtvis tokigt. Det begriper väl alla. Det är precis som Handikapprådet säger, att en hel del lägenheter försvann från hyresmarknaden i och med era omvandlingar från hyresrätt till bostadsrätt.

Anförande nr 181

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag måste göra en kommentar till Ann-Marie Strömbergs inlägg. Det är alltid ett ovanifrånperspektiv, och det är alltid pengarna i fokus och det som kommer först i Ann-Maries kommunistiska samhälle. Med en suck skulle jag vilja säga: Varför skulle dagens kommunister skilja sig från gårdagens? Det begriper inte jag. Den lilla människan ska alltid förbli liten i ert samhälle. Precis som Peter Lundén-Welden sade är personer med funktionshinder oerhört välkomna till Liljeholmen, men ni vill inte att de är välkomna på Norrmalm, för då får ni betala för dem.

Jag måste säga att er människosyn är så *von oben* och så förfärlig att jag skäms över den.

Anförande nr 182

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Kanske är det fler i den här salen som har anledning att skämmas. Det där var grovt. Vad var det jag sade som var *von oben*? Jag vet inte hur många gånger jag i mitt förra inlägg sade att biståndshandläggarna arbetar för att hjälpa de funktionshindrade och deras anhöriga för att hitta rätt verksamheter och så långt som möjligt tillgodose önskemål och behov. Är det ovanifrånperspektiv?

Anförande nr 183

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Samtidigt som du säger att det inte finns någon stadsdelsarrest säger du att biståndshandläggarna jobbar för att tillgodose behoven men kan inte. Du lindar in det så att ingen människa någonsin kan tro på det du säger. Vi vet ju allihop som ser verkligheten att det finns stadsdelsarrest i dag, Ann-Marie Strömberg. Det kanske är någonting som du uppskattar?

Anförande nr 184

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Om det fanns en stadsdelsarrest skulle det innebära att det var ett absolut förbud för några att över huvud taget lämna en stadsdel. Det skulle innebära att man absolut inte får boende eller daglig verksamhet någon annanstans än där man bor. Då vore det verkligen en stadsdelsarrest. En helt annan sak är att man aldrig, varken ni eller vi, någonsin kommer att klara att göra alla människor nöjda. Det kommer aldrig att kunna bli så att alla alltid kan få allting, precis som de vill. Vi kan bara lova att försöka göra det så långt det är möjligt.

Jag tvivlar på att ni över huvud taget hör vad jag säger, varken Peter Lundén-Welden eller Inge-Britt Lundin. Vi tar emot, Peter, både boende och arbetstagare på vår dagliga verksamhet i Liljeholmen, men vi beviljar också boende och dagliga verksamheter i andra stadsdelar. Vi har arbetstagare som åker till andra stadsdelar och även till andra kommuner för att det är där de dagliga verksamheter finns som passar just deras behov. Det som är så komplicerat är att människor med funktionshinder har väldigt specifika behov och väldigt specifika önskemål. Ibland är det väldigt svårt att hitta rätt verksamheter och rätt boende.

Vill man öka valfriheten handlar det om att kunna ha ett stort varierat utbud av olika verksamheter och olika boendeformer. Sedan handlar det om att matcha detta, att hjälpa människor att hitta rätt. Om vi skulle ha tomma platser på våra dagliga verksamheter skulle jag jobba för att ändra detta. Vi måste ändra på verksamheterna så att de blir sådana att de passar de önskemål och behov som människor har.

Vi har gjort en del ändringar för att ha fullt på våra dagliga verksamheter, på alla. Det är det som gör att man ibland är tvungen att säga nej därför att vi inte kan ha hur många människor som helst inom våra verksamheter. Vi har bra verksamheter i Liljeholmen, vi har ett varierat utbud, och vi har människor från andra stadsdelar och andra kommuner likaväl som vi själva kan ge människor möjlighet att komma till

andra dagliga verksamheter och boenden i andra stadsdelar och i andra kommuner när möjlighet till det finns. Men vi kan aldrig lova att alla alltid kan bli nöjda. Vi kan bara lova att vi försöker göra det så långt det går. Det är det biståndshandläggarna dagligen jobbar med.

Återigen yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 185

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Har du, Ann-Marie Strömberg, inte läst ett enda beslut som säger att vi har liknande verksamhet i vår egen stadsdel, och därför får du vara hemma i din egen stadsdel? Spelar det ingen roll om du själv är fullt kapabel att bedöma, eller din familj, dina behov? Det hjälper inte. Om Ann-Marie Strömberg begriper att människor är olika och har olika behov, precis som du och där delar jag din uppfattning, skulle jag önska att du också begrep att de här familjerna är väldigt kunniga på sin egen situation, sina egna behov och är minst lika kapabla som biståndshandläggarna att bedöma var någonstans de ska ha sin verksamhet. Men där får din budget råda mera, Ann-Marie Strömberg, än behovet.

Anförande nr 186

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag har läst varenda dom under de fyra år som jag har varit ordförande i Liljeholmens stadsdelsnämnd. De formuleringar som du beskriver har jag aldrig läst i något beslut som vi har fattat i Liljeholmen, aldrig någonsin! Däremot har det hänt att människor har överklagat, men det har handlat om olika bedömningar av antalet timmar. Man har när det gäller behovet haft olika bedömningar. Nästan alla beslut som har tagits om funktionshinder har hållit i högre instans, vilket innebär att vi har träffat ganska så rätt i alla fall. Men de formuleringar som du beskriver har jag aldrig läst i min stadsdelsnämnd.

Anförande nr 187

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Peter Lundén-Welden påstår att gränsen för valfrihet går vid Birger Jarlsgatan. Det stämmer inte. Jag kan erinra mig att vi hade en som fick avslag på att få komma till Norrmalm, men den personen överklagade och det fattades beslut om Norrmalm. Fallet Peter känner jag inte riktigt igen mig i, men jag ska ta lite mera reda på det i det individuella fallet.

Peter Lundén-Welden påstår också att snöröjning ställs mot handikappomsorgen. Det stämmer inte heller. Handikappomsorgen går visserligen med förlust, men det gjorde den även under förra mandatperioden.

Moderaterna vill ha en centraliserad bedömning. Hur skulle det gå till? Biståndsbedömningen är en individuell bedömning. Det skulle i stället bli betydligt sämre. Då skulle man gå miste om den lokala förankringen därför att de boende är i kända i vår stadsdel. Peter Lundén-Welden far med osanning när det gäller Östermalm.

Anförande nr 188

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): I salen finns det två ledamöter från stadsdelsnämnden i Östermalm, den tredje är på ett annat möte just nu. Det var intressant att Birgit Marklund Beijer avslutade sitt anförande med att säga att jag ljög. Det är lätt att få igenom de beslut som den sociala delegationen har fattat och där Birgit Marklund Beijer beslutade mot den borgerliga oppositionen och röstade nej i ett fall där någon ville ha en verksamhet i en annan stadsdel. Där blev man faktiskt överkörd av länsrätten. Ja, det finns fler fall inom äldreomsorgen, inom omsorgen om de funktionshindrade.

På varje social delegation har vi i princip något fall av äldre eller funktionshindrade som nekas den form av verksamhet som de har önskat. Jag vet inte om de håller med Birgit Marklund Beijer från Socialdemokraterna om att det är jag som ljuger. Det är snarare så att den jag har replik på far lite vanskligt med sanningen.

Anförande nr 189

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Den verksamhet som vi har för funktionshindrade på Östermalm är väldigt bra, vi har mycket verksamhet. Vi kan i hög grad tillgodose de funktionshindrades önskemål när det gäller bistånd i olika former. I just det refererade fallet fick vi, det håller jag med om, från länsrätten ett annat beslut, så det ändrades.

Anförande nr 190

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Då vill jag fråga Birgit: Får människor med funktionshinder på Östermalm välja verksamheten själva, eller vad betyder det du säger att ni kan tillgodose önskemålen?

Anförande nr 191

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): De har möjlighet att välja, så jag förstår egentligen inte vad du menar. Det är klart att de kan välja verksamhet på Norrmalm.

Anförande nr 192

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Då vill jag i klartext säga och förklara för dig vad det innebär att få välja. Det innebär nämligen att få välja att jag kanske vill gå på en viss daglig verksamhet som jag själv har valt för mig och min familj, inte den verksamhet som biståndshandläggaren har valt åt mig. Det är vad jag kallar för att välja.

§ 28 Motion om förbättring av situationen för våldtagna kvinnor (utl. 2005:174)

Anförande nr 193

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Jag skrev min motion redan 2004 gällande förbättringen av situationen för våldtagna kvinnor. Redan då kunde vi se en ökning av antalet anmälningar när det gäller våldtäkter. Tyvärr kan vi inte säga att läget på något sätt har blivit bättre sedan den här motionen skrevs om kvinnor som utsätts för våldtäkter.

Jag besökte i samband med att jag skrev motionen Teamet för våldtagna kvinnor, en mottagning som stöds av staden. Jag förstod att man kände en stor frustration över att så få anmälningar över huvud taget går till åtal. Att driva de här målen är många gånger oerhört kränkande för kvinnor, för man känner att man inte blir trodd och så vidare. Det behövs ett nytt sätt att jobba på.

I en undersökning har professorn i straffrätt Christian Diesen visat att i Stockholm går bara 3 av 67 våldtäktsanmälningar till åtal. Det beror oftast på att kvinnorna möts med en grundläggande misstro. Man tycker att det inte finns tillräckligt med bevis i målet. Men egentligen går ungefär 80 procent av alla anmälningarna till åtal. Vad beror skillnaderna på? Jo, när man samverkar på ett helt annat sätt mellan polis och åklagare, brottsofferjour, kvinnojour med flera och har alltså en attityd att tillsammans komma till botten med anmälan, då går de vidare till ett åtal.

Mitt förslag i motionen är därför att vi ska få en liknande samverkan till stånd här i Stockholm där socialtjänsten får i uppdrag att starta ett projekt i samverkan och att kommunstyrelsen avsätter medel för detta. Det jag har fått till svar av borgarrådet är att man anser att man har Operation kvinnofrid och att det räcker. Jag kan inte uppfatta det på något annat sätt än att borgarrådet är nöjd med situationen så som den ser ut.

Borgarrådet skulle kunna driva på i den här frågan. Sist i borgarrådets svar står att socialtjänsten har ett ansvar för samordningen. Varför vill ni inte bifalla motionen?

Jag yrkar bifall till reservationen till stöd för min motion, och jag tycker tyvärr att det är alldeles för tyst från majoriteten när det gäller det ökade antalet våldtäkter i staden. Var och varannan dag möts vi i medier av braskande rubriker om våldtäkter av unga flickor i olika åldrar. Det kan inte vara så att vi ska fortsätta att ha en situation där kvinnor är rädda att gå ut på staden. När man dessutom har blivit utsatt ska man känna att vi har ett samhälle där vi alla hjälps åt att komma fram med anmälningarna till ett åtal. Där behöver vi alla se till att vi är med, också Socialtjänsten, för att hjälpa och stötta kvinnor att komma framåt.

Vi vet att regeringen tillsatte 2004 en utredning som leddes av JämO Claes Borgström. Han kom fram till att man ska ha en form av samverkan. Därför är jag lite frågande från min sida varför ni inte vill bifalla motionen, borgarrådet Olofsson.

Anförande nr 194

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Miljöpartiet tycker att den här frågan är väldigt viktig. Alla medborgare ska kunna röra sig ute på gator och torg och känna sig trygga vare sig man är man eller kvinna. Det är helt oacceptabelt att en enda person blir våldtagen. Men att få bort det helt, att få det till noll över en natt är ingen av oss här i inne som klarar det.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Där finns det förslag till myndighets-samverkan, något som efterfrågades alldeles nyss. Dessutom skulle jag vilja för dem som eventuellt inte känner till det och speciellt medborgare som lyssnar på radio berätta om den mottagning på Södersjukhuset som startade för bara några månader sedan, en speciell mottagning för våldtagna kvinnor. Man har valt att vända sig till bara kvinnor i ett första skede.

Som redan påpekats av motionären är det väldigt viktigt att sådana här händelser både anmäls till polisen och sedan går till åtal. För att de ska kunna gå till åtal behövs bevis, och då är det väldigt viktigt att kvinnorna kommer direkt till mottagningen på Södersjukhuset där alla olika yrkesprofessioner finns. Man kan samla in bevis och få stöd och vård. Sedan får man ett vidare omhändertagande i framtiden. Sedan behövs också socialtjänstens stöd.

Det här är en väldigt svår situation. Det kan vara väldigt besvärligt. Det behövs samarbete. Kommunstyrelsens förslag innebär utökad samverkan.

Jag vill kommentera nyheten i tidningarna i dag om den 16-åriga flickan i Husbybadet. Jag tycker att det är en skammens dag. Jag tycker att det är förfärligt att man på ett offentligt bad i Stockholm som medborgare kan åse något sådant här utan att försöka hindra det. Jag kan inte yrka på det, men man skulle kunna arbeta på ett annat sätt också. Stockholms stad kanske skulle instifta något slags medalj, små uppmuntringar till medborgare som vågar. Men det får jag återkomma vid ett annat tillfälle.

Anförande nr 195

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Jag måste också yrka bifall till den borgerliga reservationen.

När det gäller omhändertagandet, som du talar om, är det väldigt bra att vi har fått till stånd den här mottagningen på Södersjukhuset, och vi har bra verksamheter inom kommunen också i många stycken. Men vård och omsorg är en sak, att ta hand om de här kvinnorna. Men de här kvinnorna vill också ha upprättelse, att någon ställer männen till ansvar. Det är det vi måste komma vidare med. Jag känner en oro för att det inte räcker med de förslag som ni från majoriteten har lagt. Jag är inte säker på att det som jag har fått som svar är vad jag efterfrågar om myndighetssamverkan under Operation kvinnofrid. Operation kvinnofrid jobbar med utbildning och information. Det handlar inte om att få ett mål att gå till åtal.

Anförande nr 196

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Jag vill protestera mot att Operation kvinnofrid inte kan förebygga mycket och göra medborgare och anställda i staden uppmärksamma på att ett gott bemötande av dessa flickor och kvinnor är väldigt viktigt. Jag tycker att det är det som är innehållet i det här.

Anförande nr 197

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag får nog ge Désirée Pethrus Engström det svaret ändå att din motion självklart inte blir bifallen eftersom du föreslår ett projekt. Vi föreslår inte ett projekt, utan vi föreslår att man jobbar inom den ordinarie verksamheten. Det är vad det egentligen handlar om. Det är mitt svar på din motion.

Operation kvinnofrid är till skillnad från ett projekt en permanent verksamhet som kan utvecklas på många olika sätt. Visserligen bedriver man utbildning, men utbildningen är inte så tokig när man gör det tillsammans med åklagare och polismyndighet. Det handlar många gånger ifrån de olika myndigheterna om hur man bemöter kvinnorna. Det tog du också själv upp. Utredningar blir undermåligt gjorda, man blir inte trodd och så vidare.

Det är väldigt viktigt att man ser på det på samma sätt från polismyndigheten som från åklagarmyndigheten. Självklart ska vi se till att det väcks åtal för de här målen. Oavsett om an blir dömd eller inte är det viktigt att man har kommit en bit på vägen.

Jag tycker att det viktiga är att man försöker samarbeta med myndigheterna, försöker vidareutveckla det arbetet och vi ställer våra resurser till förfogande för att också dela med oss av våra kunskaper. Det är ingen tvekan om att vi tar upp våldtäktsmottagningen på SÖS, som har inneburit mycket kunskaper men framför allt att kvinnorna blir bemötta på ett bra sätt, att de faktiskt får skriftligt på hur de har blivit behandlade och kan få bli fotograferade och få ett bra underlag för att sedan kunna väcka åtal och gå vidare med det. Det är det som många gånger tidigare har saknats.

Jag tycker att det arbete som pågår är väldigt bra. Jag hoppas att vi tillsammans ska kunna intensifiera det. Jag kan hålla med alla som säger att varje människa i denna stad måste kunna gå ute utan att vara rädd för sitt liv. Ur den aspekten blir inte din motion bifallen. Däremot ges ett uppdrag att man ska fortsätta att bevaka situationen och se hur man kan utveckla arbetet med de myndigheter som vi redan har ett samarbete med.

Med det, ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 198

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Jag känner mig tyvärr inte tillräckligt lugnad av de besked som borgarrådet ger. Vad de här kvinnorna behöver är att vi samlar bevis, att vi verkligen ser till att åtalet kommer till stånd. Operation kvinnofrid finns i dag. Det finns en samverkan inom Operation kvinnofrid. Frågan är vad det är som kommer att bli den stora skillnaden, borgarrådet. Vad är det som

kommer att förändras? Vad menar du redan sker i dag? Hur leder man saker till åtal inom Operation kvinnofrid? Det skulle jag vilja veta. Hur kommer det att förändras i framtiden?

Anförande nr 199

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det gör man genom precis det som du säger. Operation Kvinnofrid handlar mycket om utbildning, men också om ett samarbete mellan olika myndigheter. Där finns de myndigheter som du tar upp i din motion. Det är utifrån att man har en samsyn på detta som man också kan vandra vidare så att polismyndigheter, åklagarmyndigheter och alla förstår vikten av både bemötandet av kvinnan och av dokumentation och att man för det hela vidare till ett åtal.

Dessutom har Claes Borgström nu lagt fram ett förslag om att kvinnor ska få träffa en juridisk rådgivare även innan dess att polisanmälan görs. Det är bra om man också kan göra det i samarbete med teamet för våldtagna kvinnor och på det centrum som finns på SÖS. Då kan man se kopplingen både till en dokumentation av hur kvinnan ser ut, så att säga, och till att man samtidigt får möta det juridiska ombudet, som i bästa fall ha den allra bästa utbildningen för att möta dessa kvinnor.

Anförande nr 200

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag ska fatta mig kort. Varför ska det vara så svårt att fortsätta med ett bra samarbetsprojekt? Och varför har ni så himla svårt att besluta att lägga lite ansvar centralt?

När vi debatterade Brå för några månader sedan var det likadant där. Då hänvisades det också till det reguljära arbetet och till stadsdelsnämnderna och förvaltningarna i de frågorna. Det räcker uppenbarligen inte; det har vi ju märkt, Margareta Olofsson. Det här är en mycket bra motion som borde ha fått ett mycket bättre svar.

Anförande nr 201

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det är så speciellt med Inge-Britt Lundin. Hon har mycket floskler att komma med, men inte speciellt mycket substans i det som hon egentligen säger. Jag förstår inte varför ett projekt är bättre än ordinarie verksamhet som man hela tiden vidareutvecklar. Det måste ändå vara bättre än ett projekt, Inge-Britt Lundin.

Anförande nr 202

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Det här är ett arbete som många i den här staden ägnar sig åt. Det gäller att ta emot våldtagna kvinnor, att lotsa fram till åtal, att stötta och att hjälpa och att ändå hålla i hela processen. Det är ett stort och viktigt arbete där många är inblandade. I Stockholm deltar vi i en myndighetssamverkan kring våld mot kvinnor som är permanent inom Operation Kvinnofrid. Här ingår åklagarmyndighet, polismyndighet, landsting och brottsoffermyndighet. Det är alla de myndigheter som motionären anser ska ingå i ett tillfälligt projekt inom Socialtjänstförvaltningen.

Jag tror att arbetet för att förbättra insatserna är viktigt. Det är precis som Désirée säger; det måste vara fler fall som går till åtal, och snabbare. Men detta måste grundas på att alla insatser är samlande. Det är fler myndigheter än en som är inblandade i att hantera varje enskild våldtäkt. Det måste vara långsiktigt. Det som görs ska hålla för att möta också nästa station, nästa station och nästa station i hela processen. Det måste också vara så kompetent att de som arbetar i varje insats ska göra det med all den kunskap och allt det goda handlag som krävs för att få fram det hela till ett åtal. Av det skälet är jag övertygad om att arbetet med att förstärka insatserna måste göras inom ramen för Operation Kvinnofrid, och inte som ett fristående projekt vid sidan av eller utanför den ram för samverkan som vi har sedan många år.

Det är därför vi i svaret ger stadens representanter inom Operation Kvinnofrid i uppdrag att initiera ett förstärkt samarbete. Det är svaret på motionen. Vi säger också att socialtjänstnämnden ska ges i uppdrag att bevaka arbetet. Det är inte så att vi bara anser motionen besvarad, utan vi lägger fram ett annat förslag till beslut.

Jag kommer från Jämtland. När det gäller Jämtland kan man konstatera en sak; det projekt som genomfördes där och som motionären har som förebild utgick från en situation där den typen av samverkan som vi har i Stockholm saknades. Det kan vara viktigt att veta.

Anförande nr 203

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Monika Lindh! Jag skulle gärna vilja att du beskriver hur samverkan går till inom Operation Kvinnofrid så att anmälningarna går till åtal. Det är min enkla fråga. Kan du beskriva för mig hur den samverkan gör att kvinnornas anmälningar går till åtal?

Jag har gått in och tittat på hemsidorna för Operation Kvinnofrid, och jag kan se att olika myndigheter jobbar med olika verksamheter. Sedan har man lite sammanträden för att se hur man ska försöka förbättra information och utbildning på området. Det jag skulle vilja se när jag går in på hemsidan är en metod för hur man jobbar tillsammans med alla dessa. Det är det jag pratar om när det gäller projektet. Det ska vara ett konkret projekt där vi kommer vidare med anmälningarna så att kvinnornas anmälningar tas på allvar.

Så svara på min fråga, Monika Lindh! Hur går samverkan till i dag inom Operation Kvinnofrid? Och vad är det som kommer att bli ännu bättre med det förslag som ni har lagt fram?

Anförande nr 204

M o n i k a L i n d h (s): Först och främst tror jag att också du, precis som alla vi andra i socialtjänstnämnden, har fått beskrivningen av de arbetssätt och metoder som man har inom Operation Kvinnofrid för att öka utbildning, information och kunskap, precis som du säger. Det är de viktigaste ingredienserna för att få ett samlande, långsiktigt och kompetent bemötande och arbete med de här kvinnorna och brottsoffren.

När det gäller specifika metoder så innebär självfallet också de utbildningar som man gör att man får en samlad syn på vad som är viktigt i bemötandet och omhändertagandet. Det är urviktigt. Och hur går det här till åtal? Vad är det som behövs från åklagarmyndigheten? Självfallet behövs det snabbare juridisk rådgivning för kvinnorna. När man har blivit våldtagen måste man snabbt få juridisk hjälp för att kunna gå vidare och för att orka med ett åtal. Det finns mycket att göra, och du har ju själv läst rapporterna så det vet du.

Anförande nr 205

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Enligt Brottsförebyggande rådets statistik för 2004 anmäldes i Stockholms län 723 fall av våldtäkt det året.

Den minnes gode kan titta på föredragande borgarråds förslag till beslut om att fullmäktige i kväll ska besluta att stadens representanter i Operation Kvinnofrid ges i uppdrag att inom Operation Kvinnofrid initiera en myndighetssamverkan. Jag har vid ett antal frågestunder och interpellationsdebatter frågat föredragande borgarråd om Operation Kvinnofrid eftersom det faktiskt hade avsomnat. Nu ska jag villigt erkänna att vi har haft ett sammanträde.

Det står också att socialtjänstnämnden ska ges i uppdrag att bevaka arbetet med situationen för våldtagna kvinnor. Detta är Monika Lindh nöjd med. Jag tycker att det är att lägga sig platt.

Anförande nr 206

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): När man lyssnar på debatten här hör man att majoritetens företrädare mest verkar irriterade på förslaget och har avslagit det på grund av att det är i projektform. Det är tydligen det som är det stora felet. Det gäller inte idéerna som finns bakom förslaget, utan att det är just i projektform.

Min fråga är: Skulle ni tycka att Désirée Pethrus Engströms motion skulle gå att bifalla om den inte handlade om ett projekt utan om den handlade om en mer stadig verksamhet?

Anförande nr 207

M o n i k a L i n d h (s): Detta är viktigt. Motionen handlar om ett tillfälligt projekt någonstans inom socialtjänstnämndens ram. Jag tycker att det är för snävt. Det riskerar att inte bli tillräckligt samlande. Det riskerar att inte bli tillräckligt långsiktigt. Det blir också för grunt. Det finns inte tillräckligt med densitet i insatsen.

Jag tror att man måste jobba inom ramen för den myndighetssamverkan som vi har och som är väl känd för alla inblandade. Det är endast där som vi kan jobba på det sättet att vi också kommer fram med alla myndigheter. Det här är stora, tunga rättsinstanser och myndigheter som ska samverka. Då räcker det inte med ett litet projekt.

Anförande nr 208

M a l i n S t r i d (fp): Jag skulle vilja uppmana alla att läsa remissvaren i ärendet. Här finns en del exempel på hur olika aktörer, oftast var för sig och ibland tillsammans, gör en del bra saker för att stödja våldtäktsoffer. Ändå ser det ut som det gör.

Socialtjänstnämnden skriver i sitt svar att teamet för våldtagna kvinnor märker att andelen kvinnor som väljer att över huvud taget anmäla en våldtäkt minskar, och då minskar det från en mycket låg nivå. Enligt professor Christian Diesen, som Désirée Pethrus Engström refererar till i sin motion, läggs 95 av 100 utläggningar ned.

Den andel våldtagna kvinnor som får upprättelse genom att gärningsmannen fälls är försvinnande liten. Det här är framför allt ett misslyckande för de rättsvårdande myndigheterna, men det är också ett misslyckande för oss. Våra metoder för att stödja utsatta kvinnor är uppenbarligen otillräckliga. Vi behöver hitta nya metoder.

Åsa Öckerman tog upp den förfärliga våldtäkten i Husbybadet häromdagen som skedde mitt inför en massa vittnen. Det är tyvärr bara ett exempel bland alldeles för många på en fullständigt vidrig människosyn där kvinnor har blivit legitima villebråd. Vi kan prata ihjäl oss om attitydpåverkan och sådant. Men jag tror att ett skäl till att den här kvinnosynen kan leva kvar är att bara någon enda lite promille av våldtäktsmännen fälls. Vi måste hitta nya metoder. Därför tror jag att det kan vara nödvändigt att, som motionären skriver, vända upp och ned på invanda arbetsformer och prova lite nya grepp. Jag tror faktiskt att det kan vara lämpligt att prova ett projekt.

Jag yrkar därför bifall till den gemensamma reservationen, alltså bifall till motionen.

Anförande nr 209

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Låt mig komma tillbaka till Brås statistik för Stockholms län år 2004. Antalet kvinnor som har misshandlats och polisanmält var 6 171. Antalet uppklarade fall var 2 489. Närmare 4 000 fall klarades inte upp. Antalet sexualbrott var 2 669. 1 158 blev uppklarade. När det gäller antalet våldtäkter och grova våldtäkter anmäldes 723. 116 gick till åtal. Det är 16 procent. Och majoriteten slår sig för bröstet och tycker att det här är bra. Vi har de rätta organen och möjligheten att ta hand om det, säger man.

Jag känner att det här är förfärande. Jag känner att det är förfärande att majoriteten avslår en viktig motion som visar att det går att vända situationen. Man ska inte vara nöjd och slå sig för bröstet för att 16 procent av de anmälda våldtäkterna klaras upp och en gärningsman åtminstone blir åtalad – det syns inte i Brås statistik hur många som blir dömda, och det är färre. Vi vet ju att man i Jämtland kan nå upp till 95 procent. Då är det väl något som är systematiskt fel?

Majoriteten hänger upp sig på att motionären har skrivit att vi måste skapa ett projekt för att ta hand om våldsutsatta kvinnor. Det var ordet projekt som fick majoriteten att lägga sig platt och säga: Nej, det här var fel. Vi har Operation Kvinnofrid, säger man. Det känner jag inte något som helst förtroende för eftersom det inte händer någonting. Sedan ska socialtjänstnämnden bevaka frågan, tydligen. Ja, vi bevakar frågan. Vi bevakar frågan i fullmäktige och vi bevakar frågan överallt.

Jag säger att det är bra att landstingsmajoriteten nu har fått i gång denna klinik för misshandlade och våldsutsatta kvinnor på Södersjukhuset. Men det är också det enda som ni kommer till för de 6 171 misshandlade kvinnorna eller de 723 kvinnor som utsattes för våldtäkt och som vågade anmäla detta år 2004.

Jag hade hoppats på lite mer ambition från den styrande vänstermajoriteten. Bifall motionen!

Anförande nr 210

M o n i k a L i n d h (s): Peter Lundén-Welden! Nog är du bra fräck! Du står här och påstår att vi slår oss för bröstet och tycker att det är bra. Hur platt får man bli i sin argumentation?

Låt oss då titta på exemplet Jämtland, som var en så bärande idé i det här. Vi vet att från det att man bildade samverkansgruppen 1993 så dröjde det ända till 2002 innan man satte i gång projektet. Det var alltså nio år. Vi har nog inte tid med det, Peter Lundén-Welden. Sedan pågick projektet i två år. Det är inte så mycket att hänga i julgranen. Vi har en myndighetssamverkan som vi ska få att fungera, och vi ska göra det på det sättet att vi får fram åtal som också leder till fällande domar. Det är ett jättejobb som vi har att göra. Vi slår oss inte för bröstet och tycker att det är enkelt.

Anförande nr 211

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Nej, och därför avslår ni Désirée Pethrus Engströms motion. Du reagerade som om jag var lite oförsämd. Det kanske blir så när man i hettan här blir lite upprörd för de våldsutsatta kvinnornas skull. Vad jag försökte säga var att jag inte är nöjd med att bara 116 av de 723 våldtäkter som har anmälts går till åtal. Ni är inte heller nöjda. Då kanske vi måste hitta andra lösningar, exempelvis det förslag som Désirée Pethrus Engström har.

Bifall reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 212

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Peter Lundén-Welden! Nu har du två gånger sagt att majoriteten avslår motionen. Jag ser inte ordet avslag så långt ögat når i papperen. Det finns inte där. Vi föreslår två olika beslutspunkter, och så anser vi att motionen är besvarad. Vi har inte nämnt ordet avslag på något sätt.

Det frågades tidigare här från någon vad vi tycker om motionen. Är det något stort fel på den, eller handlar det bara om att det är ett projekt? Naturligtvis är det fel att man föreslår ett projekt, men ... Ursäkta mig, nu gick jag för långt. Jag avbryter där.

Anförande nr 213

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Jag ska inte vara sämre. Jag måste säga att jag tappade tråden lite grann nu. Jag lyssnade naturligtvis på Åsa, och sedan tappade jag tråden eftersom du gjorde det. Jag trodde att du var på väg in på någonting.

Ni har inte avslagit motionen. Nej, men ni har inte bifallit den därför att ni anser att det är tillräckligt med Operation Kvinnofrid och den verksamhet som finns inom den och att socialtjänstnämnden ges i uppdrag att bevaka frågan. Det gör Operation Kvinnofrid med detta ganska dåliga resultat och det gör socialtjänstnämnden. Det gör också kvinnojourerna i staden. Men vi har detta förskrämmande dåliga resultat. Det är därför jag inte förstår detta.

Du sade ju själv att ni avslår detta just därför att Désirée har föreslagit det som ett projekt. Jag ser alla lösningar där man kan få fler våldtäktsmän inom lås och bom som bra försök.

Anförande nr 214

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag förstår att det kan bli lite snärjigt för Peter Lundén-Welden ibland när han inte behagar läsa igenom hela texten, inte ens de att-satser som finns.

Den första handlar faktiskt om att inom Operation Kvinnofrid initiera en myndighetssamverkan vad avser situationen för våldtagna kvinnor. Det är ju det som det egentligen handlar om. Vi vill inte ha detta i projekt, utan vi vill initiera denna myndighetssamverkan och ett bättre arbete än det som försiggår i dag. Det är samma myndigheter som finns där som de som föreslås i motionen. Vad är då mer rimligt än att se till att vi också initierar och ser till att det blir ett bättre arbete än vad det kanske har varit hittills i dag?

Det som fick mig att begära replik var att du är så oförsämd att du står och säger här att vi slår oss för bröstet för att kvinnor inte anmäler våldtäkt.

Anförande nr 215

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande och fullmäktige! Eftersom borgarrådet Olofsson och undertecknad är de två representanterna från Stockholms stad i Operation Kvinnofrid, som leds av landshövdingen och där olika myndigheter är närvarande, och eftersom borgarrådet hänger upp hela sin replik på att det är där vi ska utveckla antalet för att minska antalet våldtäkter i den här staden så kan jag bara säga att jag blir orolig. Jag börjar bli mer och mer intresserad av Folkpartiets förslag om ett borgarråd för trygghetsfrågor i Stockholm. Det kanske finns någon tanke bakom det.

Anförande nr 216

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Det är viktigt att komma ihåg att våldtäkter, både de som sker inom familjen och överfallsvåldtäkter, faktiskt är den yttersta konsekvensen av den könsmaktsordning som vi har. Kvinnor är underordnade män, och jag tror att man måste komma ihåg det. Det är en orsak till att så få anmälda våldtäkter går till åtal. Siffrorna 67 anmälda våldtäkter och 3 till åtal är naturligtvis fruktansvärda siffror. Jag tror att förklaringen finns där, bland annat.

Det är också en förklaring till att kvinnor inte anmäler våldtäkter, vilket jag tycker är ett oerhört stort problem. Det tycker vi alla. Men det handlar också om det bemötan-

de som kvinnor utsätts för. Hela rättsprocessen blir ibland minst lika hemsk som våldtäkten. Där krävs det både utbildning, samordning och jämställdhetsarbete, en sex- och samlevnadsundervisning värd namnet i skolan och så vidare. Det är en mängd sådana åtgärder som behövs.

Det har hänt en hel del under de två år som har gått. Vi har teamet för våldtagna kvinnor, som nu är permanentat. Vi har en ny enhet på SÖS som fungerar mycket bra. Den har inte varit i gång så länge, men jag tror att den kommer att kunna leda till att fler anmälda våldtäkter leder till åtal. Där kan man ju få tag på och samla bevisen snabbt. Vi har familjevårdsenheter inom polisen som också arbetar bra med frågorna. Man måste också försöka få i gång utbildningar inom hela rättssystemet.

Den modell som Désirée pratar om, Jämtlandsmodellen, vill jag påstå att vi ändå har här genom Operation Kvinnofrid. Vad som behövs är naturligtvis att Operation Kvinnofrid fungerar bättre än vad den har gjort. Vi har också två nya uppdrag där man initierar en myndighetssamverkan och där socialtjänstnämnden ges i uppdrag att bevaka arbetet. Det är en skärpning av Operation Kvinnofrid.

Jag instämmer helt i vad Monika Lindh sade. Ett projekt är inte tillräckligt. Alla de myndighetspersoner som måste kunna samverka och samarbeta finns inom Operation Kvinnofrid, och naturligtvis ska vi använda den myndighetssamverkan som vi redan har.

Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens svar.

Anförande nr 217

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Nu har jag ordet, och då ska jag säga det som jag av misstag började säga under repliken.

Jag vill svara på Désirée Pethrus Engströms fråga om hur vi ser på motionen. Den är skriven den 31 mars 2004. Det är ett tag sedan, som sagt var. Det finns inget direkt fel i den, förutom det där med projekt. Det här ska ju vara något som inom överskådlig tid måste finnas inom den ordinarie verksamheten, som jag ser det. Om man sedan kallar det för projekt eller inte är väl inte hela världen för mig.

Man räknar upp polis, åklagare, socialtjänst, kvinnojour, teamet för våldtagna kvinnor med flera. Det medicinska omhändertagandet nämns inte. Nu har utvecklingen återigen rullat snabbare än motionerna i Stockholms kommunfullmäktige. Vi har den här jättefina mottagningen för våldtagna kvinnor där man också kan få det medicinska omhändertagandet.

Jag uppfattar det fortfarande inte som att vi i majoriteten har avslagit din motion. Så står det dessutom inte alls, utan vi har gett ett svar på den med beslutspunkter om att man kan fortsätta samverkan.

Det pågår mycket arbete. Jag ska återge vad min partikollega i Kista har sagt. Man berättar att man där har ett kvinnofridsprojekt. Allting behöver ju inte kallas för Operation Kvinnofrid. Det pågår så mycket. Man gör handlingsplaner för hur man ska kunna arbeta och nå ut till kvinnor och flickor, och naturligtvis inte bara till dem.

Det här är ett påverkansarbete. Kvinnor ska inte ses som några som det är tillåtet att hoppa på om de till exempel har för kort kjol. Man ska kunna få gå på gator och torg och känna sig trygg. Man ska inte behöva klä sig i säck och aska för att inte vara ett lovligt villebråd.

Anförande nr 218

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Åsa! Det finns många planer. Handlingsplaner ska för övrigt finnas i varje stadsdel. Det har vi fattat beslut om här, så det är inte något särskilt märkvärdigt för Kista. Det ska finnas överallt. Detta pågår. Ni räknar hela tiden upp många saker och säger att Désirées förslag är dåligt bara för att det är ett projekt.

Under tiden är det fler och fler kvinnor i Stockholm som anmäler våldtäkter och som utsätts för våldtäkter och våldtäktsförsök. Färre våldtäkter klaras upp. Men fortfarande är ni glada över era nya modeller och tycker inte att Désirées projekt behövs eftersom det är ett projekt. Det är just också en tröst för de kvinnor som inte vågar anmäla!

Inger Stark säger att det handlar om könsmaktsordningen. Det är den som gör att inte kvinnor anmäler, säger hon. Jag tror att kvinnor inte anmäler bara för att de vet att det är så liten chans att det klaras upp. Det är det som är problemet. Jag tycker att det är tråkigt att ni inte kan bifalla motionen.

Anförande nr 219

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är synd att den här debatten och diskussionen har kommit att urarta så som den har gjort. Jag uppskattar egentligen Désirée Pethrus Engströms engagemang och intresse för våldtagna kvinnor, vilket hon har visat vid ett flertal tillfällen att hon har. Hon har lyft upp frågorna många gånger, till skillnad från sina koalitionspartner på den sidan.

Vi förringar inte din motion – inte alls. Däremot delar vi din oro över att det är för få anmälningar. Jag tror att vi också vet varför det är för få anmälningar. Det är för att de inte leder till åtal. Det är också därför att kvinnorna är rädda för att bli förnedrade i situationer där de möter såväl polis som åklagare. Det står också beskrivet i ärendet. Det är därför det är så viktigt att man får till den här formen av utbildning. Polisen har gjort ett gigantiskt arbete sedan motionen skrevs. Men det kommer också hela tiden nya personer som anställs inom domstolsväsendet, inom åklagarmyndigheten, inom polismyndigheten och inte minst också inom Stockholms stad i socialtjänsten på olika sätt. Då är de här öarna som teamet för våldtagna kvinnor och mottagningen på SÖS jättegodasteg på vägen.

Jag hoppas också att man i det samarbete som finns på SÖS, där polisen också ska vara med, i framtiden även ska kunna ha ett juridiskt ombud just för att stötta och hjälpa kvinnor innan de går och gör en polisanmälan. Då kan de få den stöttande känslan och tänka: Ja, jag går i väg. Jag måste få stöd! Detta får de dels av kuratorer och sjukvårdspersonal som finns där, dels från vårt kriscentrum som ju också har en koppling till dem.

Men det som jag också tycker är viktigt att vi kan göra är att utveckla den samverkan som vi ändå har med domstol, med åklagarmyndighet och med polismyndighet. Det gäller alltså Operation Kvinnofrid. Man kan gala hur mycket man vill om landshövdingen och något möte, men faktum är att detta är oändligt mycket mer än ett möte med landshövdingen. Det vet alla vi som vet vad Operation Kvinnofrid egentligen går ut på. Det är ett gediget arbete som också sker ute i de olika stadsdelarna. Det sker mellan tjänstemän, inte minst, och polisen. Det står också beskrivet i ärendet. Så vad är egentligen ett möte med landshövdingen i sammanhanget? Det är inte speciellt mycket. Det som är viktigt är samverkan på det nära planet mellan polis, åklagare, rättsväsende och socialtjänst.

Därmed, ordförande, yrkar jag återigen bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 220

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Herr ordförande! Vi är 101 personer som i den här salen har fått ett förtroende att förvalta när det gäller stadens medborgare och däribland alla kvinnor som bor i staden. Vi kan inte bara blunda för alla de våldtäkter som sker runtom i vår stad. Vi ser varje dag löpsedlar. Varje gång känns det som ett slag mot oss här. Vad gör vi för att förändra situationen? Det behövs naturligtvis långsiktiga lösningar.

När Monika Lindh säger att projekt är en lös form så kan jag hålla med om att det inte är någonting som vi ska ha långsiktigt. Men Operation Kvinnofrid har ju inte ens haft något möte, som Peter Lundén-Welden säger. Hur ska jag då kunna känna mig trygg med att vi fortsätter att jobba inom Operation Kvinnofrid? Jag vänder mig emot detta.

Ett projekt ser jag som en start på någonting nytt, för att komma fram till en vettig arbetsmetod för hur vi jobbar med de anmälningar om våldtäkter som kommer in. Ni avslår inte förslaget direkt, men ni föreslår någonting helt annat som redan i dag har visat sig inte fungera. Det är där min oro kommer in för det förslag som majoriteten lägger fram i dag.

När jag kom med min motion fick jag ett stort gensvar från teamet för våldtagna. Det måste ju innebära att de ser ett behov av saker som vi måste göra på det här området. Det handlar om att samla bevis och att jobba kring den kvinna som har gjort anmälan. Det tror jag inte kommer inom Operation Kvinnofrid.

Jag hoppas att s, v och mp här i dag kan lova alla kvinnor i den här staden att anmälda våldtäkter nu kommer att gå till åtal och att ni säger att det nu kommer att sättas in åtgärder på allvar. Med detta hoppas jag att min motion har haft någon betydelse för alla de kvinnor som är utsatta för våldtäkter.

Anförande nr 221

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag vill bara tala om för Désirée Pethrus Engström att man inte alltid ska lita på Peter Lundén-Welden. Man kanske också ska lyssna på det som jag sade: Det har varit ett möte med landshövdingen. Men som jag sade så är

inte det enda som sker inom Operation Kvinnofrid. Det har också hänt mycket sedan din motion skrevs. Det är du själv medveten om.

Självfallet kan inte vi lova någonting som inte sker över hela landet samtidigt, nämligen att det väcks fler åtal. Men vi kan lova alla kvinnor att vi ska försöka se till att det sker. Antalet åtal har också ökat, beroende på att lagstiftningen har ändrats så att våldtäkt räknas som något mer än vad det gjorde när du skrev motionen.

Anförande nr 222

M o n i k a L i n d h (s): Det förslag som vi lägger fram i majoriteten, Désirée, handlar inte om att förringa någon annans motion. Det påpekade ju också Margareta Olofsson tydligt. Men det handlar om att vi ser en annan struktur som vi tycker att vi ska jobba i.

Kan vi lova alla kvinnor att alla anmälda fall nu går till åtal? Nej, det är klart att vi inte kan. Det handlar både om att våga anmäla, att ha stöd för detta och att möta en rättsapparat som förstår. När vi vet hur rättegångarna har gått till så förstår vi att det finns väldigt mycket kvar att göra för att få kvinnor att våga anmäla och att lita på rättssystemet så att det som de anmäler också går till åtal och fällande dom. Det är ett mycket viktigt arbete som vi inte kan stå här och brösta oss för och lova hit eller dit. Men vi ska göra vår del, och den ska vi göra så väl som vi bara kan.

§ 29 Motion om våld mot äldre kvinnor (utl. 2005:175)

Anförande nr 223

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Bakgrunden till motionen är att jag blev kontaktad av en äldre kvinna som i sitt hem hade en man som var dement och som från och till var våldsam mot henne. Men vid de tillfällen som hemtjänsten kom på besök eller när biståndshandläggare var där så visade han inga sådana tendenser, utan då var det ett helt annat förhållningssätt. Därför var det svårt för kvinnan att få gehör och stöd för det som skedde bakom hemmets lyckta dörrar.

Jag såg den undersökning som Göteborgs stad hade gjort och som visar att det tyvärr finns våld både mot män och kvinnor inom äldreomsorgen och att det inte bara förekom mellan makar och inom hemmet, utan också, tyvärr, bland hemtjänstpersonal. Det handlar om allt från försummelse till rent våld och hot om våld.

Förslaget i motionen är att vi i Stockholms stad också ska göra en undersökning för att se hur det ser ut här i Stockholm. Stadsledningskontoret tycker att man redan gör och redan har gjort alla de här undersökningarna och att man därför beaktar de frågor som vi lyfter fram i motionen. Därför behövs det inte något ytterligare, menar man.

Det intressanta är att de tre stadsdelsnämnder som har fått motionen på remiss alla tre har bejakat att en sådan här undersökning skulle tillföra något och utveckla och förhoppningsvis förbättra kvaliteten. Det är både Kista, Farsta och Norrmalm som alla tre uttrycker sig i positiva ordalag. Därför blir jag lite förvånad när den centrala delen här i staden vet att frågorna redan hanteras medan verksamheterna där ute säger någonting annat.

Jag kan ändå konstatera att det nämns i borgarrådets svar att man vill gå vidare och att man vill se vad som redan görs. Man vill återkomma. Det är alltså ett litet steg i rätt riktning även om inte motionen blir bifallen i borgarrådets förslag.

Min synpunkt är att jag vill bifalla den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen som gäller att bifalla motionen. Den samlade kunskapen om äldre som utsätts för våld finns inte. Det är viktigt att påpeka att det gäller både män och kvinnor, även om det ser lite olika ut med våld för respektive kön.

Avvikelser inom äldreomsorgen rapporteras oftast inom Lex Sarah eller Lex Maria och kan spåras. Någon stadsdelsnämnd nämner också att man har följt upp de klagomål som har inkommit och att man har gått vidare med dem. Totalt sett är det ändå just det här med våld och hot om våld som inte finns rapporterat. Därför tycker jag att en sådan här undersökning skulle kunna tillföra en fortsatt kvalitetsutveckling inom äldreomsorgen, och framför allt för de kvinnor och män som är utsatta för hot och våld. Det skulle förbättra deras livssituation.

Bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 224

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! I det svar som vi har fått kan vi utläsa att frågan redan är beaktad genom kvinnofridsutbildningar och inom Värn för äldre som finns på Kungsholmen, dit de äldre och personal kan gå för att få information och rådgivning i frågor som är av hot- och våldskaraktär. Men man kan ju undra hur de äldre får reda på att man kan ringa till den instansen på Kungsholmen. Man kan också läsa i svaret att det finns handlingsplaner och utbildning i Vantör. Det finns brottsförebyggande råd, och det finns ett uppdrag i äldreomsorgsplanen.

Men vad är det då som hindrar att man också skaffar sig en bild av hur det ser ut över staden? Det är det motionärerna vill att man ska göra. Man ska kunna göra någon form av kartläggning. Vilket hot, vilket våld, vilka trakasserier, vilka försummelser och vilka ekonomiska oegentligheter har förekommit? Det är ju ingen stor begäran som motionärerna har i motionen. Jag tycker också att det borde vara intressant för socialborgarrådet att ha en sådan bild när man sedan ska gå vidare med olika handlingsplaner.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 225

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag börjar med att yrka bifall till motionen, så att jag inte glömmer bort det.

Det förekommer våld bland äldre. Både äldre kvinnor och äldre män råkar ut för våld. Det är någonting som vi vet om allihop. Min partikamrat Barbro Westerholm har berättat om flera undersökningar som visar på att det också är mycket, mycket värre än vi någonsin kunde tro. Det finns få grupper som är så utsatta som äldre människor är. De kanske är instängda i sitt hem på grund av funktionshinder av olika slag. Det kan vara par som är hänvisade till varandra. Det kan också finnas vuxna barn som kanske inte alltid är så goda som man skulle vilja. Vi får inte heller blunda för att det ibland kan finnas olämpliga personer som arbetar inom hemtjänsten. Det är någonting som vi är medvetna om allihop. Det är precis som inom andra kategorier, där det kanske inte alltid är människor som är så lämpliga.

Det är viktigt att man får en bild av hur det ser ut över hela staden. Dessutom skulle det inte kräva så stora ansträngningar att få ihop det här. Precis som vi har hört förut så är man skyldig att anmäla enligt Lex Maria och Lex Sarah.

Lek med tanken på att det här hade varit en motion som föreslog att man skulle göra en kartläggning av barnmisshandel! Jag undrar om majoriteten då skulle avslå den motionen också. Det här är en grupp som är precis lika utsatt, och egentligen ännu mer, för de äldre har inte några friska, starka föräldrar.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 226

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag ska börja med att tala om att vi inte yrkar avslag på motionen. Vi anser den besvarad med vad som anförts. Vi sitter inte heller still i båten, utan vi försöker använda oss av de kunskaper som vi redan har men ändå vandra vidare för att se hur vi ska handlägga detta framöver.

Det är inte så att vi inte vet om att äldre utsätts för övergrepp. Det är därför vi vill se hur det i praktiken fungerar. Vi behöver inte veta exakt hur många som är utsatta för hot, utan vi vill veta att det i praktiken fungerar så att äldre som utsätts för övergrepp tas om hand och att man helt enkelt anmäler det. Vi behöver veta att de äldre får det bättre. Vi vill också se att man ska göra en översyn av befintliga handlingsplaner och att säkerhetsföreskrifterna fungerar.

Jag kan inte se annat än att vi ändå försöker ta några steg på vägen. Vi kan både utgå från de resultat som vi har i Stockholms stad och använda oss av de jämförelser som finns gjorda i Göteborg. Där kom man fram till att det som man behövde var utbildning i kvinnofridsbrott inom äldreomsorgen. Vi har haft det på ett annat sätt än i Göteborg tidigare. Vi försöker också lyfta fram det i vår äldreomsorgsplan, för det har inte funnits i äldreomsorgsplanen tidigare. Det är ju en så allvarlig fråga.

Jag vill återigen betona att vi inte avslår motionen, herr ordförande. Tvärtom anser vi den besvarad och tillmötesgår den delvis en bit på vägen. Vi tycker att det här är lika allvarligt som motionären gör.

Anförande nr 227

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag skulle inte vilja hålla med Margareta Olofsson när du säger att det är oväsentligt hur många det är och att det bara handlar om utbildning i kvinnoemisshandel och kvinnovåld. Det är viktigt för oss att se och analysera vad det är som gör att det förekommer våld mot äldre kvinnor och äldre män.

Det kan också vara så i vissa situationer att man inte har fått den hjälp som man har behövt av staden, att man är hänvisad till varandra och att det har blivit så hård psykisk press att man kanske inte orkar med längre. Det är viktiga erfarenheter oavsett vilken majoritet vi har. Vi måste kunna ta sådant till vara. Det är viktiga frågor.

Anförande nr 228

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag hade nog aldrig förväntat mig att Ann-Katrin Åslund skulle hålla med mig. Det hade väl varit förmätet av mig så här tio minuter i tio. Men faktum är att jag vore tacksam om Ann-Katrin Åslund när hon ändå ska hänvisa till det jag sade också säger det som jag verkligen sade och ingenting annat. Jag tycker faktiskt att man ska vara lite försiktig med orden och inte lägga en massa ord i munnen på andra människor som de inte har sagt. Jag har inte sagt att det krävs utbildning i kvinnofridsbrott och sådant, utan jag hänvisar till vad som stod i motionen och vad man hade kommit fram till. Jag tycker att det är en väsentlig skillnad.

Jag tycker också att vi kan dra nytta av varandras kunskaper såväl i vårt arbete i Stockholm som i det arbete som bedrivs i Göteborg. Det vill vi göra därför att vi kan utveckla det ömsesidigt och gemensamt och därför att detta är viktiga och allvarliga frågor.

Anförande nr 229

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Det här är en viktig motion. Den pekar på en situation som kan möta och som möter många äldre. Motionen refererar till en undersökning i Göteborg. Där kom man fram till två viktiga slutsatser: Det behövdes utbildning och det behövdes lokala handlingsplaner. Stadsdelarna jobbar med lokala handlingsplaner specifikt när det gäller våld mot kvinnor. Motionen handlar ju om våld mot äldre kvinnor.

Oavsett om det redovisas i motionen, i undersökningen eller var det nu kan vara så vet vi att våld mot äldre kvinnor, precis som våld mot kvinnor oavsett ålder, oftast sker inom relationen man–kvinna eller konstellationen familj. Det är precis som Ann-Katrin Åslund säger; om det finns andra belastningar – att man är hänvisad till varandra, att man är skör, att man har demens eller att man har våldsamt demens – så kan man undra vad som händer i relationen.

Jag kan också se behovet av att veta hur situationen ser ut. Lex Sarah och lex Maria räcker inte riktigt till. Vi vet att det kan vara mycket svårt för medarbetarna inom hemtjänsten att tolka och kunna redovisa en känsla som man har av att här är det inte riktigt bra. Man kanske har en känsla eller en aning om att det försiggår någonting. Då kan man inte göra en lex Sarah eller lex Maria. Det behövs andra kunskaper.

Jag tror att det är viktigt att vi följer upp de lokala handlingsplanerna och reglerna för hur anställda ska handla när äldre utsätts för övergrepp. Det gäller också hur man kan se det hela. Vi måste få en kunskap om vad det är man behöver. Hur kan man lära sig att se bristerna och våldet? Och hur kan man våga agera, anmäla och ta upp det? Det är en oerhört viktig del av kompetensutvecklingen.

Det är viktigt att vi hanterar den här frågan så att vi skaffar säkra rutiner och kunskaper som håller. Därför är det viktigt att efter en sådan här genomgång av rutiner och handlingsplaner också vara öppen för ett förnyat ställningstagande när äldreomsorgsberedningen har kunnat ta till sig den komplicerade informationen – för komplicerad kommer den att bli.

Jag tror att vi ska jobba på det sättet. Jag tror att det är ett bra förslag. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 230

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag har all respekt för det ni som har skrivit i ert svar om säkrare rutiner, om att man ska skaffa sig handlingsplaner och om att man ska följa upp det hela. Det tror jag att vi kan vara helt överens om för att vi ska kunna höja kvaliteten inom äldreomsorgen. Med all respekt för detta – är det ändå inte bra att få en bild av hur det ser ut över staden? Jag håller med dig, Monika, om att lex Sarah och lex Maria inte räcker. Det vet vi.

Men vi vet också att klagomålshanteringen i de 18 stadsdelarna ser väldigt olika ut. Man kan tolka ett klagomål i en stadsdel på ett sätt och i en annan stadsdel på ett annat sätt. De tre stadsdelarna som har haft det här på remiss tycker att det vore bra att få en bild. Det är ju inte heller någon stor åtgärd som kommunstyrelsen skulle behöva göra.

Jag tror också att vi kan vara överens om att det är viktigt att det här kan vara ett avstamp som man hela tiden måste följa upp. Men jag kan inte förstå varför ni inte tycker att en liten undersökning skulle kunna vara bra för att skaffa sig en bild över staden. Det är ju det motionärerna vill, och det är ingen stor begäran.

Anförande nr 231

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara understryka en sak, för det verkar som om det är ett missförstånd. Motionen handlar om våld mot äldre, även om det i motionen också beskrivs att det ser lite olika ut. Det är inte våld mot äldre kvinnor som det gäller. Rubriken blev lite fel och tokig. Det står "kvinnor" där, men i motionen handlar det om våld mot äldre. Uppdraget skulle alltså gälla att göra en undersökning angående våld mot äldre.

Jag hoppas att borgarrådet Olofsson uppmärksammade att jag sade att det tas ett steg i rätt riktning i borgarrådets synpunkter, även om det inte gick så långt så att man kunde bifalla motionen angående undersökningen.

Det som fortfarande förvånar är att stadsledningskontoret centralt ändå kan framhålla att det som motionären har i sin frågeställning gällande våld och hot mot äldre är en fråga som redan beaktas. Sedan svarar remissinstanserna, alla de tre stadsdelarna, så att de bejakar att en sådan här undersökning skulle vara till hjälp för stadsdelarna. Det gäller inte minst för att kunna påverka arbetet med att ta fram handlingsplaner och även öka kvaliteten. Det nämner någon av remissinstanserna. Därför tycker jag att det är märkligt att man kan säga från centralt håll att det redan är tillgodosett när man ser det på ett annat sätt ute i verksamheterna.

Därför tycker jag fortfarande att det naturligtvis hade varit det bästa alternativet att motionen blev bifallen. Då hade vi kunnat få se svart på vitt hur det ser ut i Stockholms stad när det gäller våld mot äldre. Vartenda ärende är ju ett för mycket. Vartenda person som blir utsatt är en för mycket. Det brukar vi säga när det gäller mobbning mot elever i skolorna, och naturligtvis gäller samma sak för äldre. Även om inte siffror i sig underlättar så kan det i diskussioner och debatter underlätta att ha svart på vitt om hur det ser ut i verksamheterna och ute hos enskilda personer. Det ger underlag och tillstyrker att det finns ett behov av att vi tydliggör hur vi ska arbeta med de här frågorna.

Anförande nr 232

Åsa Öckerman (mp): Naturligtvis handlar det om våld mot äldre. Detta är en svår fråga. Som det står i motionen är detta delvis dolt. Någonstans är jag lite pessimistisk där. Jag är inte säker på att man någonsin kommer att kunna få upp detta i ljuset. Det kommer någonstans att finnas en dold zon. Det är svårt med människor som är så gamla att de kanske inte ens kan tala för sig. De kan inte berätta vad som

har hänt. Jag vill inte på något sätt förringa problemet, för det finns. Men det finns också äldre som är så spröda rent fysiskt att de får blåmärken bara man tar dem i handen. Det har jag själv varit med om, och det var minsann inte fråga om någon misshandel där.

Jag tycker att det är utmärkt, det som bland andra Monika Lindh har sagt. Det föreslås att stadsledningskontoret ska genomföra en uppföljning. Skillnaden mellan uppföljning och det ord som används i motionen, undersökning, kan man väga på en guldvåg om man vill. Men någonstans ser jag att vi behöver studera detta vidare. För mig är detta ett område för kunskapsutveckling